

STORTINGET

Innst. 14 S

(2024–2025)

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen
om Bevilgninger på statsbudsjettet for 2025, kapitler under
Barne- og familiedepartementet, Kultur- og likestillingsdepartementet
og Klima- og miljødepartementet (rammeområdene 2 og 3)

Prop. 1 S (2024–2025)

Innhold

	Side
1. Innledning	1
1.1 Saksbehandlingen	1
2. Oppfølging av anmodnings- og utredningsvedtak	1
2.1 Innledning	1
2.1.1 Barne- og familiedepartementet	4
2.1.2 Kultur- og likestillingsdepartementet	4
3. Rammeområde 2 Familie- og forbruker	6
3.1 Regjeringens forslag til bevilgninger, jf. Prop. 1 S (2024–2025). Oversikt over budsjettkapitler og poster – rammeområde 2.....	6
3.2 Stortingets vedtak om netto rammebeløp for rammeområde 2.....	10
3.3 Generelle merknader	10
3.3.1 Generelle merknader fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti.....	10
3.3.2 Generelle merknader fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet.....	10
3.3.3 Generelle merknader fra Høyre.....	12
3.3.4 Generelle merknader fra Fremskrittspartiet.....	13
3.3.5 Generelle merknader fra Sosialistisk Venstreparti.....	14
3.3.6 Generelle merknader fra Venstre.....	15
3.4 Kap. 800 Barne- og familiedepartementet	17
3.4.1 Post 1 Driftsutgifter	17
3.4.2 Post 21 Spesielle driftsutgifter	17
3.4.3 Post 50 Norges forskningsråd.....	17
3.5 Kap. 840 Tiltak mot vold og overgrep	17
3.5.1 Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 70 og kap. 846 post 62	17
3.5.2 Post 60 Tilskudd til oppgradering av krisesenterbygg.....	17
3.5.3 Post 61 Tilskudd til incest- og voldtektssentre, overslagsbevilgning.....	17
3.5.4 Post 70 Tilskudd til voldsforbyggende tiltak mv., kan nyttes under post 21, post 61 og kap. 858 post 1	19
3.5.5 Post 73 Tilskudd til senter for voldsutsatte barn, kan overføres	19
3.6 Kap. 841 Samliv og konfliktløsning	20
3.6.1 Post 21 Spesielle driftsutgifter, meklingsgodtgjørelse, overslagsbevilgning.....	20
3.6.2 Post 22 Opplæring, forskning, utvikling mv.....	20
3.6.3 Post 23 Refusjon av utgifter til DNA-analyser, overslagsbevilgning.....	20
3.7 Kap. 3841 Samliv og konfliktløsning.....	21
3.7.1 Post 1 Gebyrinntekter for fastsetting av bidrag	21
3.8 Kap. 842 Familievern.....	21
3.8.1 Post 1 Driftsutgifter, kan nyttes under post 70.....	21
3.8.2 Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres.....	21
3.8.3 Post 70 Tilskudd til kirkens familievern tjeneste mv., kan nyttes under post 1	21
3.9 Kap. 3842 Familievern	21
3.9.1 Post 1 Diverse inntekter	21
3.10 Kap. 843 Adopsjonsstøtte.....	21
3.10.1 Post 70 Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet, overslagsbevilgning	21
3.11 Kap. 844 Kontantstøtte	21
3.11.1 Post 70 Tilskudd, overslagsbevilgning.....	21
3.12 Kap. 845 Barnetrygd	22
3.12.1 Post 70 Tilskudd, overslagsbevilgning.....	22
3.13 Kap. 846 Familie- og oppveksttiltak	23

	Side	
3.13.1	Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 61, post 62 og post 71.....	23
3.13.2	Post 22 Forskning (Ny)	23
3.13.3	Post 61 Tilskudd til å inkludere barn og unge, kan nyttes under post 71	23
3.13.4	Post 62 Utvikling i kommunene.....	24
3.13.5	Post 70 Barne- og ungdomsorganisasjoner	25
3.13.6	Post 71 Utviklings- og opplysningsarbeid m.m., kan nyttes under post 21 og 62.....	25
3.13.7	Post 79 Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid mv.....	25
3.14	Kap. 847 EUs ungdomsprogram	26
3.14.1	Post 1 Driftsutgifter, kan overføres.....	26
3.15	Kap. 3847 EUs ungdomsprogram	26
3.15.1	Post 1 Tilskudd fra Europakommisjonen.....	26
3.16	Kap. 848 Barneombudet	26
3.16.1	Post 1 Driftsutgifter	26
3.17	Kap. 853 Barneverns- og helsenemndene.....	26
3.17.1	Post 1 Driftsutgifter	26
3.18	Kap. 3853 Barneverns- og helsenemndene	26
3.18.1	Post 1 Diverse inntekter	26
3.19	Kap. 854 Tiltak i barne- og ungdomsvernet	26
3.19.1	Post 21 Spesielle driftsutgifter	26
3.19.2	Post 22 Barnesakkyndig kommisjon	28
3.19.3	Post 23 Kompetansehevingstiltak i barnevernet, kan nyttes under post 72	28
3.19.4	Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres.....	28
3.19.5	Post 61 Utvikling i kommunene, kan nyttes under post 72	28
3.19.6	Post 62 Tilskudd til barnevernsfaglig videreutdanning, kan nyttes under post 23.....	29
3.19.7	Post 71 Utvikling- og opplysningsarbeid mv.....	29
3.19.8	Post 72 Tilskudd til forskning og kompetanseutvikling i barnevernet, kan overføres, kan nyttes under post 23	29
3.20	Kap. 855 Statlig forvaltning av barnevernet.....	29
3.20.1	Post 1 Driftsutgifter, kan nyttes under post 22.....	29
3.20.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres	31
3.20.3	Post 22 Kjøp av private barnevernstjenester, kan nyttes under post 1	31
3.21	Kap. 3855 Statlig forvaltning av barnevernet	31
3.21.1	Post 1 Diverse inntekter	31
3.21.2	Post 2 Barnetrygd.....	31
3.21.3	Post 60 Kommunale egenandeler.....	31
3.22	Kap. 856 Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere	31
3.22.1	Post 1 Driftsutgifter	31
3.22.2	Post 22 Kjøp av plasser i private omsorgssentre, kan nyttes under post 1.....	32
3.23	Kap. 3856 Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere.....	32
3.23.1	Post 4 Refusjon av ODA-godkjente inntekter	32
3.23.2	Post 60 Kommunale egenandeler.....	32
3.24	Kap. 858 Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og fellesfunksjoner i Barne-, ungdoms- og familieetaten.....	32
3.24.1	Post 1 Driftsutgifter	32
3.24.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter	32
3.25	Kap. 3858 Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og fellesfunksjoner i barne-, ungdoms- og familieetaten.....	32
3.25.1	Post 1 Diverse inntekter	32
3.26	Kap. 860 Forbrukerrådet.....	32
3.26.1	Post 50 Basisbevilgning.....	32

3.26.2	Post 51 Markedsportaler.....	33
3.27	Kap. 862 Stiftelsen Miljømerking i Norge	33
3.27.1	Post 70 Driftstilskudd.....	33
3.28	Kap. 865 Forbrukerpolitiske tiltak	33
3.28.1	Post 21 Spesielle driftsutgifter, Kan overføres, kan nyttes under post 50.....	33
3.28.2	Post 50 Forskning og undervisning, kan benyttes under post 21	33
3.28.3	Post 70 Tilskudd, kan nyttes under post 21	33
3.28.4	Post 79 EUs rammeprogram for forbrukerpolitikk.....	33
3.29	Kap. 868 Forbrukertilsynet.....	33
3.29.1	Post 1 Driftsutgifter	33
3.30	Kap. 3868 Forbrukertilsynet	34
3.30.1	Post 1 Gebyrinntekter	34
3.30.2	Post 2 Tilskudd.....	34
3.31	Kap. 880 Den norske kirke	34
3.31.1	Post 70 Rammetilskudd til Den norske kirke	34
3.31.2	Post 71 Tilskudd til Sjømannskirken – Norsk kirke i utlandet.....	35
3.32	Kap. 881 Tilskudd til trossamfunn m.m.....	35
3.32.1	Post 21 Spesielle driftsutgifter	35
3.32.2	Post 70 Tilskudd til tros- og livssynssamfunn, overslagsbevilgning.....	35
3.32.3	Post 77 Nasjonaljubileet 2030.....	36
3.32.4	Post 78 Ymse faste tiltak.....	36
3.33	Kap. 882 Kirkebygg og gravplasser	36
3.33.1	Post 60 Rentekompensasjon – kirkebygg.....	36
3.33.2	Post 70 Tilskudd til sentrale tiltak for kirkebygg og gravplasser	36
3.34	Kap. 883 Kirkebevaringsfondet	36
3.34.1	Post 1 Driftsutgifter	36
3.34.2	Post 60 Tilskudd til kulturhistorisk verdifulle kirkebygg, kan overføres.....	37
3.34.3	Post 70 Driftstilskudd bevaringsstrategi	37
3.35	Kap. 3883 Kirkebevaringsfondet.....	37
3.35.1	Post 50 Overført fra Kirkebevaringsfondet.....	37
3.36	Kap. 2530 Foreldrepenger	37
3.36.1	Post 70 Foreldrepenger ved fødsel, overslagsbevilgning	37
3.36.2	Post 71 Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, overslagsbevilgning.....	37
3.36.3	Post 72 Feriepenger av foreldrepenger, overslagsbevilgning	37
3.36.4	Post 73 Foreldrepenger ved adopsjon	38
3.37	Kap. 2531 Bidragsforskudd.....	38
3.37.1	Post 70 Forskudd til utbetaling.....	38
3.38	Kap. 5706 Bidragsforskudd	38
3.38.1	Refusjon fra bidragspliktige.....	38
3.39	Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 2.....	39
4.	Rammeområde 3 Kultur og likestilling mv.....	42
4.1	Regjeringens forslag til bevilgninger, jf. Prop. 1 S (2024–2025) Kultur- og likestillingsdepartementet og Klima- og miljødepartementet. Oversikt over budsjettkapitler og poster – rammeområde 3.....	42
4.2	Stortingets vedtak om netto rammebeløp for rammeområde 3.....	46
4.3	Generelle merknader	46
4.3.1	Generelle merknader fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti.....	46
4.3.2	Generelle merknader fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet.....	47
4.3.3	Generelle merknader fra Høyre.....	48
4.3.4	Generelle merknader fra Fremskrittspartiet.....	49
4.3.5	Generelle merknader fra Sosialistisk Venstreparti.....	49

	Side	
4.3.6	Generelle merknader fra Venstre.....	52
4.4	Kap. 300 Kultur- og likestillingsdepartementet	56
4.4.1	Post 1 Driftsutgifter	56
4.4.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter	56
4.4.3	Post 78 Tilskudd til priser og konkurranser m.m.....	56
4.4.4	Post 79 Til disposisjon	56
4.5	Kap. 3300 Kultur- og likestillingsdepartementet.....	57
4.5.1	Post 1 Ymse inntekter.....	57
4.6	Kap. 315 Frivillighetsformål.....	57
4.6.1	Post 21 Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter, kan overføres	57
4.6.2	Post 60 Tilskudd til frivilligsentraler.....	57
4.6.3	Post 70 Merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner	57
4.6.4	Post 71 Strømstøtteordning for frivillige organisasjoner	58
4.6.5	Post 73 Tilskudd til studieforbund m.m.	58
4.6.6	Post 75 Aktivitetsstøtta.....	58
4.6.7	Post 78 Frivillighetstiltak.....	58
4.6.8	Post 79 Utøverstipend (ny).....	60
4.6.9	Post 82 Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg.....	60
4.6.10	Post 86 Idrettstiltak.....	61
4.7	Kap. 320 Kulturdirektoratet og Kulturrådet m.m.	61
4.7.1	Post 1 Driftsutgifter	61
4.7.2	Post 51 Fond for lyd og bilde.....	61
4.7.3	Post 55 Norsk kulturfond	61
4.7.4	Post 71 Statsstipend	62
4.7.5	Post 72 Kunstnerstipend m.m. kan overføres.....	62
4.7.6	Post 73 Garantiinntekter og langvarige stipend, overslagsbevilgning	62
4.7.7	Post 74 Tilskudd til organisasjoner og kompetansesentre m.m.....	62
4.7.8	Post 75 Tilskudd til litteraturhus, kunstscener og kompanier m.m.....	63
4.7.9	Post 76 Tilskudd til Norwegian Arts Abroad (Ny).....	64
4.8	Kap. 3320 Kulturdirektoratet og Kulturrådet m.m.	65
4.8.1	Post 1 Ymse inntekter.....	65
4.9	Kap. 322 Bygg og offentlige rom	65
4.9.1	Post 1 Driftsutgifter	65
4.9.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres	65
4.9.3	Post 50 Kunst i offentlige rom	66
4.9.4	Post 70 Nasjonale kulturbygg, kan overføres	66
4.10	Kap. 3322 Bygg og offentlige rom.....	67
4.10.1	Post 1 Ymse inntekter.....	67
4.10.2	Post 2 Inntekter ved oppdrag	67
4.11	Kap. 323 Musikk og scenekunst.....	67
4.11.1	Post 1 Driftsutgifter	67
4.11.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres.....	67
4.11.3	Post 22 Forsvarets musikk.....	67
4.11.4	Post 60 Landsdelsmusikerordningen i Nord-Norge.....	67
4.11.5	Post 70 Musikk- og scenekunstinstitusjoner	67
4.12	Kap. 3323 Musikk og scenekunst	68
4.12.1	Post 1 Ymse inntekter.....	68
4.12.2	Post 2 Billett- og salgsinntekter m.m.	68
4.13	Kap. 325 Allmenne kulturformål	69
4.13.1	Post 1 Driftsutgifter	69
4.13.2	Post 21 Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter, kan overføres	69

	Side
4.13.3	Post 60 Regionale kulturfond 69
4.13.4	Post 70 Norges forskningsråd, kan overføres..... 69
4.13.5	Post 71 Kultur som næring (Ny) 69
4.13.6	Post 71 Kreativ Eksport Norge (Ny) 70
4.13.7	Post 72 Kultursamarbeid i nordområdene 70
4.13.8	Post 75 EUs program for kultur og audiovisuell sektor m.m., kan overføres 71
4.13.9	Post 78 Barne- og ungdomstiltak 71
4.13.10	Post 82 Nobels Fredssenter 71
4.13.11	Post 86 Talentutvikling 71
4.14	Kap. 3325 Allmenne kulturformål 71
4.14.1	Post 1 Ymse inntekter 71
4.15	Kap. 326 Språk- og bibliotekformål 71
4.15.1	Post 1 Driftsutgifter 71
4.15.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres 72
4.15.3	Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres 72
4.15.4	Post 73 Språktiltak 72
4.15.5	Post 74 Det Norske Samlaget 73
4.15.6	Post 75 Tilskudd til ordboksarbeid 73
4.15.7	Post 80 Bibliotek- og litteraturtiltak 73
4.16	Kap. 3326 Språk- og bibliotekformål 74
4.16.1	Post 1 Ymse inntekter 74
4.16.2	Post 2 Inntekter ved oppdrag 74
4.17	Kap. 327 Nidaros domkirkes restaureringsarbeid mv. 74
4.17.1	Post 1 Driftsutgifter 74
4.17.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter 74
4.17.3	Post 70 Utenlandske krigsgraver i Norge 74
4.17.4	Post 71 Tilskudd til regionale pilegrimssentre 74
4.18	Kap. 328 Museer m.m. 74
4.18.1	Post 70 Det nasjonale museumsnettverket 74
4.18.2	Post 78 Andre museums- og kulturverntiltak 76
4.19	Kap. 329 Arkivformål 76
4.19.1	Post 1 Driftsutgifter 76
4.19.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres 76
4.19.3	Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres 77
4.19.4	Post 78 Arkivtiltak 77
4.20	Kap. 3329 Arkivformål 77
4.20.1	Post 1 Ymse inntekter 77
4.20.2	Post 2 Inntekter ved oppdrag 77
4.21	Kap. 334 Film- og dataspillformål 77
4.21.1	Post 1 Driftsutgifter 77
4.21.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres 77
4.21.3	Post 50 Filmfondet 77
4.21.4	Post 72 Incentivordningen for film- og serieproduksjoner, kan overføres 78
4.21.5	Post 73 Regionale filmvirksomheter, kan overføres 80
4.21.6	Post 75 Internasjonale film- og medieavtaler, kan overføres 80
4.21.7	Post 78 Film- og dataspilltiltak 80
4.22	Kap. 3334 Film- og dataspillformål 81
4.22.1	Post 1 Ymse inntekter 81
4.22.2	Post 2 Inntekter ved oppdrag 81
4.23	Kap. 335 Medieformål 81
4.23.1	Post 1 Driftsutgifter 81

	Side
4.23.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter 82
4.23.3	Post 70 Kompensasjon til kommersiell allmennkringkasting..... 82
4.23.4	Post 71 Mediestøtte..... 82
4.23.5	Post 73 Medietiltak 83
4.23.6	Post 74 Tilskudd til lokale lyd- og bildemedier, kan overføres 83
4.23.7	Post 79 Norsk rikskringkasting AS – NRK 83
4.24	Kap. 3335 Medieformål 84
4.24.1	Post 2 Inntekter ved oppdrag 84
4.25	Kap. 337 Kompensasjon for kopiering til privat bruk 84
4.25.1	Post 70 Kompensasjon for kopiering til privat bruk 84
4.25.2	Post 71 Vederlagsordninger, kan overføres..... 84
4.26	Kap. 339 Pengespill, lotterier og stiftelser..... 84
4.26.1	Post 1 Driftsutgifter 84
4.26.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres 84
4.27	Kap. 3339 Inntekter fra spill, lotterier og stiftelser 84
4.27.1	Post 2 Gebyr – lotterier 84
4.27.2	Post 4 Gebyr – stiftelser 85
4.27.3	Post 7 Inntekter ved oppdrag 85
4.28	Kap. 350 Sekretariatet for Diskrimineringsnemnda..... 85
4.28.1	Post 1 Driftsutgifter 85
4.29	Kap. 3350 Sekretariatet for Diskrimineringsnemnda 85
4.29.1	Post 85 Tvangsmulkt 85
4.30	Kap. 351 Likestilling..... 85
4.30.1	Post 21 Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter..... 85
4.30.2	Post 70 Tilskudd til likestilling..... 85
4.30.3	Post 72 Kjønn- og seksualitetsmangfold..... 86
4.30.4	Post 73 Likestillingsentre..... 86
4.31	Kap. 353 Likestillings- og diskrimineringsombudet..... 86
4.31.1	Post 50 Basisbevilgning..... 86
4.32	Kap. 1429 Riksantikvaren..... 86
4.32.1	Post 1 Driftsutgifter 86
4.32.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter 86
4.32.3	Post 22 Flerårige prosjekter kulturminneforvaltning, kan overføres..... 86
4.32.4	Post 60 Kulturminnekompetanse i kommunene..... 87
4.32.5	Post 70 Tilskudd til automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner, kan overføres 87
4.32.6	Post 71 Tilskudd til fredet kulturmiljø i privat eie, kan overføres 87
4.32.7	Post 72 Tilskudd til tekniske og industrielle kulturminner, kan overføres 87
4.32.8	Post 73 Tilskudd til bygninger og anlegg fra middelalderen og brannsikring, kan overføres 87
4.32.9	Post 74 Tilskudd til fartøyvern, kan overføres..... 87
4.32.10	Post 75 Tilskudd til fartøyvernsentrene, kan overføres 88
4.32.11	Post 76 Tilskudd til utvalgte kulturlandskap i jordbruket og kulturlandskap i verdensarvområder, kan overføres 88
4.32.12	Post 77 Tilskudd til verdiskapingsarbeid på kulturmiljøområdet, kan overføres..... 88
4.32.13	Post 79 Tilskudd til verdensarven, kan overføres 88
4.33	Kap. 4429 Riksantikvaren..... 88
4.33.1	Post 2 Refusjoner og diverse inntekter 88
4.33.2	Post 9 Internasjonale oppdrag..... 89
4.34	Kap. 1432 Norsk kulturminnefond 89

	Side
4.34.1 Post 50 Til disposisjon for tiltak på kulturmiljøfeltet	89
4.35 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 3	90
5. Andre saker	95
5.1 En ansvarlig og aktiv pengespillpolitikk.....	95
5.2 Gaveforsterkningsordningen	95
5.3 Friluftslivets år.....	96
5.4 TV BRA.....	96
5.5 Kommunale fosterhjem.....	96
5.6 Inn på tunet-gårder	97
5.7 Gutter og helsefag	97
5.8 Tiltak for å ivareta veteranfamilier.....	97
6. Forslag fra mindretall	97
7. Komiteens tilråding	98

STORTINGET

Innst. 14 S

(2024–2025)

Innstilling til Stortinget
fra familie- og kulturkomiteen

Prop. 1 S (2024–2025)

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om Bevilgninger på statsbudsjettet for 2025, kapitler under Barne- og familiedepartementet, Kultur- og likestillingsdepartementet og Klima- og miljødepartementet (rammeområdene 2 og 3)

Til Stortinget

1. Innledning

1.1 Saksbehandlingen

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Åse Kristin Ask Bakke, Marte Eide Klovning og Mona Nilsen, fra Høyre, Turid Kristensen og Tage Pettersen, fra Senterpartiet, Margrethe Haarr og Åslaug Sem-Jacobsen, fra Fremskrittspartiet, Silje Hjemdal, fra Sosialistisk Venstreparti, Audun Hammer Hovda, og fra Venstre, lederen Grunde Almeland, viser til Stortingets forretningsorden § 43 om behandling av statsbudsjettet.

Komiteen viser til at regjeringen la fram Prop. 1 S (2024–2025) 7. oktober 2024. Regjeringspartiene Arbeiderpartiet og Senterpartiet inngikk 1. desember 2024 forlik med Sosialistisk Venstreparti om statsbudsjettet for 2025. Komiteen viser til Stortingets behandling 5. desember 2024 av finansinnstillingen, Innst. 2 S (2024–2025) med løse forslag, der netto rammebeløp for hvert enkelt rammeområde ble vedtatt.

Komiteen behandler i denne innstillingen regjeringens forslag til statsbudsjett for 2025 under rammeområdene 2 Familie, forbruker, kirke og trossamfunn og

3 Kultur og likestilling mv. Inndelingen i rammeområder, herunder kapitler og utkast til romertallsvedtak, ble vedtatt av Stortinget 15. oktober 2024, jf. Innst. 1 S (2024–2025).

Komiteen fremmer på denne bakgrunn forslag til bevilgninger under de rammeområdene som er tildelt familie- og kulturkomiteen.

Komiteen viser til at i samsvar med Stortingets forretningsorden § 43 femte ledd skal bare bevilgningsvedtak som summerer seg til rammen for rammeområdene 2 og 3, og som er vedtatt ved behandlingen av Innst. 2 S (2024–2025), tas opp til votering i Stortinget ved behandlingen av denne innstillingen.

Komiteen viser til at forslag til disponering av rammeområdene 2 og 3 fra komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, er ført opp under komiteens tilråding i punkt 7 i innstillingen. Forslaget er i samsvar med netto utgiftsramme.

Komiteen avholdt åpne høringer om statsbudsjettet 17., 18. og 22. oktober 2024 og har dessuten motatt skriftlige høringsinnspill som er publisert på stortinget.no, samt øvrige uttalelser.

2. Oppfølging av anmodnings- og utredningsvedtak

2.1 Innledning

I Prop. 1 S (2024–2025) fra henholdsvis Kultur- og likestillingsdepartementet, Barne- og familiedepartementet og Klima- og miljødepartementet er det redegjort for oppfølgingen av Stortingets anmodnings- og utredningsvedtak.

Meld. St. 4 (2024–2025) Anmodnings- og utredningsvedtak i stortings sesjonen 2023–2024 ble lagt fram samtidig med Prop. 1 S (2024–2025) og behandles i kontroll- og konstitusjonskomiteen.

I tabellene nedenfor gis det en oversikt over oppfølging av anmodningsvedtak under de respektive departementene som hører inn under familie- og kulturkomiteens ansvarsområde. Der angis hvorvidt vedkommen-

de departement planlegger at rapporteringen knyttet til vedtaket nå avsluttes, eller om departementet vil rapportere om vedtaket også i neste års budsjettproposisjon.

Oversikten inkluderer alle vedtak fra stortings sesjonen 2023–2024 samt de vedtakene fra tidligere stortings sesjoner som ifølge kontroll- og konstitusjonskomiteen i Innst. 239 S (2023–2024) ikke var kvittert ut.

Tabell 2.1 Barne- og familiedepartementet

Oversikt over oppmodings- og utgreiingsvedtak, ordna etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapportering avslutta (ja/nei)
2023–2024	769	lov om omdanning av Opplysningsvesenets fond til aksjeselskap	Ja
2023–2024	611	verne barn mot vald og seksuelle overgrep i saker om samvær og omsorg	Nei
2023–2024	615	reisekostnader til krisesenter	Nei
2023–2024	80	Finansportalen – pris og avgjerd om lån	Ja
2023–2024	81	Finansportalen – geografiske område og områdescore	Ja
2023–2024	142	godkjend religiøs tilleggsutdanning	Nei
2022–2023	138	meldeplikt til barnevernstenesta	Nei
2022–2023	562	nasjonalt høve til å klage for barn	Ja
2022–2023	563	delkostnadsnøkkel for barnevern	Ja
2022–2023	782	krisesentertilbudet til utsette grupper	Nei
2022–2023	783	retteiingar om krisesentertilbud	Nei
2022–2023	936	oppgradere krisesenterbygg	Ja
2021–2022	404	offentleg plikt til å tilby tverrfagleg helsekartlegging	Nei
2021–2022	592	krisesentertilbud til den samiske urbefolkninga	Nei
2021–2022	620	utvide ordninga for gjeldsinformasjon («gjeldsregister»)	Nei
2020–2021	48	forbod mot søskenbarnektenskap	Ja
2020–2021	445	involvere foreldre når barn gjer lovbrøt	Ja
2020–2021	714	strengare reaksjonar mot samværshindring	Ja
2020–2021	715	justering av barnebidragsreglane for å hindre samværshindring	Nei
2020–2021	954	hindre fritidsaktivitetar for barn og unge som kan bidra til radikalisering	Ja
2020–2021	972	eigendel for mat i krisesentera	Nei
2020–2021	1124	tverrfagleg kompetanse på rus og vald i krisesentera	Nei
2020–2021	1195	krav om autorisasjon for tilsette som skal jobbe med omsorgsovertakingar	Nei
2020–2021	1197	ordning med andrehandsvurdering av akuttvedtak	Nei
2020–2021	1198	alternativt omgrep til «åtferd» i barnevernslova	Nei
2020–2021	1201	oppfølging av tilrådingane frå rettstryggleiksutvalet på -barnevernsområdet	Nei
2019–2020	498	forbod mot etter-skule-tilbod for barn med overnatting	Ja
2019–2020	500	oppdeling av Opplysningsvesenets fond	Ja
2019–2020	501	Opplysningsvesenets fond – fondseigedommane staten tek over	Ja
2019–2020	502	utbetring av verneverdige kyrkjebygg	Ja
2019–2020	637	FN-konvensjonen om barnerettane – ny barnevernslov og ny barnelov	Nei
2016–2017	491	evaluering av felles foreldreansvar	Nei

Tabell 2.2 Kultur- og likestillingsdepartementet
Oversikt over anmodnings- og utredningsvedtak, ordnet etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtaks nr.	Stikkord	Rapportering avsluttes (Ja/Nei)
2023–2024	440	Lovgjennomgang for å endre begrepsbruk i norsk lovverk i tråd med CRPD	Nei
2023–2024	532	Kvotefordeling av stipendhjemplene tilknyttet Statens kunstnerstipend	Ja
2023–2024	534	DNS-blokkering og personvern	Ja
2022–2023	558	Forsterke og utvide arbeidet med Frivillighetsregisteret	Nei
2022–2023	559	Enhetlig definisjon av frivillige organisasjoner	Nei
2022–2023	560	Harmonisere og forenkle søkbare ordninger	Ja
2022–2023	607	Vurdering av økonomiske levekår for personer med nedsatt funksjonsevne	Nei
2022–2023	638	Legge fram plan for å inkludere alle barn som ønsker det, i idrettslagene og friluftsliv lokalt	Ja
2022–2023	796	Universell utforming av lydbøker	Nei
2022–2023	797	Regulering av strømmemarkedet i bokloven	Nei
2022–2023	798	Vurdere endringer i fastprisreglene for lærebøker for høyere utdanning og fagbøker for profesjonsmarkedet	Nei
2022–2023	799	Vurdere virkningen av bokloven i markedet	Ja
2022–2023	800	Utrede muligheten for bestemmelser for folkebibliotekene om digitalt utlån av digitale verk	Ja
2022–2023	801	Ekstern gjennomgang av avanseregulering i bokmarkedet	Ja
2021–2022	403	Følge opp veilederen «Møteplasser for dataspill og datakultur»	Ja
2021–2022	503	Handlingsplan for en tryggere idrett og forebygging av kroppsmisnøye og spiseforstyrrelser i idretten	Ja
2020–2021	232	Tapsgrenser hos Norsk Rikstoto	Ja
2020–2021	755	Stortingsmelding om seksuell trakassering	Nei
2020–2021	788	Innlemme symbolspråk i språkloven	Nei
2018–2019	706	Endre forskrift om kringkasting	Nei
2017–2018	695	Innføring av DNS-blokkering av nettsidene til uregulerte spill-selskaper.	Ja
2017–2018	729	Utrede tvisteløsningsordning for fastsetting av rimelig vederlag	Nei
2017–2018	730	Vurdere regler om at leverandører av nettjenester må bidra til at rettighetshavere får vederlag	Nei
2017–2018	731	Utrede om strømming av åndsverk i klasserom skal bli vederlagspliktig	Nei
2014–2015	60	Nasjonalgalleriet	Nei

Tabell 2.3 Klima- og miljødepartementet
Oversikt over anmodnings- og utredningsvedtak, ordnet etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtaks nr.	Stikkord	Rapportering avsluttes (ja/nei)
2019–2020	708	Nye mål i kulturmiljøpolitikken	Ja

Ko m i t e e n viser til oversikten ovenfor, som viser anmodnings- og utredningsvedtak under henholdsvis Barne- og familiedepartementet, Kultur- og likestillingsdepartementet og Klima- og miljødepartementet vedrørende kulturmiljø. Det vises videre til omtale av de ulike vedtakene i de respektive departementenes budsjettproposisjoner.

2.1.1 BARNE- OG FAMILIEDEPARTEMENTET

Vedtak nr. 615, (2023–2024) – reisekostnader til krisesenter

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2024 utrede og fremme forslag til tilstrekkelige lovhjemler som sikrer at kostnader knyttet til reiser til og fra krisesenter blir dekket.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til omtalen av vedtaket i Meld. St. 4 (2024–2025). Flertallet mener at regjeringen skal følge opp vedtaket ved å utrede og fremme forslag til tilstrekkelige lovhjemler som sikrer at kostnader knyttet til reiser til og fra krisesenter blir dekket i forbindelse med arbeidet med revidert krisesenterlov i løpet av våren 2025. Flertallet mener arbeidet med revidert krisesenterlov skal prioriteres i 2025.

Vedtak nr. 562 (2022–2023), 28. mars 2023 – nasjonalt høve til å klage for barn

«Stortinget ber regjeringen iverksette et arbeid for å sikre barns nasjonale klagemuligheter samt bedre informasjonen til barn og unge om retten til å klage i enkeltsaker og de klagerettigheter som finnes.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at arbeidet med å utvikle barns klagemuligheter er godt i gang. I tillegg vil det også komme forsterkninger i barns rett til medvirkning og å kunne klage, i forbindelse med endringer i barnevernsloven våren 2025 og kvalitetsreformarbeidet.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at departementet regner intensjonen i vedtaket som fulgt opp. Disse medlemmer er ikke enige i dette.

Vedtaket ble gjort i forbindelse med behandlingen av et representantforslag om å sikre forsvarlige barnevernstjenester, jf. Dokument 8:22 S (2022–2023) og Innst. 207 S (2022–2023). Det aktuelle anmodningsforslaget ble fremmet av en samlet komité og ble enstemmig vedtatt av Stortinget.

Departementet viser til at vedtakets intensjon blant annet skal være fulgt opp gjennom en rekke regjeringsinterne prosesser. Dette er prosesser som ikke er synlige for Stortinget, og som det derfor ikke er mulig for Stortinget å ettergå, med tanke på om de i tilstrekkelig grad følger opp vedtaket.

Videre viser departementet til at de har sendt et forslag til styrket medvirkning og klageadgang i barnevernsloven på høring. Da denne høringen ikke er fulgt opp, og endringene ikke er presentert for Stortinget, er

det ikke mulig for Stortinget å anse dette som en oppfølging av vedtaket.

Disse medlemmer viser til at bakgrunnen for anmodningsforslaget var at FNs barnekomité ved to anledninger, først i 2010 og deretter i 2018, har gitt Norge kritikk for at landet ikke har tilgjengelige og effektive klagemekanismer for barn. For det første er det flere prosessuelle hindre for at barn skal kunne realisere sine rettigheter gjennom ulike klagemekanismer i Norge. For det andre er ikke alltid klageordningene tilgjengelige og forståelige for barn. For det tredje er det ofte ressurskrevende å fremsette klager og eventuelt orientere seg i rettsapparatet. Det ble sett som nødvendig å se helhetlig på barns rett til å klage gjennom ulike instanser i norsk offentlig forvaltning, identifisere både rettslige og faktiske hindre og vurdere hvordan barns klagerett kan styrkes, slik at barns rettigheter i større grad også blir oppfylt i praksis.

Av disse grunner så Stortinget at man trengte å settes i gang et arbeid for å sikre barns nasjonale klagemuligheter. Det er disse medlemmers forventning at et slikt konkret arbeid settes i gang, og at det kommer de konkrete bekymringene knyttet til tilgjengelige og effektive klagemekanismer i møte.

For øvrig støtter disse medlemmer departementets vurdering av at anmodningsvedtakets del om bedre informasjonstilgang er fulgt opp.

Vedtak nr. 620 (2021–2022), 31. mai 2022 – utvide ordninga for gjeldsinformasjon («gjeldsregisteret»)

«Stortinget ber regjeringen utvide Gjeldsregisteret slik at det inneholder alle typer gjeld, både med og uten sikkerhet. Regjeringen må samtidig gjøre grundige utredninger som sikrer personvernet, og vurdere om enkelte typer gjeld av den grunn ikke skal innlemmes.»

Komiteens medlemmer fra Høyre merker seg at det nå har gått to og et halvt år fra Stortingets enstemmige vedtak, og at regjeringen fremdeles har den saken til vurdering. Disse medlemmer mener at anmodningsvedtak bør ha høy prioritet i regjeringen, og at det nå må være grunn til å forvente at det snarest legges frem en sak for Stortinget i tråd med anmodningsvedtaket.

2.1.2 KULTUR- OG LIKESTILLINGSDEPARTEMENTET

Vedtak nr. 534 (2023–2024), 19. mars 2024 – DNS-blokkering og personvern

«Stortinget ber regjeringen om å ta inn Datatilsynet i arbeidet med forskrift om DNS-blokkering, samt at Datatilsynets bekymringer knyttet til personvern og informasjonsfrihet blir tillagt særlig vekt og svart ut i den endelige forskriften.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at departementet har fulgt opp anmodningen om å ta inn Datatilsynet i arbeidet med forskrift om DNS-blokkering, og viser til konklusjonen i etterkant som er omtalt i budsjettproposisjonen.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til forslaget hvor regjeringen ble bedt om å hensynta Datatilsynet i arbeidet med forskrift om DNS-blokkering, der Datatilsynets bekymringer knyttet til personvern og informasjonsfrihet skulle tillegges særlig vekt i utarbeiding av forskrift. Forslaget fikk flertall bestående av samtlige partier på Stortinget med unntak av regjeringspartiene.

Disse medlemmer viser til Prop. 1S (2024–2025), der det fremgår at regjeringen ikke ser behov for å ivareta personvern og informasjonsvern gjennom forskriftsarbeid og en høringsrunde der Datatilsynet og andre aktører vil kunne legge frem sine betraktninger og bekymringer. Det var en klar forutsetning for Stortinget at disse bekymringene skulle imøtekommes og rettigheter ivaretas gjennom et forskriftsarbeid. Det er derfor ikke mulig for regjeringen å omgå Stortingets vedtak ved ikke å utarbeide forskriften i det hele.

Disse medlemmer mener det er svært kritikkverdigg at regjeringen ikke følger opp et vedtak fra et klart stortingsflertall med anmodning om et forskriftsarbeid som skal ivareta sentrale rettigheter for landets borgere, og anser derfor ikke vedtak nr. 534 19. mars 2024 for å være fulgt opp av regjeringen.

Vedtak nr. 801 (2022–2023), 8. juni 2023 – eksternt gjennomgang av avanseregulering i bokmarkedet

«Stortinget ber regjeringen gjennomføre en eksternt gjennomgang av avanseregulering, som varslet, for å avstemme de ulike innspillene fra bokbransjen, før bestemmelsen som slik regulering settes i kraft.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Venstre, viser til regjeringens kommentar til anmodningsvedtaket om avanseregulering i bokloven. Flertallet viser til at den eksterne gjennomgangen som Stortinget ba om, nå er gjennomført av Vista Analyse. Flertallet vil fremheve at det i gjennomgangen og hos aktørene i bransjen fremkommer innvendinger og problemstillinger som departementet i det videre arbeidet må ta tak i, og viser videre til flertallsmerknadene om dette temaet i Stortingets behandling av bokloven, jf. Innst. 461 L (2022–2023).

Vedtak nr. 503 (2021–2022), 28. april 2022 – Handlingsplan for en tryggere idrett og forebygging av kroppsmisnøye og spiseforstyrrelser i idretten

«Stortinget ber regjeringen legge frem et forslag til en handlingsplan for en tryggere idrett og forebygging av kroppsmisnøye og spiseforstyrrelser i idretten, som bygger på forslaget utarbeidet av en tverrfaglig, koordinerende kompetansegruppe. Dette forslaget til handlingsplan skal legges frem i et samarbeid mellom Kulturdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet og Kunnskapsdepartementet.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til etableringen av det treårige initiativet «Krafttak mot spiseforstyrrelser og kroppsmisnøye i idretten», som regjeringen har lagt fram i samarbeid med idretten. Flertallet viser også til at Helse- og omsorgsdepartementet og Kunnskapsdepartementet har vært involvert i arbeidet, og ser fram til et viktig bidrag til å gi idrettens arbeid på dette området et ekstraordinært løft.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet vil peke på at resultatet av regjeringens arbeid med dette i liten grad viser hvordan Helse- og omsorgsdepartementet og Kunnskapsdepartementet vil kunne bidra til handlingsplanen. Det foreligger ingen tiltak fra Kunnskapsdepartementets side, og fra Helse- og omsorgsdepartementet vises det kun til eksisterende tiltak og ikke konkret hvordan tiltak fra dette departementet vil kunne bidra i noen særlig grad til det nødvendige arbeidet for å forebygge kroppsmisnøye og spiseforstyrrelser i idretten. Disse medlemmer viser til at aktørene på feltet har pekt på et stort behov for samlet innsats på tvers av idretten selv, kunnskapssektoren og helsesektoren. Det er bra at regjeringen sørger for å bevilge penger til et treårig prosjekt for idretten, men disse medlemmer mener at dette ikke svarer ut det vedtaket Stortinget har bedt om.

Vedtak nr. 498 (2019–2020), 14. april 2020 – forbod mot etter-skule-tilbud for barn med overnatting

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til nødvendige lovendringer med sikte på å forby faste etter-skule-tilbud med overnatting over lengre tid for å forhindre segregering, parallellsammfunn, negativ sosial kontroll eller radikalisering.»

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet mener at Stortingets vedtak ikke er fulgt opp av regjeringen. Det er ikke slik at regjeringen kan unnlate å komme tilbake til Stortinget fordi de selv ikke ønsker

det. Argumentene som regjeringen viser til, var kjent for Stortinget da vedtaket ble gjort.

Dette medlem vil gjøre det klart at en fremtidig regjering godt kan ta opp igjen anmodningsvedtaket for oppfølging.

3. Rammeområde 2 Familie- og forbruker

3.1 Regjeringens forslag til bevilgninger, jf. Prop. 1 S (2024–2025). Oversikt over budsjettkapitler og poster – rammeområde 2

Tabell 3.1 Oversikt over regjeringens forslag til bevilgninger vedrørende budsjettkapitler og poster under rammeområde 2 slik dette framgår av Prop. 1 S (2024–2025)

		I	
		Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 2	
Kap.	Post Formål		Prop. 1 S (2024–2025) Gul bok
		Utgifter	
	<i>Barne- og familiedepartementet</i>		
800	Barne- og familiedepartementet		
	1 Driftsutgifter		172 520 000
	21 Spesielle driftsutgifter		12 626 000
	70 Norges forskningsråd, <i>kan overføres</i>		52 500 000
840	Tiltak mot vold og overgrep		
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70 og kap. 846, post 62</i>		27 044 000
	60 Tilskudd til oppgradering av krisesenterbygg		6 500 000
	61 Tilskudd til incest- og voldtektssentre, <i>overslagsbevilgning</i>		128 057 000
	70 Tilskudd til voldsforebyggende tiltak mv., <i>kan nyttes under post 21 og post 61 og kap. 858, post 1</i>		158 219 000
	73 Tilskudd til senter for voldsutsatte barn		40 723 000
841	Samliv og konfliktløsning		
	21 Spesielle driftsutgifter, meklingsgodtgjørelse, <i>overslagsbevilgning</i>		17 144 000
	22 Opplæring, forskning, utvikling mv.		6 698 000
	23 Refusjon av utgifter til DNA-analyser, <i>overslagsbevilgning</i>		6 229 000
842	Familievern		
	1 Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i>		423 279 000
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>		25 316 000
	70 Tilskudd til kirkens familieverntjeneste mv., <i>kan nyttes under post 1</i>		275 477 000
843	Adopsjonsstøtte		
	70 Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet, <i>overslagsbevilgning</i>		6 228 000
844	Kontantstøtte		
	70 Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>		719 100 000
845	Barnetrygd		
	70 Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>		26 900 000 000
846	Familie- og oppveksttiltak		
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 62 og post 71</i>		45 857 000
	22 Forskning		8 493 000
	61 Tilskudd til inkludering av barn og unge, <i>kan nyttes under post 71</i>		758 299 000
	62 Utvikling i kommunene		79 547 000

			Prop. 1 S (2024–2025)
Kap.	Post	Formål	Gul bok
	70	Barne- og ungdomsorganisasjoner	209 420 000
	71	Utviklings- og opplysningsarbeid mv., <i>kan nyttes under post 21 og post 62</i>	12 364 000
	79	Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid mv.	12 362 000
847		EUs ungdomsprogram	
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	17 450 000
848		Barneombudet	
	1	Driftsutgifter	25 040 000
853		Barneverns- og helsenemndene	
	1	Driftsutgifter	264 464 000
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet	
	21	Spesielle driftsutgifter	55 765 000
	22	Barnesakkyndig kommisjon	13 855 000
	23	Kompetansehevingstiltak i barnevernet, <i>kan nyttes under post 72</i>	81 617 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	30 261 000
	61	Utvikling i kommunene, <i>kan nyttes under post 72</i>	152 882 000
	62	Tilskudd til barnevernsfaglig videreutdanning, <i>kan nyttes under post 23</i>	30 370 000
	71	Utvikling og opplysningsarbeid mv.	42 476 000
	72	Tilskudd til forskning og kompetanseutvikling i barnevernet, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23</i>	139 525 000
855		Statlig forvaltning av barnevernet	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 22</i>	4 887 294 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	34 916 000
	22	Kjøp av private barnevernstjenester, <i>kan nyttes under post 1</i>	4 145 778 000
856		Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 22</i>	175 395 000
	22	Kjøp av plasser i private omsorgssentre, <i>kan nyttes under post 1</i>	392 169 000
858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og fellesfunksjoner i Barne-, ungdoms- og familieetaten	
	1	Driftsutgifter	674 015 000
	21	Spesielle driftsutgifter	22 676 000
860		Forbrukerrådet	
	50	Basisbevilgning	95 553 000
	51	Markedsportaler	33 423 000
862		Stiftelsen Miljømerking i Norge	
	70	Driftstilskudd	17 210 000
865		Forbrukerpolitiske tiltak	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i>	3 248 000
	50	Forskning og undervisning, <i>kan nyttes under post 21</i>	8 866 000
	70	Tilskudd, <i>kan nyttes under post 21</i>	1 910 000
	79	EUs rammeprogram for forbrukerpolitikk, <i>kan overføres</i>	7 834 000
868		Forbrukertilsynet	
	1	Driftsutgifter	141 212 000
880		Den norske kirke	
	70	Rammetilskudd til Den norske kirke	2 663 556 000
	71	Tilskudd til Sjømannskirken – Norsk kirke i utlandet	124 708 000
881		Tilskudd til trossamfunn m.m.	
	21	Spesielle driftsutgifter	7 388 000
	70	Tilskudd til tros- og livssynssamfunn, <i>overslagsbevilgning</i>	1 223 176 000
	77	Nasjonaljubileet 2030	8 687 000

			Prop. 1 S (2024–2025)
Kap.	Post	Formål	Gul bok
	78	Ymse faste tiltak	18 436 000
882		Kirkebygg og gravplasser	
	60	Rentekompensasjon – kirkebygg	108 600 000
	70	Tilskudd til sentrale tiltak for kirkebygg og gravplasser	14 871 000
883		Kirkebevaringsfondet	
	1	Driftsutgifter	16 077 000
	60	Tilskudd til kulturhistorisk verdifulle kirkebygg, <i>kan overføres</i>	300 000 000
	70	Driftstilskudd bevaringsstrategi	5 190 000
<i>Folketrygden</i>			
2530		Foreldrepenger	
	70	Foreldrepenger ved fødsel, <i>overslagsbevilgning</i>	27 500 000 000
	71	Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i>	615 000 000
	72	Feriepenger av foreldrepenger, <i>overslagsbevilgning</i>	665 000 000
	73	Foreldrepenger ved adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i>	28 000 000
2531		Bidragforskott	
	70	Forskott til utbetaling	710 000 000
Sum utgifter rammeområde 2			75 607 895 000
Inntekter			
<i>Inntekter under departementene</i>			
3841		Samliv og konfliktløsning	
	1	Gebyrinntekter for fastsettelse av bidrag	26 259 000
3842		Familievern	
	1	Diverse inntekter	898 000
3847		EUs ungdomsprogram	
	1	Tilskudd fra Europakommisjonen	5 964 000
3853		Barneverns- og helsenemndene	
	1	Diverse inntekter	850 000
3855		Statlig forvaltning av barnevernet	
	1	Diverse inntekter	3 676 000
	2	Barnetrygd	3 959 000
	60	Kommunale egenandeler	2 690 308 000
3856		Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	277 278 000
	60	Kommunale egenandeler	2 805 000
3858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og fellesfunksjoner i Barne-, ungdoms- og familieetaten	
	1	Diverse inntekter	590 000
3868		Forbrukertilsynet	
	1	Gebyrinntekter	3 000 000
	2	Tilskudd	2 849 000
3883		Kirkebevaringsfondet	
	50	Overført fra Kirkebevaringsfondet	100 000 000
<i>Folketrygden</i>			
5706		Bidragforskott	
	70	Refusjon fra bidragspliktige	182 000 000
Sum inntekter rammeområde 2			3 300 436 000
Netto rammeområde 2			72 307 459 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Barne- og familiedepartementet i 2025 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekt under
kap. 842 post 1	kap. 3842 post 1
kap. 847 post 1	kap. 3847 post 1
kap. 853 post 1	Kap. 3853 post 1
kap. 855 post 1	kap. 3855 postene 1, 2 og 60
kap. 856 post 1	kap. 3856 post 1
kap. 858 post 1	kap. 3858 post 1
kap. 868 post 1	kap. 3868 post 2

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen og gjelder derfor også kap. 1633 post 1, for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i utregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

III

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Barne- og familiedepartementet i 2025 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post Benevnelse	Samlet ramme
800	Barne- og familiedepartementet	
	70 Norges forskningsråd	157,2 mill. kroner

IV

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser til bevaringsstrategi for kulturhistoriske verdifulle kirkebygg

Stortinget samtykker i at Barne- og familiedepartementet kan pådra forpliktelser om tilskudd til bevaringsstrategi for kulturhistorisk verdifulle kirkebygg innenfor en samlet ramme på 9 963 mill. kroner (i 2025-kroner) med årlige utbetalinger på inntil 521 mill. kroner i perioden 2025 til 2054.

V

Satser for barnetrygd

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet i henhold til lov 8. mars 2002 nr. 4 om barnetrygd § 10 for 2025 kan betale ut barnetrygd til barn i alderen 0 år til og med måneden før fylte 18 år med 21 192 kroner per år.

Arbeids- og velferdsdirektoratet betaler ut utvidet barnetrygd med 30 192 kroner per år.

Enslige forsørgere som fyller vilkårene for rett til utvidet stønad etter barnetrygdloven og full overgangsstonad etter folketrygdloven, og som har barn i alderen 0–3 år, har rett til et småbarnstillegg på 8 352 kroner per år. Dette tillegget gjelder per enslige forsørgere, uavhengig av hvor mange barn i alderen 0–3 år vedkommende faktisk forsørgere.

VI

Satser for kontantstøtte

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2025 i henhold til lov 26. juni 1998 nr. 41 om kontantstøtte til småbarnsforeldre § 7 kan betale ut kontantstøtte med følgende beløp for barn i alderen 13–19 måneder:

Avtalt oppholdstid i barnehage per uke	Kontantstøtte i prosent av full sats	Kontantstøtte per barn per måned
Ikke bruk av barnehageplass	100	7 500
Til og med 8 timer	80	6 000
Fra 9 til og med 16 timer	60	4 500
Fra 17 til og med 24 timer	40	3 000

Avtalt oppholdstid i barnehage per uke	Kontantstøtte i prosent av full sats	Kontantstøtte per barn per måned
Fra 25 til og med 32 timer	20	1 500
33 timer eller mer	0	0

VII

Sats for engangsstønad ved fødsel og adopsjon

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2025 i henhold til lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd § 14-17 kan betale ut 92 648 kroner per barn i engangsstønad ved fødsel og adopsjon.

3.2 Stortingets vedtak om netto rammebeløp for rammeområde 2

Komiteen viser til Stortingets vedtak 5. desember 2024, der netto utgiftsramme for rammeområde 2 ble fastsatt til 74 107 959 000 kroner.

For nærmere omtale av de enkelte postene vises det til Prop. 1 S (2024–2025) Barne- og familiedepartementet.

3.3 Generelle merknader

3.3.1 GENERELLE MERKNADER FRA ARBEIDERPARTIET, SENTERPARTIET OG SOSIALISTISK VENSTREPARTI

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til budsjettforliket av 1. desember 2024 mellom de tre partiene, der det er foreslått tiltak som styrker velferden, gir folk bedre råd og bidrar til grønn omstilling. Gjennom forliket gjøres det grep for å styrke velferden, som økt bevilgning til bemanning i SFO og barnehagene og utvidelse av rabatt på tannhelse til nye grupper. Retten til 12 timers gratis SFO i uken for 1.–3. trinn skal nå lovfestes. Gjennom denne budsjettavtalen vil man også lovfeste retten til tannhelsetjenester for 25–28-åringene på lik linje med unge voksne opp til 25 år. Barnetrygden, studiestøtten og minstepensjonen økes, og det opprettes en skjermingsordning i bostøtten for mottakere av AAP og dagpenger. Flertallet er også enig om å utvide ordningen med hurtigdomstol for ungdom til to nye politidistrikt og å øke bemanningen i fengslene. Videre styrkes Husbanken, det legges til rette for bygging av flere studentboliger, og tiltak for å styrke kommunenes arbeid med klima og natur styrkes gjennom økte bevilgninger til Klimasats og Natursats. Det er også enighet om ikke å lyse ut første konsesjonsrunde for gruvedrift på havbunnen i 2024/2025. Flertallet fremhever også at man styrker arbeidet med grønn omstilling blant annet gjennom økt bevilgning til Enova og oppstart av arbeid for mer CO₂-fangst, -transport og -lagring.

3.3.2 GENERELLE MERKNADER FRA ARBEIDERPARTIET OG SENTERPARTIET

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til regjeringens mål om å utjevne sosiale og geografiske forskjeller, forebygge barnefattigdom og sikre sosial mobilitet. Arbeidet for å sikre utsatte barn og unge et godt oppvekstmiljø med tilgang til gode fritidstilbud er avgjørende viktig for hver enkelt, i en tid der mange familier fortsatt sliter økonomisk. Disse medlemmer viser til at det særskilt er lagt vekt på å styrke de universelle velferdsgoder og inkludering.

Barnetrygd

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at i 2025 kommer helårseffekten av at barnetrygden for barn over seks år ble økt med 256 kroner i måneden fra 1. september 2024. I tillegg er Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti enige om å øke den ordinære barnetrygden med 202 kroner i måneden fra 1. mai 2025.

Disse medlemmer viser til at regjeringen sammen med Sosialistisk Venstreparti har gjennomført betydelige styrkinger av barnetrygden i løpet av regjeringssperioden, for å bidra til barnefamilienes økonomi. Regjeringen har også endret innretningen fra forrige regjering, slik at barn over seks år får samme beløp som de minste barna, og det er gjort en endring i sosialstønaden slik at barnetrygden holdes utenfor utmåling av sosialhjelp.

- Statsbudsjettet for 2025: Økt barnetrygden med 202 kroner i måneden fra 1. mai. Anslått helårseffekt er 2,681 mrd. kroner.
- RNB 2024: Økt barnetrygden for barn over seks år med 256 kroner i måneden fra 1. september. Anslått helårseffekt er 2,4 mrd. kroner.
- Statsbudsjettet for 2024: Økt barnetrygden for barn over seks år med 200 kroner i måneden fra 1. januar. Anslått helårseffekt er 1,912 mrd. kroner.
- RNB 2023: Økt barnetrygden for barn over seks år med 200 kroner i måneden fra 1. juli. Anslått helårseffekt 1,841 mrd. kroner.
- Statsbudsjettet for 2023: Økt utvidet barnetrygd med ytterligere 5 000 kroner i året fra 1. mars. Anslått helårseffekt er 588 mill. kroner.

I tillegg er det gjort følgende prisjusteringer av barnetrygden:

- RNB 2023: Ekstraordinær prisjustering av hele barnetrygden (1. juli). Anslått helårseffekt 464 mill. kroner.
- Budsjettforklaring om statsbudsjettet for 2023: Prisjustere barnetrygden (1. mars). Anslått helårseffekt 528 mill. kroner
- Statsbudsjettet for 2022: Prisjustere barnetrygden for barn under seks år (1. januar). Anslått helårseffekt 70 mill. kroner.

Samlet helårsvirkning av det totale antallet styrkinger av barnetrygden vil dermed til sammen være 10,5 mrd. kroner under regjeringen Støre. Disse medlemmer viser til at dette er et vesentlig større løft enn under den borgerlige regjeringen, som på sine åtte år bevilget litt over 3,6 mrd. kroner til å øke barnetrygden.

Barnehage

Disse medlemmer viser til at regjeringen har fortsatt å senke terskelen for at barn kan gå i barnehage, ved at maksprisen stadig er redusert. Fra 1. august 2024 er den senket til 2 000 kroner i hele Norge og 1 500 kroner i de minst sentrale kommunene. I tillegg er det innført gratis barnehage for barn nummer tre og for alle barn i deler av Nord-Troms og Finnmark.

SFO/ AKS

Disse medlemmer fremhever at gratis kjerne-tid i SFO nå gjelder for både 1.-, 2.- og 3.-klassinger og bidrar til at flere barn har mulighet til å delta i skolefritidsordningen, uavhengig av familiens økonomi.

Inkludering av barn og unge

Disse medlemmer er opptatt av å styrke innsatsen for å støtte opp om arbeidet for å sikre utsatte barn og unge et godt oppvekstmiljø i sine lokalsamfunn. Disse medlemmer viser til at regjeringen har fulgt opp idrettens og frivillighetens viktigste krav om full momskompensasjon, og at dette er bevilget årlig fra 2021. Også i forslag til 2025-budsjettet legges det opp til full kompensasjon. En egen handlingsplan, «Alle inkludert!», ble lansert våren 2024 og følges opp i 2025. Disse medlemmer viser til at regjeringen i nysalderingen av 2024-budsjettet har foreslått å fordele 120 mill. kroner til idretten, kulturaktiviteter og frivillighet i kommuner som har store utfordringer med mange barn i familier som sliter ekstra økonomisk. Om lag samme beløp er i 2024 tilført samme formål via overskuddet fra Norsk Tipping. I tillegg har regjeringen foreslått å bevilge 55 mill. kroner over Kultur- og likestillingsdepartementets budsjett i 2025 til deltakelse i kulturaktiviteter for barn og unge. Over Barne- og familiedepartementets budsjett er tilskuddordningen til å inkludere barn og unge økt fra 554,5 mill. kroner i 2022 til 758,3 mill. kro-

ner i budsjettforslaget for 2025. Barnas stasjon, Ferie for alle, fritidsklubber, kontingent- og aktivitetskasser, organisasjonen MOT og stiftelsen BUA, som låner ut gratis idretts- og friluftsutstyr, får tilskudd herfra.

For øvrig vil disse medlemmer vise til at områdesatsingen er økt, at Ungdomsgarantien skal sikre at unge som trenger det får hjelp til å komme i jobb, og at det skal gis tidlig og tett oppfølging.

Barnevern

Disse medlemmer vil utvikle et kvalitetsmessig godt barnevern, som gir trygghet og hjelp til barn og familier som trenger det. Hensynet til barnets beste skal alltid legges til grunn.

Disse medlemmer vil særskilt understreke viktigheten av regjeringens initiativ til å forsterke og forbedre institusjonsbarnevernet og at dette arbeidet førte til fremleggelse av institusjonsstrategien 24. april i år. For å lykkes bedre med å gi barn og unge et tilpasset og kvalitativt godt tilbud har barne- og familieministeren hatt både helse- og omsorgsministeren, justis- og beredskapsministeren, kunnskapsministeren og kommunal- og distriktsministerens engasjement i strategien. De seks viktigste mål er at:

- flere barn som ikke kan bo hjemme, skal kunne få hjelp i kommunal regi
- barn som trenger det, skal få et institusjonstilbud som gir dem ro og tilpasser seg deres behov og ressurser
- barn som bor på institusjon, skal oppleve god omsorg, utviklingsstøtte og beskyttelse
- barn som bor på institusjon, skal få god helsehjelp og et skoletilbud som fremmer mestring og fremtidsmuligheter
- barn med rusmiddelproblemer skal få trygg og helhetlig hjelp
- barn med store og sammensatte behov skal få samordnet hjelp og oppleve trygge overganger

Barnevernet er foreslått styrket med 800 mill. kroner i 2025. Disse medlemmer ser frem til et styrket institusjonstilbud med økt kapasitet, flere fosterhjem og at barn og unge får oppleve mer stabilitet og ro, sammen med bedre helsehjelp. Dessuten ønsker disse medlemmer en retning der staten tar et større ansvar for barna med størst behov, og der det samarbeides med ideelle virksomheter. Disse medlemmer ser fram til realiseringen av rekken av offensive grep for å styrke rekrutteringen til fosterhjem og til det fortsatte arbeidet med ny barnelov og en kvalitetsreform for barnevernet.

Disse medlemmer vil fremheve viktigheten av regjeringens stortingsmelding om fosterhjem, som et viktig bidrag til styrking av det viktigste tiltaket i barnevernet.

Forbrukerpolitikk

Disse medlemmer er opptatt av at forbrukere kan ta informerte valg, og at de som trenger hjelp, skal få dette raskt. At endringer i gjeldsordningen skal implementeres fra 1. januar 2025, vil sikre bedre og raskere hjelp for personer som har havnet i et økonomisk uføre grunnet høy gjeldsbelastning. Den raske teknologiutviklingen skaper muligheter, men også utfordringer. Disse medlemmer viser til at regjeringen har varslet en stortingsmelding om trygg digital oppvekst. Disse medlemmer er særskilt opptatt av å sikre barn og unge på digitale flater og vil fremheve viktigheten av regjeringens arbeid med å heve aldersgrensen for sosiale medier og styrking av tilsynene for å sikre bedre håndheving av dagens regelverk.

Tro- og livssynssamfunnene

Disse medlemmer viser til at den nye trossamfunnsloven har vært gjeldende fra 1. januar 2021, og at regjeringen har lagt fram forslag til endringer hva gjelder aktivitets- og antallskrav, reglene om dobbeltmedlemskap og utregning av tilskudd. Loven og endringene bygger opp om å tilrettelegge for et livssynsåpent samfunn.

Disse medlemmer viser til at arbeidet med å dele eiendommene til Opplysningsvesenets fond (OVF) mellom staten og Den norske kirke etter planen skal avsluttes i 2025. 300 mill. kroner er forutsatt benyttet til kulturhistorisk verdifulle kirkebygg i 2025.

3.3.3 GENERELLE MERKNADER FRA HØYRE

Økt barnetrygd gir barnefamilier bedre økonomi

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at de fleste har fått dårligere råd under Støre-regjeringen. I Frelsesarmeens fattigdomsbarometer for andre kvartal 2024 svarer én av seks nordmenn at de regner seg selv som fattige. Tall fra Statistisk sentralbyrå viser at over 100 000 barn vokser opp i lavinntektsfamilier, noe som kan ha både alvorlige og langvarige konsekvenser for de barna det gjelder. Det er de som har minst, som rammes hardest. Disse medlemmer viser til at barnetrygden er den enkeltstønaden som har størst betydning for å redusere barnefattigdom. Disse medlemmer viser til at Høyre i regjering, sammen med samarbeidspartiene, for første gang på 20 år økte barnetrygden for alle, og da med 8 200 kroner i året for alle barn opp til seks år. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett for 2023, der Høyre foreslo å øke barnetrygden med 3 000 kroner i året for barn mellom 0 og 18 år, slik at barnefamilieene skulle få bedre økonomi, og for at flere barn skulle få delta i fritidsaktiviteter. Disse medlemmer viser videre til Høyres alternative budsjett for 2024, der Høyre foreslo 0,9 mrd. kroner til å prisjustere barnetrygden i takt med prisveksten i resten av

samfunnet. Samtidig foreslo Høyre for 2024 å bevilge over 1,7 mrd. kroner til å øke barnetrygden for alle barn under seks år med 1 000 kroner mer i måneden. Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2025, der det foreslås å prisjustere barnetrygden for alle barn over seks år og samtidig øke den med 1 000 kroner pr. måned fra 1. juli 2024 for de øvrige barna.

Barnevern til barnas beste

Disse medlemmer mener at regjeringen Støre har ført en feilslått barnevernspolitikk i flere år, som har ødelagt tilbudet til de mest sårbare blant oss, tatt norsk barnevern bakover i tid og sørget for at problemene har vokst seg større. Disse medlemmer viser for eksempel til at regjeringen Støre til nå har brukt 430 mill. kroner på å styrke det statlige barnevernet og på å kvitte seg med private kommersielle aktører, noe som har resultert i seks nye barnevernsplasser. I tillegg har antallet brudd på bistandsplikten økt dramatisk under Støre-regjeringen, mye på grunn av regjeringen Støres ideologiske venstrevridning i barnevernspolitikken, der de ikke vil ta alle gode krefter i bruk, men kun de offentlige og ideelle aktører. Disse medlemmer viser til at Støre-regjeringen 25. oktober 2024 kom med en krisepakke til barnevernet på nesten en halv mrd. kroner for å kjøpe private barnevernstjenester – stikk i strid med regjeringen Støres politikk de siste årene. Disse medlemmer viser til at det er svært uvanlig at en regjering foreslår en så høy tilleggsbevilgning utenom de ordinære budsjettprosessene. Tilleggsbevilgningen 25. oktober 2024 viser at regjeringen Støre har satt barnevernet i en alvorlig krise, som utelukkende går ut over de mest sårbare barna i samfunnet. Først lager regjeringen Støre problemer ved å kutte ned på private kommersielle barnevernstjenester og heller velge ideologiske løsninger, for så å gi mer penger når problemene oppstår. På den måten blir barnevernet dyrt og dårlig styrt, med stor kostnadsvekst, dårligere tjenester og lengre ventetider. Dette skaper stor uforutsigbarhet.

Disse medlemmer viser samtidig til at regjeringen Støre i budsjettforslaget for 2025 skriver at det fortsatt vil være behov for private kommersielle aktører fremover, og at det skal legges til rette for at disse aktørene kan bygge langsiktig kapasitet. Disse medlemmer merker seg derfor at regjeringen Støre har snudd i barnevernspolitikken. Disse medlemmer forventer at denne innrømmelsen følges opp med reell politikk som legger til rette for at man i norsk barnevern kan ta alle gode krefter i bruk – det offentlige, de private ideelle og de kommersielle.

Disse medlemmer viser videre til at ungdomskriminaliteten øker kraftig under regjeringen Støre. Barn som begår kriminalitet, blir yngre, og alvorligheten i lovbruddene øker med antallet lovbrudd som begås. Barn skal beskyttes mot videre kriminalitet, og

gjengkriminaliteten skal slås ned på. Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2025, der det foreslås å sette av 50 mill. kroner til et eget institusjonstilbud for gjengkriminelle i barnevernet. Dessuten settes det av 20 mill. kroner til å øke kompetansen om kriminalitet blant barnevernsansatte.

Barn og unge

Disse medlemmer vil at alle barn og unge skal ha mulighet til å delta i fritidsaktiviteter, uavhengig av familiens privatøkonomi. Disse medlemmer viser til at 18 pst. av barnefamilieene melder om at de har måttet droppe eller kutte ned på barnas fritidsaktiviteter, ifølge tall fra Frelsesarmeens fattigdomsbarometer, en økning fra 11 pst. i august 2023. Ifølge SIFO-rapporten «Dyrtid III – Husholdenes økonomiske trygghet i mars 2023» strammer tre av ti hushold inn på mat og andre livsnødvendigheter som for eksempel klær og fritidsaktiviteter for barn. Flere husholdninger dropper også ferie. Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2025, der det blir foreslått å øke bevilgningen til en nasjonal tilskuddsordning for å inkludere barn og unge med 15,5 mill. kroner mer enn det regjeringen Støre foreslår. For disse medlemmer er det et mål å sikre ordninger slik at alle barn skal kunne delta på minst én regelmessig fritidsaktivitet, for eksempel gjennom lokale fritidskort, en fritidskasse eller andre treffsikre ordninger.

3.3.4 GENERELLE MERKNADER FRA FREMSKRITTPARTIET

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett, hvor det under rammeområde 2 foreslås en netto reduksjon på 236 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag. Når det gjelder de foreslåtte bevilgningene under de ulike postene, viser dette medlem til tabellen med oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 2, inntatt under punkt 3.39 i innstillingen.

Familie og forbruker

Dette medlem mener at familien er det viktigste fellesskapet i samfunnet. Familiene skal få større frihet til å velge det rette for seg selv. Det er en verdifull investering å tilbringe tid med sine barn. Dette medlem mener politikerne ikke skal legge unødvendige føringer på hvordan familiene organiserer sin hverdag. Norge har en av verdens beste foreldrepermisjonsordninger som sikrer barn en trygg og god start på livet. Dette medlem vil sikre at denne gode ordningen bevares, og at den gir rom for fleksibilitet, slik at den kan tilpasses hver enkelt families situasjon.

Folk opplever økte levekostnader som følge av blant annet høye mat- og dagligvarepriser, strømpriser og fortsatt høy boliglånsrente. Totalen av disse kostnadsøkningene er spesielt vanskelig for flere hundre tusen husholdninger som allerede synes det er vanskelig å få hverdagsøkonomien til å gå rundt. Dette medlem vil gi familiene en mulighet til å klare seg selv ved lavere skatter og avgifter samt en sterkere frivillig sektor.

Styrker tilbudet til sårbare barn

Barna er det viktigste vi har. Alle barn har rett til en trygg oppvekst. En dårlig oppvekst kan prege et menneske for resten av livet, og det er skremmende å se omfanget av vold og overgrep mot barn. Dette medlem vil styrke arbeidet for å forhindre misbruk og vold mot barn.

Dette medlem mener at det er viktig å opprettholde et mangfoldig barnevernstilbud av høy kvalitet. Det er avgjørende at det offentlige sikrer oppvekstvilkår som er best mulig tilpasset det enkelte barn, særlig når hjelp og oppfølging i familien ikke lenger er tilstrekkelig.

Dagens regjering setter ideologi foran barnets beste med sitt uttalte mål om å prioritere offentlige og ideelle tiltak foran bruken av private barnevernsinstitusjoner. Dette medlem vil derfor øke muligheten til å velge private barnevernstjenester, fordi de private bidrar til kvalitet og mangfold. Det gir hvert enkelt barn best mulig tilpassede tiltak.

Dette medlem mener det er viktig at det i barnevernet gjennomføres en helsekartlegging av barn og unge som det offentlige overtar ansvaret for.

Dette medlem mener at en annen viktig sak er å fortsette kampen for en trygg oppvekst.

Regjeringen sier svært lite om hvordan man skal verne barn og unge mot sosial kontroll og æresrelatert kriminalitet. For dette medlem er bekjempelsen av dette en av de viktigste likestillingskampene i vår tid. Dette medlem ser også svært alvorlig på at diskriminering og hets av jøder er et økende problem. Det dreier seg om å sikre alle – uavhengig av bakgrunn – personlig frihet.

Kutter bevilgningen til kirke og trossamfunn

Dette medlem mener at staten ikke bør prioritere å finansiere driften av Den norske kirke og andre trossamfunn gjennom skatter og avgifter fra folk flest. Det bør være opp til medlemmene selv å velge om de vil gi penger til dette. Derfor foreslår dette medlem å kutte bevilgningene til kirke og trossamfunn, slik at båndene til staten kuttes og trossamfunnenes egenart kan styrkes.

Dette medlem mener imidlertid at det er viktig å ta vare på de mange flotte kirkebyggene vi har rundt om i landet. De er en viktig del av vår kulturarv, og de t-

te medlem forventer at regjeringen får fortgang i arbeidet med å vedlikeholde kirkebygg.

3.3.5 GENERELLE MERKNADER FRA SOSIALISTISK VENSTREPARTI

En god oppvekst

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at altfor mange barn vokser opp i fattige familier. Barnetrygden er den beste og mest effektive måten å sikre bedre økonomi for barnefamilier på. I Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett fortsetter satsingen på barnetrygden, som økes med over 2,2 mrd. kroner. Da vil barnetrygden ha samme verdi som i 1996. I tillegg foreslår Sosialistisk Venstreparti å knytte barnetrygden til grunnbeløpet i folketrygden (G), slik at man sikrer en årlig justering og at barnetrygden ikke igjen vil sakke akterut i forhold til pris og lønnsvekst i samfunnet. Dette vil gi barnefamilier i hele landet bedre råd og sikre at færre barn vokser opp i fattige familier.

Det første året er viktig for barns oppvekst, og Sosialistisk Venstreparti er derfor opptatt av at alle som reiser hjem med en nyfødt, skal sikres økonomisk. Engangsstøtten, som man mottar om man ikke har arbeid før fødselen, er altfor liten, og mange med dårlig tilknytning til arbeidslivet får svært lite i foreldrepenger. Derfor foreslår Sosialistisk Venstreparti en minsteytelse i foreldrepenger på 1,7 G, som en start på opptrappingen til 2 G.

Barnevernet skal handle om å beskytte barn, ikke om å tjene penger. Sosialistisk Venstreparti jobber for et barnevern drevet av det offentlige og med langsiktig samarbeid med ideelle aktører. Derfor foreslår Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative budsjett en videreføring av etableringsstøtten til ideelle aktører i barnevernet. Denne støtten ble innført i 2024, og det ville vært svært uheldig å kutte den ut før den har fått tid til å virke. Spesialiserte fosterhjem er et godt alternativ til institusjon for de som ikke kan bo hjemme. Fosterhjem gir barna normalitet og en familie å høre til i. Det spesialiserte tilbudet er for barn som trenger mer oppfølging enn det et vanlig fosterhjem kan gi. Dessverre ser man en nedgang i bruken av spesialiserte fosterhjem og en økning i bruk av institusjon.

I snart 20 år har FN kritisert Norge for å gi enslige mindreårige asylsøkere på mottak et dårligere omsorgstilbud enn andre barn i Norge. Mens andre barn under offentlig omsorg i Norge blir ivaretatt av barnevernet, er det Utlendingsdirektoratet som har ansvaret for enslige mindreårige asylsøkere over 15 år. De bor på asylmottak uten de samme kravene til kvalitet på omsorgen. Sosialistisk Venstreparti vil derfor flytte ansvaret for enslige mindreårige asylsøkere fra UDI til barnevernet og foreslår en opptrappingsplan hvor man i dette budsjettet starter med å overføre 15-åringene til barnevernet. I tillegg foreslås det å styrke statsforvalterens tilsyn med de gjenværende mindreårige i asylmottak.

Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2025, der følgende økninger foreslås:

Kap.	Post	Satsing	mill. kroner
845	70	Øke barnetrygden med 202 kr i måneden fra 1. mars	2 234
2530	70	Innføre minsteytelse i foreldrepenger på 1,7 G (opptrapping til 2 G) fra 1. juli, i stedet for engangstønad	220
856	1	Overføre enslige mindreårige asylsøkere fra UDI til barnevernet. Man starter i 2025 med å overføre alle 15-åringene fra 1. juli	139
855	22	Styrking av spesialiserte fosterhjem	20
855	22	Etableringsstøtte for ideelle aktører i barnevernet	10
840	70	Mental helse hjelpetelefon foreldresupport	4

Voldsforebygging

Dette medlem viser til at det er et alvorlig samfunnsproblem at mange mennesker blir utsatt for vold, overgrep og trusler. Sosialistisk Venstreparti vil sikre tiltak for å bekjempe vold og overgrep og styrke volds-

utsattes støtteapparat. Sosialistisk Venstreparti styrker finansieringen av og rustet opp krisesentrene.

Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2025, der følgende økninger foreslås:

Kap.	Post	Satsing	mill. kroner
840	60	Doble tilskuddsordningen for utbygging og bygningsmessig oppgradering av krisesenter	13,5
840	61	Incest- og voldtektssentrene	15
840	70	Krisesentersekretariatet, økt driftstilskudd	5

Kap.	Post Satsing	mill. kroner
840	21 Mentorordning for for voldsutsatte i regi av Norske Kvinners Sanitetsforening	1
840	21 Informasjonskampanje om krisesenter og andre hjelpetilbud for voldsutsatte	1

Fritid med mening

Dette medlem viser til at alle barn og ungdommer har rett til en meningsfull fritid, og at samfunnet må legge til rette for at alle kan delta. Å delta i fritidsaktiviteter gir mening, tilhørighet og mestring. Ungdom og Fritid har i 2024 kartlagt at nærmere 40 pst. av fritidsklubbene står i fare for kutt eller nedleggelse. Nedleggelse av disse tilbudene vil ramme de mest sårbare barna og ungdommene, som allerede står overfor store utfordringer. Erfaringer fra England viser at når fritidsklubber legges ned, øker kriminaliteten blant unge, og kostnadene som følger med skolefracfall og kriminalitet, er tre ganger så høye som besparelsene. Sosialistisk Venstreparti har i sitt alternative budsjett for 2025 foreslått 100

mill. kroner i statlige etablerings- og driftsmidler til fritidsklubber.

I frivilligheten står barne- og ungdomsorganisasjonene for en viktig demokratisk arena for både påvirkning og opplæring, og Sosialistisk Venstreparti foreslår derfor at det skal settes av 12 mill. kroner til å øke grunnstøtten til barne- og ungdomsorganisasjonene. I en urolig verden preget av krig og konflikt er det viktig å etablere og opprettholde god dialog mellom ulike grupper i det norske samfunnet. Samarbeidsrådet for tros- og livssyn har et bredt kontaktnett og god dialogkompetanse. Derfor prioriteres deres dialogarbeid rettet mot unge. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2025, der følgende økninger foreslås:

Kap.	Post Satsing	mill. kroner
846	61 Fritidsklubber, penger til etablering og drift	100
846	70 Øke grunnstøtten til barne- og ungdomsorganisasjonene	12
846	70 GAME Arendal	2
881	78 Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn (STL). Styrke den brede tros- og livssynsdialogen rettet mot unge	1,5

3.3.6 GENERELLE MERKNADER FRA VENSTRE

Løfte flere barn ut av fattigdom

Komiteens medlem fra Venstre viser til at det for Venstre som et liberalt parti er viktig å ha et samfunn der vi tar vare på hverandre. Skal hver enkelt oppleve frihet og ha makt i sitt eget liv, er det avgjørende at vi er bevisst vårt ansvar for hverandre og for å sikre at kommende generasjoner har samme muligheter til frihetsutfoldelse som oss. Den mest grunnleggende urettferdigheten i samfunnet er at ikke alle barn har like muligheter når de vokser opp. Derfor er det viktig at stor-samfunnet gjør sitt ytterste for at alle barn får en trygg oppvekst uten fattigdom og med frihet til å bli den de vil.

Dette medlem viser til at vi lever i en tid hvor stadig flere sliter økonomisk. Selv om de fleste barn i Norge vokser opp med gode levekår, har flere familier blitt hengende etter i inntektsutviklingen. Dette medlem viser til at andelen barn som vokser opp i familiefattigdom, har økt fra 7 pst. til over 11 pst. i løpet av de siste 20 årene. Til tross for en godt utbygd velferdsstat og gratis utdanning er det likevel slik at barn i lavinntektsfamilier har fått mindre sosial mobilitet. Det betyr at effekten levekårsutfordringer har for barn, også følger dem inn i voksenlivet. Økningen i andelen barn som le-

ver i fattige familier, og effekten fattigdom har på barns livsmuligheter, er etter dette medlems syn et kraftig signal om at man ikke gjør nok for å sørge for å løfte flere familier ut av fattigdom.

Dette medlem viser til at konsekvensene av å vokse opp med levekårsstress er alvorlige. Dette medlem viser til at rapporten «En barndom for livet» (2023), utarbeidet av Ekspertgruppen om barn i fattige familier, viser at barn som vokser opp i familier som opplever fattigdom, får færre muligheter enn andre, og at utfordringene følger barna gjennom livet. En oppvekst i vedvarende lavinntekt kan resultere i lavere deltakelse i barnehage og fritidsaktiviteter, dårligere boforhold, svakere skoleresultater, mindre utdanning og dårligere helse. Dette medlem mener at man simpelthen ikke kan akseptere at barn blir stående utenfor fellesskapet. Alle skal ha muligheter til å delta på fritidsaktiviteter, dra på ferie eller gå på kino og kafé.

Dette medlem viser til at Ekspertgruppen om barn i fattige familier har lagt fram en rekke gode forslag for å motvirke fattigdom i barnefamilier, hvor det viktigste og mest effektive er å øke og skatlegge barnetrygden. Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett, hvor Venstre følger opp en rekke av forslagene fra ekspertgruppen. Dette medlem viser til at Venst-

re har utviklet en egen modell for å øke og skattlegge barnetrygden, som skiller seg fra ekspertgruppen på flere områder.

Dette medlem viser videre til at Venstres alternative budsjett foreslår en rekke målrettede tiltak som i sum vil føre til at færre barn vokser opp i fattige familier. I tillegg til å styrke flere målrettede tilskudds- og støtteordninger foreslår Venstre en kraftfull satsing på oppfølging og forebygging, gjennom skole, barnevern og kriminalomsorg. Dette medlem viser til at den forsterkede satsingen i Venstres alternative budsjett i sum er på over 5 mrd. kroner i 2025.

Fjerne barrierer for deltakelse i idrett og fritidsaktiviteter

Dette medlem viser til at Norges idrettsforbund i sitt innspill til statsbudsjettet påpeker at den økonomiske utviklingen de seneste årene, som følge av pandemi og deretter høy inflasjon, prisstigning og rentekostnader, har gjort at omfanget av dem som opplever økonomi som en barriere, både er nytt og større enn tidligere. Dette medlem merker seg spesielt at Norges idrettsforbund i sitt innspill gir uttrykk for at dyrtiden ikke bare gjør at økonomi er en barriere for idrettsdeltakelse for barn i familier med lav sosioøkonomisk status, men at det nå også er en barriere for helt vanlige familier. Dette utfordrer ytterligere målet i Fritidserklæringen om at alle barn og unge skal få delta i minst én fritidsaktivitet i uken.

Dette medlem er enig med Norsk idrettsforbund i at det faktisk at stadig flere barn og unge vokser opp i familier som har store utfordringer med å betale for fritidsaktiviteter, er et samfunnsproblem som angår alle. Etter dette medlems syn er dette først og fremst uheldig for det enkelte barnet. For en liten gutt i femte klasse kan det være det viktigste i verden å dra på trening i den lokale fotballklubben og spille kamper og være med på turneringer sammen med sine jevnaldrende kompis. Når barn ekskluderes fra fritidsaktiviteter fordi samfunnet ikke evner å legge forholdene til rette for at alle barn kan ha tilgang til dem, skaper vi et sosialt så vel som et sportslig utenforskap.

Til syvende og sist er det det samfunnet som ender opp med å betale prisen for utenforskapet det selv har skapt. Lærere må tre støtte til når barn verken finner sin plass i fellesskapet på skolen eller etter skolen. Nav plukker opp regningen når barn som har falt utenfor, blir unge voksne som ikke kommer seg inn i arbeidsmarkedet. Barnevernet hjelper ungdom som utagerer fordi de har det vondt inni seg, og politiet fanger opp unge lovbrytere som fant sitt første ordentlige fellesskap i kriminelle gjengers klamme omfavelse. Idrettsnasjonen Norge går glipp av gullmedaljer fra potensielle toppidrettsutøvere som aldri fikk anledning til å dyrke frem talentet sitt.

Dette medlem viser til at Norges idrettsforbund gjentatte ganger har forfektet at det må settes av tilstrekkelige midler til at det offentlige på en byråkratisk og enkel måte kan dekke kostnader til enkeltbarns deltakelse i fritidsaktiviteter der dette er nødvendig for å realisere Fritidserklæringen. Dette kan gjøres gjennom en økning og øremerking av midler til tiltak som lokale fritidskasser i den nasjonale støtteordningen for barn og unge. Dette medlem viser til at Venstre i sitt alternative statsbudsjett setter av 100 mill. kroner til midler øremerket unges fritidsaktiviteter, som lokale fritidskasser, aktivitetsguider og utstyrssentraler. Dette vil bidra til bredere deltakelse i idrett og fritidsaktiviteter, blant annet ved å finansiere kontingenter og gi tilgang til gratis utstyr.

Dette medlem viser videre til at mange personer med funksjonsnedsettelse dessverre opplever at de i praksis ikke har samme muligheter som andre til å leve aktive liv. For mange er det å ha tilgang til aktivitetshjelpemidler, transport, tegnspråktolk og ledsagere en forutsetning for å drive idrett. I rapporten «Idrett for mennesker med funksjonsnedsettelse» som Oslo Economics skrev på oppdrag for Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité i 2020, fremgår det at over halvparten av de som trenger aktivitetshjelp og/eller ledsager, har opplevd at mangelen på dette har begrenset deres idrettsdeltakelse. Dette medlem viser til at Venstre i sitt alternative statsbudsjett setter av 50 mill. kroner til aktivitetsmidler til personer over 26 år.

Grønn forbrukerpolitikk

Dette medlem viser til at forbrukerpolitikken skal styrke stillingen til forbrukerne og sikre dem gode rettigheter og et sterkt vern dersom rettighetene ikke blir oppfylt. Ofte står forbrukere overfor kommersielle aktører med bedre informasjon og kunnskap om produkter, avtalevilkår og markedsforhold. Forbrukerpolitikken formål er å veie opp for denne ubalansen. Dette medlem vil understreke viktigheten av å føre en aktiv forbrukerpolitikk for å sikre at mennesker ikke utnyttes, og at dette er særlig aktuelt i usikre tider.

Dette medlem viser til at forbrukere spiller en essensiell rolle i det grønne skiftet, i og med at privat forbruk utgjør en stor del av Norges BNP. Flere studier viser at forbrukere ønsker et mer bærekraftig forbruk, men at de mangler god og pålitelig informasjon.

Dette medlem viser til at det grønne skiftet har høy prioritet i EU, og at direktivet om styrket forbrukervern i det grønne skiftet formelt ble vedtatt i EU i februar 2024. Formålet med direktivet er å styrke forbrukerrettigheter knyttet til informasjon om miljøaspekter ved produkter og gjennom det legge til rette for at forbrukere kan ta miljøbevisste og opplyste valg. Regler som skal hindre villedende miljøpåstander i markedsføring, såkalt grønnvasking, er et viktig element. Direktivet inne-

holder også et forbud mot å bruke miljømerker i markedsføring uten at disse er sertifiserte eller etablerte av offentlige styresmakter.

Dette medlem viser til at Barne- og familiedepartementet i sitt forslag til statsbudsjett opplyser om at de vil følge opp direktivet ved å i første omgang sende et forslag til endringer i markedsføringsloven, angrerettloven og avtaleloven på høring. Dette medlem forventer at regjeringen tar en proaktiv rolle i å få implementert dette direktivet samt i å følge opp aktsomhetsdirektivet, som ble vedtatt i mai 2024.

3.4 Kap. 800 Barne- og familiedepartementet

3.4.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett, der det foreslås å redusere posten med 8,626 mill. kroner for å finne rom til andre satsinger.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett, der det foreslås å redusere posten med 5 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett.

3.4.2 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett, der Høyre foreslår å redusere posten med 6,3 mill. kroner for å finne rom til andre satsinger.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.4.3 POST 50 NORGES FORSKNINGSRÅD

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.5 Kap. 840 Tiltak mot vold og overgrep

3.5.1 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER, KAN NYTTES UNDER POST 70 OG KAP. 846 POST 62

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.5.2 POST 60 TILSKUDD TIL OPPGRADERING AV KRISESENTERBYGG

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket foreslått å øke bevilgningen til tilskuddsordningen for å stimulere kommuner til å oppgradere, fornye eller utvide krisesentrene sine. Flertallet foreslår derfor at kap. 840 post 60 økes med 13,5 mill. kroner sammenlagt med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.5.3 POST 61 TILSKUDD TIL INCEST- OG VOLDTEKTSSENTRE, OVERSLAGS-BEVILGNING

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det er et mål at ingen barn skal oppleve vold og overgrep. Flertallet viser til at regjeringen prioriterer arbeidet høyt, blant annet gjennom oppfølging av Opptrappingsplan mot vold og overgrep mot barn og vold i nære relasjoner (2024–2028). Flertallet viser til at 8 mill. kroner til tiltak mot vold og overgrep fra revidert nasjonalbudsjett blir videreført i 2025. Dette gjelder blant annet tilskudd til ulike hjelpetjenester i regi av frivillige organisasjoner og tilskudd til Alternativ til Vold (ATV).

Flertallet viser til at regjeringen høsten 2023 la frem en ny opptrappingsplan, og at Stortinget sluttet seg til planen i mai 2024. Flertallet viser videre til at regjeringen i 2025 vil arbeide med å følge opp tiltakene i planen. Regjeringen er i gang med å etablere en undersøkelsesordning i Statens helsetilsyn for saker som gjelder drap, vold, overgrep eller grov omsorgssvikt mot barn, og tar sikte på å fremme en lovproposisjon våren

2025 med forslag til regulering av ordningen, i samarbeid med Helse- og omsorgsdepartementet.

Flertallet viser også til at Barne- og familiedepartementet har sendt på høring forslag til endringer i krisesenterloven og tar sikte på å legge frem en lovproposisjon for Stortinget våren 2025. Flertallet ser frem til en slik lovbehandling.

Flertallet har også merket seg at regjeringen foreslår etablering av en tilskuddordning for å stimulere kommuner til å oppgradere, fornye eller utvide krisesentrene sine. I 2025 skal organiseringen av og måten å innrette ordningen på utredes, og tilskudd vil etter planen kunne utbetales fra andre halvdel av 2025. Flertallet understreker samtidig at den statlige tilskuddordningen ikke avløser det økonomiske ansvaret kommunene har for krisesentertilbudet. Tilskuddsordningen ble styrket i budsjettforliket, og 20 mill. kroner vil kunne utbetales i 2025.

Flertallet viser også til budsjettforliket mellom regjeringen og Sosialistisk Venstreparti, hvor det over Justis- og beredskapsdepartementets budsjett, på kap. 470 post 72, foreslås bevilget 11 mill. kroner mer til økte tilskudd til spesielle rettshjelpstiltak, som bl.a. Jussbuss, Gatejuristen, JURK og NOAS. Slike tiltak er særlig viktige for sårbare mennesker som har vært utsatt for vold og voldtekt og har behov for juridisk bistand i etterkant. Dersom man har lav inntekt eller manglende norskkunnskaper, kan man havne i en ekstra sårbar situasjon og mangle informasjon om egne rettigheter.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre vil peke på at en av samfunnets viktigste oppgaver er å beskytte sine borgere. Det at mennesker blir utsatt for vold og overgrep, angår oss alle. Disse medlemmer er derfor glade for at regjeringen viderefører regjeringen Solbergs satsinger på dette området gjennom å legge frem en revidert opptrappingsplan mot vold og overgrep i nære relasjoner, og også for at det i denne reviderte opptrappingsplanen er fulgt opp blant annet enstemmige vedtak fra behandlingen av Representantforslag 218 S (2021–2023) fra representanter fra Høyre om bedre forebygging og bekjempelse av partnerdrap.

Komiteens medlemmer fra Høyre vil vise til at det også er bra at regjeringen nå har fått lagt frem et forslag til endringer i krisesenterloven. Disse medlemmer vil likevel få peke på at det er uheldig at departementet la frem dette forslaget kort tid før rapporten med følgeevalueringen fra forsøket med integrert krisesenter ved Romerike Krisesenter IKS forelå. Disse medlemmer viser til at statsråd Kjersti Toppe i sitt svar på skriftlig spørsmål i Dokument 15:2718 (2023–2024) fra stortingsrepresentant Turid Kristensen har vist til at departementet vil vurdere hvordan de kan

få innspill til denne rapporten når den er mottatt, og håper at departementet aktivt viderefremidler rapporten til høringsinstansene og ikke forventer at alle på eget initiativ vil forsøke å sende inn nye høringsinnspill etter at fristen gikk ut.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til høringsuttalelse fra Norske Kvinners Sanitetsforening (NKS). Foreningen driver et bredt og godt arbeid. I årets høringsuttalelse har de blant annet fokus på krisesenterbygg og incest- og voldtektssentre. Det er begge deler viktige institusjoner som hjelper folk i livskrise.

Den siste nasjonale omfangsundersøkelsen om vold i Norge fra 2023 viste alarmerende tall om omfanget av voldtekt i Norge. Der kom det frem at én av fem kvinner har opplevd voldtekt, og halvparten ble voldtatt før fylte 18 år. Overgriperen var som regel kjent av offeret. Voldtekt er et massivt folkehelseproblem.

Dette medlem viser til at det er svært viktig å jobbe for å forebygge, men det er også behov for å sikre god oppfølging for de som opplever eller har opplevd overgrep. Dessverre viser flere tilbakemeldinger at oppfølgingen ofrene får i det offentlige, ofte er mangelfull, fragmentert og begrenser seg til tiden rett etter overgrepet. Landets sentre mot incest- og seksuelle overgrep og voldtekt, slik som for eksempel SMISO, Dixi Ressurssenter mot voldtekt, og Nok.-sentrene, er derfor et viktig tilbud for overgrepsofre og deres pårørende.

Voldtekstutvalget har påpekt i sin rapport at statlig fullfinansiering av incest- og voldtektssentrene er et viktig tiltak for å sikre tilstrekkelig oppfølging av ofre for seksuelle overgrep, voldtekt og incest. Dette medlem har utfordret barne- og familieministeren på dette før, da det er stor bekymring for finansieringen av flere sentre. Dette kan bety reduserte tilbud og i verste fall at enkelte sentre ikke vil kunne drive videre på sikt.

Som NKS påpeker i sin høringsuttalelse, er dette ikke fulgt opp i regjeringens forslag til budsjett.

Dette medlem viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett og foreslår en bevilgning på 10 mill. kroner under post 70 for å styrke tilbudene ved landets sentre mot incest, seksuelle overgrep og voldtekt.

Dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen følge opp Voldtekstutvalgets utredning om å fullfinansiere voldtekts- og incestsentrene og komme tilbake til Stortinget med en opptrappingsplan for sentrene, med mål om statlig fullfinansiering.»

3.5.4 POST 70 TILSKUDD TIL VOLDSFORBYGGENDE TILTAK MV., KAN NYTTES UNDER POST 21, POST 61 OG KAP. 858 POST 1

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett, der Høyre foreslår å øke posten med 1 mill. kroner. Økningen øremerkes Nok Norge, som arbeider for gode lavterskeltilbud over hele landet for utsatte for seksuelle overgrep og deres pårørende.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett, hvor det foreslås bevilget en økning på 40 mill. kroner på posten i forhold til regjeringens forslag. Noe av dette foreslås øremerket slik:

Foreldresupport, som Mental Helse drifter i samarbeid med Stine Sofies Stiftelse, er en del av tiltakspakken mot vold i nære relasjoner. Dette medlem foreslår å bevilge 4 mill. kroner ekstra til Foreldresupport, slik at de kan ha døgnåpent alle dager i året, og at tjenesten kan bli gjort kjent i relevante målgrupper.

Dette medlem viser til at negativ sosial kontroll og vold mot medlemmer og barn i trossamfunn har vært et tema i flere masteroppgaver og erfaringsrapporter i de siste årene. Dette har også vært tema i en rekke avisartikler og tv-dokumentarer. I sum forteller dette kunnskapsgrunnlaget oss at psykisk og fysisk vold forekommer i trossamfunn, og at den er knyttet til religiøs praksis. Volden og kontrollen innebærer mange mulige negative konsekvenser for den utsatte. Risiko for fysiske og psykiske helsevansker og skader øker med antallet og omfanget av belastninger den utsatte opplever. I tillegg vet man at denne gruppen utsatte formidler en opplevelse av å ikke ha blitt sett, og at trossamfunnets skepsis til storsamfunnet har skapt en barriere mellom de utsatte og hjelpeapparatet. For de få som klarer å bryte med kontrollen og volden, trengs det støtte i en prosess der de skal bearbeide volden de ble utsatt for, og styrke sin mentale helse, slik at de kan integrere seg i et samfunn de har levd isolert fra. Hjelpekilden har eksistert siden 2012, men mangler enda stabile økonomiske rammebetingelser som kan sikre en kontinuerlig og forutsigbar drift. Dette skaper usikkerhet for deres mulighet til å utføre sitt samfunnsoppdrag, noe som går ut over mennesker som trenger deres hjelp.

Dette medlem viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett, der det foreslås 500 000 kroner til å styrke Hjelpekilden.

Dette medlem viser til kurset Trygg på trening med Redd Barna. Det er et kurs som er utviklet i samarbeid med Norges idrettsforbund (NIF), Nok Bergen (kompetansesenter mot seksuelle overgrep) og flere særforbund. Kurset skal gjøre idrettsarenaen til et trygt sted for barn. Kurset gir trenere og frivillige kompetanse om hva vold og seksuelle overgrep er, hvordan man kan forebygge vold og seksuelle overgrep i egen klubb, og hva man skal gjøre om man er bekymret for et barn.

Dette medlem viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett, der det foreslås 1 500 000 kroner til å styrke Trygg på trening.

Dette medlem viser til Dokument 8:96 S (2023–2024) Representantforslag om konkrete tiltak mot æreskriminalitet og NOU 24: 13 Lov og frihet – negativ sosial kontroll, æresmotivert vold, tvangsekteskap, kjønnslemlestelse, psykisk vold og ufrivillig utenlandsopphold.

Dette medlem viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett, der det foreslås 8 mill. kroner til å styrke arbeidet mot æreskriminalitet og Kompetanseteamet mot negativ sosial kontroll og æresrelatert vold.

Dette medlem mener at vold i nære relasjoner er et alvorlig samfunnsproblem med omfattende konsekvenser for enkeltpersoner, familier og samfunnet som helhet. Vold i nære relasjoner innebærer ofte brudd på retten til trygghet, frihet og verdighet. For mange medfører det også fysiske og psykiske helseproblemer. Til tross for økt fokus på problemet er det mange steder fortsatt mangel på tilstrekkelige hjelpetilbud, som krisesentre, psykologisk støtte og juridisk bistand. Dette medlem viser derfor til at arbeidet under denne posten må styrkes. Dette medlem vil derfor at 11 mill. kroner av den totale styrkingen på posten øremerkes til arbeidet mot vold i nære relasjoner.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett.

3.5.5 POST 73 TILSKUDD TIL SENTER FOR VOLDSUTSATTE BARN, KAN OVERFØRES

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Venstre, viser til at posten dekker tilskudd til drift av Stine Sofie Senteret, og at dette er et nasjonalt kurs- og mestringscenter for volds- og overgrep utsatte barn og unge, deres trygge omsorgspersoner og søsken. Posten har hatt stikkordet «kan overføres», hvilket det ikke lenger er behov for. Dersom det senere skulle vise seg behov for denne overførings-

muligheten, forventer dette flertallet at man kommer tilbake til Stortinget med forslag til endring hva gjelder dette.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at regjeringen i Prop. 1 S (2024–2025) skriver at det ikke lenger er behov for stikkordet «kan overføres» på denne posten, og at dette foreslås fjernet. Innspill fra Stine Sofies Stiftelse viser til at det ikke gis noen begrunnelse for dette, og de peker på at de fremdeles mener at det er behov for at dette stikkordet videreføres. Disse medlemmer mener derfor at regjeringen bør ta en ny vurdering av dette.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til at Stine Sofies Stiftelse i sin høringsuttalelse skriver at de mener det fortsatt er behov for at det skal stå «kan overføres» på post 73. Det er dette medlem enig i.

Dette medlem viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett, hvor det foreslås bevilget en stor økning til formålet.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at Stine Sofie Senteret er Norges eneste kurs- og mestringscenter for voldsutsatte barn, deres trygge omsorgspersoner og søsken. Stortinget bevilger nærmere 40 mill. kroner årlig til driften av dette tilbudet. Disse medlemmer er bekymret for at mange i målgruppa likevel ikke får informasjon om at tilbudet finnes. Disse medlemmer ber regjeringen sørge for at tilbudet blir kjent i alle systemer som møter barna og familiene, og medvirke til å utjamne regionale forskjeller i deltakelse.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet er videre kjent med at Stine Sofies Stiftelse vurderer å søke om støtte og finansiering til en utvidelse av senteret, særlig med tanke på målgrupper som i dag faller mellom to stoler.

Dette medlem har merket seg at Stine Sofies Stiftelses tilbud om opphold ved Stine Sofie Senteret gir et svært verdifullt tilbud til barn og unge som har vært utsatt for vold, overgrep eller har vært vitne til vold i nære relasjoner, og også til deres søsken og omsorgspersoner.

Dette medlem viser til at barn og unge som er utsatt for vold og seksuelle overgrep, trenger et bedre hjelpetilbud. Det bør aldri være mangel på midler som hindrer at det finnes hjelpetilbud til barn og unge som trenger det.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre mener at nærhet til slike tilbud for mange kan være avgjørende for om de får brukt tilbudet. Og det er samtidig et reelt behov for at alle kommuner har en fast kontakt i spørsmål om

vold og overgrep mot barn og unge. I Dokument 3:8 (2021–2022), Riksrevisjonens undersøkelse av myndighetenes innsats mot vold i nære relasjoner, påpekte Riksrevisjonen at det er manglende samhandling i kommunene når det gjelder tiltak mot vold og overgrep. Riksrevisjonen anbefalte at det sørges for nye tiltak for å øke kunnskapen om avvergings- og opplysningsplikt hos relevante aktører, og at kommunene stimuleres til bedre koordinering av det kommunale hjelpetilbudet. Stortinget sluttet seg enstemmig til Riksrevisjonens anbefalinger.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.6 Kap. 841 Samliv og konfliktløsning

3.6.1 POST 21 SPEIELLE DRIFTSUTGIFTER, MEKLINGSGODTGJØRELSE, OVERSLAGSBEVILGNING

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.6.2 POST 22 OPPLÆRING, FORSKNING, UTVIKLING MV.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.6.3 POST 23 REFUSJON AV UTGIFTER TIL DNA-ANALYSER, OVERSLAGSBEVILGNING

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.7 Kap. 3841 Samliv og konfliktløsning

3.7.1 POST 1 GEBYRINNTEKTER FOR FASTSETTING AV BIDRAG

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.8 Kap. 842 Familievern

3.8.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER, KAN NYTTES UNDER POST 70

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.8.2 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER, KAN OVERFØRES

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.8.3 POST 70 TILSKUDD TIL KIRKENS FAMILIEVERNTJENESTE MV., KAN NYTTES UNDER POST 1

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til høringsinnspill fra Stiftelsen Kirkens Familievern, som peker på at meklinger utgjør en stor del av deres arbeid. Det er i dag ikke krav om journal-

plikt for dette. De viser til at departementet nylig har tatt til orde for å innføre journalplikt for meklinger og for samtaler med barn. Begrunnelsen er at det skal lette arbeidet for retten med de sakene som kan havne der. Stiftelsen viser til at dette kan øke konfliktnivået og dessuten er byråkratiserende og ressurskrevende. Det pekes på at en slik journalplikt kan endre fokus til rettslig behandling, og at det kan være en fare for at de som kommer til familievernet, kan se på tilbudet mer som rettsforberedende enn som konfliktløsende. Disse medlemmer mener at regjeringen bør vurdere om et eventuelt krav om slik journalplikt er hensiktsmessig, både ut fra behovet for å sikre et så lavt konfliktnivå som mulig og ut fra tilgjengelige ressurser ved familievernkontorene.

3.9 Kap. 3842 Familievern

3.9.1 POST 1 DIVERSE INNTEKTER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.10 Kap. 843 Adopsjonsstøtte

3.10.1 POST 70 TILSKUDD TIL FORELDRE SOM ADOPTERER BARN FRA UTLANDET, OVERSLAGSBEVILGNING

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.11 Kap. 844 Kontantstøtte

3.11.1 POST 70 TILSKUDD, OVERSLAGSBEVILGNING

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlem fra Venstre viser til sitt alternative budsjett, hvor det foreslås å redusere bevilgningen på denne posten med 719,1 mill. kroner, som en avvikling av kontantstøtten. Dette medlem viser videre til at dette kuttet er med på å finansiere en betydelig økning av barnetrygden under kap. 845 post 70.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at utbetalinger til kontantstøtte er lovfestet, og at det derfor ikke kan budsjetteres med mindre forbruk slik Venstre gjør, uten at dette bygger på lovendring.

3.12 Kap. 845 Barnetrygd

3.12.1 POST 70 TILSKUDD, OVERSLAGSBEVILGNING

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er foreslått å øke den ordinære barnetrygden med 202 kroner i måneden fra 1. mai. Flertallet foreslår derfor at kap. 845 post 70 økes med 1 787 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«Sats for barnetrygd

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet i medhold av lov 8. mars 2002 nr. 4 om barnetrygd § 10 for 2025 kan utbetale barnetrygd til barn i alderen 0 år til og med måneden før fylte 18 år med 1 766 kroner i måneden fra 1. januar til og med 30. april. Dette tilsvarer 21 192 kroner per år. Fra 1. mai til og med 31. desember 2025 kan Arbeids- og velferdsdirektoratet utbetale 1 968 kroner i måneden. Dette tilsvarer 23 616 kroner per år.

Arbeids- og velferdsdirektoratet kan for 2025 utbetale utvidet barnetrygd med 30 192 kroner per år.

Enslige forsørgere som fyller vilkårene for rett til utvidet stønad etter barnetrygdloven og full overgangsstønad etter folketrygdloven, og som har barn i alderen 0 til 3 år, har rett til et småbarnstillegg på 8 352 kroner per år. Dette tillegget gjelder per enslige forsørger, uavhengig av hvor mange barn i alderen 0 til 3 år vedkommende faktisk forsørger.»

Flertallet viser til at regjeringen sammen med Sosialistisk Venstreparti har gjennomført betydelige styrkinger av barnetrygden i løpet av regjeringssperioden for å bidra til barnefamilienes økonomi. Samlet helårsvirkning av det totale antallet styrkinger av barnetrygden vil til sammen være 10,5 mrd. kroner. Flertallet viser til at dette er et vesentlig større løft enn under den borgerlige regjeringen, som på sine åtte

år bevilget litt over 3,6 mrd. kroner til økning av barnetrygden.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at 151 000 husholdninger i Norge ifølge SIFO er «ille ute» økonomisk. Spesielt ille er det at en fjerdedel av «ille ute»-husholdningene sier at noen i husstanden ikke har kunnet spise i løpet av en hel dag, og at 17 pst. sier at dette har skjedd tre eller flere ganger de siste fire ukene. Denne gruppen har blitt tre ganger så stor som før pandemien. Økte strømpriser, matpriser og renter fører til at flere familier enn tidligere opplever dyrtiden som svært utfordrende, og at altfor mange har måttet stramme inn på innkjøp av mat, klær og andre nødvendighetsvarer. Altfor mange familier har også måttet kutte ned på eller droppe fritidsaktiviteter for familiens barn.

Komiteens medlemmer fra Høyre vil vise til at da regjeringen Solberg startet opptrappingen av barnetrygden i 2019, var dette den første gangen barnetrygden ble justert på 20 år. Regjeringen Solberg økte også barnetrygden i 2020 og i 2021 og foreslo den også økt i 2022. Høyre har fortsatt satsingen fra regjeringen Solberg i sine alternative budsjetter i inneværende periode og har foreslått å øke barnetrygden betraktelig i disse årene. Disse medlemmer vil gi Sosialistisk Venstreparti honnør for å ha klart å forhandle inn økninger i barnetrygden i sine forhandlinger med regjeringspartiene på Stortinget, slik at dagens regjeringspartier kan vise til at barnetrygden også har blitt økt i inneværende periode.

Disse medlemmer viser til at økt barnetrygd er et av de mest effektive tiltakene mot barnefattigdom. Høyre fortsetter opptrappingen av barnetrygden som ble startet under regjeringen Solberg, noe som har vært høyt prioritert i Høyres alternative budsjetter etter dette. Denne gangen foreslås barnetrygden økt for alle opp til seks år med 1 000 kroner per måned fra 1. juli. For alle barn andre prisjusteres barnetrygden fra 1. januar 2025.

Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett, der det foreslås å øke posten med 2, 576 mrd. kroner.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at Ekspertgruppen om barn i fattige familier har lagt fram en rekke gode forslag for å motvirke fattigdom i barnefamilier, hvor det viktigste og mest effektive er å øke og skattlegge barnetrygden. Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett, hvor Venstre følger opp en rekke av forslagene fra ekspertgruppen, blant annet om barnetrygd. Videre påpekes det at Venstre har utviklet en egen modell for å øke og skattlegge barnetrygden, som skiller seg fra ekspertgruppen på flere

områder. Dette medlem viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å sette av 2 000 mill. kroner til dette formålet.

Dette medlem mener at ekspertgruppens modell har noen svakheter, blant annet at effekten av å fjerne foreldrefradraget slår svært negativt ut for familier med små barn, og at inntektsgrensen for når omleggingen slår «negativt» ut, må heves. I ekspertgruppens modell – gitt regjeringens forslag til skattesystem – slår dette inn på inntekter rundt 700 000 kroner, og det har en enda større effekt for enslige forsørgere enn for toforsørgersfamilier. Eksempelvis vil en enslig forsørger med to barn kunne sitte igjen med 10 000 kroner mindre per år med en slik modell for omlegging.

Dette medlem viser til at Venstres egen modell for økning og skattlegging av barnetrygden er basert på at det gis lik barnetrygd for alle barn, uavhengig av alder, slik det er fra 1. september 2024. Videre deles barnetrygden likt der det er delt omsorg, slik at det ikke er mulig med skattetilpasning. Dagens nivå på barnetrygd økes med 2 mrd. kroner, tilsvarende en økning på 150 kroner per måned eller 1 800 kroner per år. Foreldrefradraget videreføres. Det foreslås endringer i fribeløp, minstefradrag, personfradrag, trinnskatt og trygdeavgift som medfører en samlet lettelse på 6 mrd. kroner. Disse endringene gjelder for alle, uavhengig av antall barn, for spesielt å justere effekten av skattlegging av barnetrygd for «vanlige» inntekter. Videre foreslår Venstre å gjeninnføre et moderat særfradrag for enslige forsørgere i skattesystemet på 20 000 kroner for første barn og 25 000 kroner for påfølgende barn, men samtidig redusere den utvidede barnetrygden for enslige forsørgere tilsvarende verdien av et skattefradrag på 20 000 kroner (4 400 kroner) per barn.

3.13 Kap. 846 Familie- og oppveksttiltak

3.13.1 POST 21 SPEIELLE DRIFTSUTGIFTER, KAN OVERFØRES, KAN NYTTES UNDER POST 61, POST 62 OG POST 71

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at barns grunnleggende rett til å bli hørt er en forpliktelse forankret i både Grunnloven og barnekonvensjonen. Til tross for dette mangler det strukturer som sikrer at denne rettigheten i tilstrekkelig grad føles opp. Barn har

ikke stemmerett, noe som gjør at de også har liten innflytelse på arenaer der beslutninger tas. Dette er en demokratisk utfordring og innebærer et ekstra ansvar for at barn og unge blir hørt i beslutningsprosesser. Hva barn og unge mener, er dessuten en viktig del av kunnskapsgrunnlaget og en nødvendig forutsetning for å fatte gode og riktige beslutninger.

Dette medlem mener det må opprettes et kompetansesenter for barns medvirkning. Dette vil være et strukturelt grep for å sikre at denne grunnleggende rettigheten oppfylles. Dette medlem viser til sitt alternative budsjett, hvor det foreslås å bevilge 6 mill. kroner til dette formålet.

3.13.2 POST 22 FORSKNING (NY)

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.13.3 POST 61 TILSKUDD TIL Å INKLUDERE BARN OG UNGE, KAN NYTTES UNDER POST 71

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Flertallet er opptatt av å styrke innsatsen for å støtte opp om arbeidet for å sikre utsatte barn og unge et godt oppvekstmiljø i sine lokalsamfunn. Flertallet viser til at regjeringen har fulgt opp idrettens og frivillighetens viktigste krav om full moms kompensasjon, og at dette er bevilget årlig fra 2021. Også i forslag til 2025-budsjettet legges det opp til full kompensasjon. En egen handlingsplan, «Alle inkludert!», ble lansert våren 2024 og følges opp i 2025.

Flertallet viser til at regjeringen i nysalderingen av 2024-budsjettet har foreslått å fordele 120 mill. kroner til idretten, kulturaktiviteter og frivillighet i kommuner som har store utfordringer med mange barn i familier som sliter ekstra økonomisk. Om lag samme beløp er i 2024 tilført samme formål via overskuddet fra Norsk Tipping. I tillegg har regjeringen foreslått å bevilge 55 mill. kroner over Kultur- og likestillingsdepartementets budsjett i 2025 til deltakelse i kulturaktiviteter for barn og unge. Over Barne- og familiedepartementets budsjett er tilskuddordningen til å inkludere barn og unge økt fra 554,5 mill. kroner i 2022 til 758,3 mill. kroner i budsjettforslaget for 2025. Barnas stasjon, Ferie for alle, fritidsklubber, kontingent- og aktivetskasser, or-

ganisasjonen MOT og stiftelsen BUA, som låner ut gratis idretts- og friluftsutstyr, får tilskudd herfra.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at alle barn og unge skal kunne delta på fritidsaktiviteter, uavhengig av størrelsen på foreldrenes lommebok, hvor de kommer fra, og hvor de bor. Økonomiske barrierer skal ikke være et hinder for at barn og unge får delta i fellesskapet fritidsaktivitetene gir. Deltakelse i fritidsaktiviteter bidrar til inkludering og forebygger utenforskap og gir mestring og gode opplevelser for barn og unge som får lov til å være sammen med venner og skolekamerater på fritiden. Disse medlemmer mener at alle barn og unge skal få delta på minst én fritidsaktivitet.

Disse medlemmer viser til høringsinnspill fra blant annet Den Norske Turistforening og Fagforbundet, som peker på at regjeringens manglende økning av bevilgningen under tilskuddsordningen medfører at det er vanskelig å gjennomføre tiltakene med sommerjobbprosjekter og ferietilbud som gir ungdom viktig arbeidserfaring eller ferieaktivitet. Dette er aktiviteter som er godt utprøvd og treffsikre. Norges Røde Kors viser til at den manglende prisjusteringen og økningen på posten vil innebære kutt i tilbud til en gruppe som trenger inkluderende tiltak mer enn noen gang. Blå Kors understreker i sin høringsuttalelse at forebyggende arbeid er avhengig av å støtte hele familier, gi veiledning til voksne i deres foreldrerolle og fremme inkludering av både familier og enkeltpersoner i samfunnet og fellesskapet. Blå Kors frykter at mangelen på en inflasjonsjustering innebærer at det forebyggende arbeidet i realiteten svekkes.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett, der det foreslås å øke posten med 15,55 mill. kroner for å sikre flere barn og unge fritidsaktiviteter.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett, hvor bevilgningen foreslås økt med 10 mill. kroner, og hvor det øremerkes 2 mill. kroner til Dale Oen Academy.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at i 2019 startet Dale Oen Academy, som tilbyr et modningsår før videregående skole eller som forberedelse til arbeidslivet. På Dale Oen Academy får ungdommene oppdage styrkene sine, oppleve mestring, dra på oppdagelsesreiser, opprette samarbeid og oppfinne smarte og fremtidsrettede løsninger – med naturen som ramme. Gjennom Dale Oen Academy gjøres tradisjonelt teoretiske fag om til praktiske fag. I 2020 ble Dale Oen Academy tatt inn i Kronprinsparets Fond som et prosjekt som bør finnes i

hele Norge. Modellen deres tilsier at det er og må være et spleiselag mellom ulike aktører. Skolen har behovsprøvd egenbetaling og har flere private støttespillere, men de har behov for forutsigbarhet – statlig støtte – i tillegg. De driver et viktig forebyggende arbeid, som gir ungdom nye muligheter og bidrar til mindre frafall i videregående skole. Disse medlemmer mener flere gode prosjekter som løfter frem ungdom og hindrer at man faller utenfor i samfunnet, bør prioriteres også med nasjonale midler.

Komiteens medlem fra Venstre merker seg at blant familiene hvor barn vokser opp med dårlig råd, rapporterer en tredjedel at barna ikke deltar på fritidsaktiviteter. Ser man til idretten, er det bekymringsfullt at selv om 93 pst. av barn og unge i Norge har deltatt i idrett, så deltar barn og unge i familier med lav sosioøkonomisk status mindre enn halvparten så mye i idrett som barn og unge i familier med høy sosioøkonomisk status. Dette medlem viser til høringsinnspillet fra Norges idrettsforbund, som viser til økonomiske barrierer som en viktig årsak til disse forskjellene i deltagelse.

Dette medlem viser til sitt alternative budsjett, hvor det foreslås å bevilge 100 mill. kroner på posten som en tiltakspakke for å øke barn og unges deltagelse i idretts- og fritidsaktivitet. Pengene bør fordeles mellom henholdsvis lokale fritidskasser, aktivitetsguide og utstyrssentraler.

3.13.4 POST 62 UTVIKLING I KOMMUNENE

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre ønsker å fremme at forskning viser at de første 1 001 dagene, tiden gjennom svangerskapet til og med barnet fyller to år, har avgjørende betydning for barnets helse og livskvalitet. Det gjør at det er viktig å forbedre kvaliteten på tjenester for små barn og deres familier i denne perioden, gjennom å sørge for lavterskel hjelpetilbud og lik tilgjengelighet til tjenestene. Når gravide og foreldre med små barn strever, viser forskning at norsk helsepersonell fortsatt mangler rutiner for å fange opp disse. Disse medlemmer viser til at Nordisk ministerråd tidligere har publisert to rapporter som viser at tjenestetilbudet per i dag er begrenset, og at det er flere tiltak

som utøves i praksis med manglende, svak eller ingen evidens for at de fungerer.

Disse medlemmer mener at vi trenger å tenke nytt om sammensetningen av hjelpesystemene. Det holder ikke at bare helsetjenester, Nav, barnevern eller familievern ser problemstillingen alene. For å få det overordnede blikket på problemstillingen kreves det tverrsektoriell satsing.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til at representanter fra Venstre derfor i Representantforslag 18 S (2022–2023) har bedt regjeringen legge fram en stortingsmelding om forebygging av negative konsekvenser som følge av foreldres uhelse de første 1 001 dagene av barns liv – fra svangerskapet til barnet fyller 2 år – for hele familien.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett og foreslår å bevilge 15 mill. kroner til en søkbar ordning for foreldrestøttende tiltak. Aktuelle tilskuddsmottakere vil eksempelvis være Landsforeningen 1 001 dager, Home-Start Familiekontakten (HSF) og Nurse-Family Partnership (NFP).

Dette medlem understreker at dyrtid og økonomiske utfordringer slår særlig hardt ut for mange enslige forsørgere. Samtidig som man opplever en presset økonomi, har mange enslige forsørgere i tillegg behov for avlastningstilbud når det gjelder omsorg for eller pass av egne barn ut over normal barnehage eller skole-/SFO-/AKS-tid. Dette medlem viser til at Venstre i Dokument 8:18 S (2024–2025) foreslår en rekke tiltak for å lette hverdagen for enslige forsørgere.

Det kan være mange grunner til at enslige forsørgere trenger avlastningstiltak. De kan bo på steder der de ikke har et veldig stort sosialt eller familiært nettverk, de kan trenge litt ekstra tid til å lese seg opp til eksamen, de jobber kanskje på en arbeidsplass hvor de må jobbe på kveldstid eller i helger, eller de kan oppleve at lønnen ikke helt strekker til for å betale en barnevakt. Da kan avlastningstiltak være nøkkelen til å få hverdagen til å gå rundt eller å få et pust i bakken eller et friminutt for å være alene.

Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett og foreslår å bevilge 5 mill. kroner for å kunne starte flere avlastningstilbud i regi av ideelle, slik som Rødhette er et eksempel på i Oslo.

3.13.5 POST 70 BARNE- OG UNGDOMSORGANISASJONER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre vil fremheve at Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU), Ungdom og Fritid og Unge funksjonshemmede gjør en svært viktig jobb med å legge til rette for at barn og unge kan delta i barne- og ungdomsorganisasjoner og fritidsklubber. Dette er viktige arenaer som skaper tilhørighet, som gir barn og unge en meningsfull fritid og også bidrar til å styrke demokratiet fordi de viser barn og unge hvordan de kan engasjere seg, og hvordan deres stemme bedre kan bli hørt. Disse medlemmer vil peke på at grunnstøtten er en avgjørende støtte til barne- og ungdomsorganisasjonenes daglige aktiviteter og drift. For mange organisasjoner er dette de eneste frie midlene de har tilgjengelig. Organisasjonen viser til at den begrensede økningen som regjeringen legger opp til, langt fra er tilstrekkelig til å dekke de økte kostnadene og møte de utfordringene som organisasjonene står overfor.

Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett, der det foreslås å øke posten med 2 mill. kroner. Økningen øremerkes økt grunnfinansiering til LNU, Ungdom og Fritid og Unge funksjonshemmede.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.13.6 POST 71 UTVIKLINGS- OG OPPLYSNINGSARBEID M.M., KAN NYTTES UNDER POST 21 OG 62

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.13.7 POST 79 TILSKUDD TIL INTERNASJONALT UNGDOMSSAMARBEID MV.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.14 Kap. 847 EUs ungdomsprogram

3.14.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER, KAN OVERFØRES

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.15 Kap. 3847 EUs ungdomsprogram

3.15.1 POST 1 TILSKUDD FRA EUOPAKKOMMISSIONEN

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.16 Kap. 848 Barneombudet

3.16.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.17 Kap. 853 Barneverns- og helse- nemndene

3.17.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.18 Kap. 3853 Barneverns- og helse- nemndene

3.18.1 POST 1 DIVERSE INNTEKTER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.19 Kap. 854 Tiltak i barne- og ungdomsvernet

3.19.1 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

STATENS UNDERSØKELSESKOMMISSJON FOR HELSE- OG OMSORGSTJENESTEN

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at regjeringen på side 84 i proposisjonen fra Barne- og familiedepartementet under pkt. 1.1 viser til at det i 2024 ble bevilget 10 mill. kroner til å starte etableringen av en undersøkelsesordning for saker som gjelder vold, overgrep eller grov omsorgssvikt mot barn. Videre skriver de følgende under hovedprioriteringer for 2025 under punkt 1.1 Familie og oppvekst:

«Hausten 2023 la regjeringa fram ein ny opptrappingsplan mot vald og overgrep mot barn og vald i nære relasjonar. Stortinget slutta seg til planen i mai 2024. Regjeringa vil i 2025 arbeide med å følgje opp tiltaka i planen. Regjeringa er i gang med å etablere ei undersøkingsordning i Statens helsetilsyn for saker som gjeld drap, vald, overgrep eller grov omsorgssvikt mot barn. Departementet tek sikte på å fremje ein lovproposisjon våren 2025 med forslag til regulering av ordninga i samarbeid med Helse- og omsorgsdepartementet.»

Disse medlemmer viser vidare til at det under programkategori 11.20 Barnevern står følgende:

«Regjeringa er i gang med å etablere ei undersøkingsordning i Statens helsetilsyn ved dødsfall og svært alvorlege hendingar som rammar barn, som drap, vald, overgrep eller grov omsorgssvikt. Regjeringa tek òg sikte på å fremje ein lovproposisjon våren 2025 med forslag til naudsynt lovregulering av ordninga. Ordninga skal

mellom anna bidra til å avdekkje svikt i tenesteapparatet og til at avdekke feil fører til læring og risikoreduserande tiltak. Etablering av denne undersøkingsordninga er ei oppfølging av tilråding i NOU 2017: 12 Svikt og Svik og var varsla tiltak i opptrappingsplan mot vald og overgrep mot barn og vald i nære relasjonar.»

Disse medlemmer mener regjeringen uriktig gjengir anbefalingene fra NOU 2017:12 Svikt og svik når regjeringen sier at denne undersøkelsesordningen oppfyller anbefalingen.

Disse medlemmer viser til at i NOU 2017:12 Svikt og svik anbefalte at det opprettes en uavhengig kommisjon for de alvorlige barnesakene. Utvalget vurderte det ikke som tilstrekkelig å forbedre og utvikle tilsynsmyndigheten. Disse medlemmer viser her til hva utvalget selv skriver under kapittel 15.6:

«Utvalget flertall, utvalgsleder Olsen, nestleder Nordanger, medlemmene Braut, Heltne, Luther, Myhre, Rognum og Myrvold Wikstrøm, mener at det bør opprettes en fast undersøkelsesordning for gjennomgang av alvorlige saker der barn dør eller har vært utsatt for vold, seksuelle overgrep og omsorgssvikt. Ordningen bør være underlagt Barne- og likestillingsdepartementet. Et slikt organ skal utføre sine oppgaver uavhengig og selvstendig, og ikke kunne instrueres i faglige spørsmål. Ordningen bør følge- og effektevalueres.

Organets oppgave skal være å undersøke drap og alvorlige saker der barn er drept eller har vært utsatt for vold, seksuelle overgrep og omsorgssvikt med henblikk på å øke barns rettssikkerhet og sikre at erfaringene fra sakene samles og analyseres. Hensikten med undersøkelsene er å utrede hendelsesforløp, årsaksfaktorer og årsakssammenhenger for å bidra til læring og forebygging av slike alvorlige hendelser.

[...]

Man kan argumentere for at man i stedet for å opprette et nytt organ kan bruke ressursene på å forbedre og utvikle tilsynsmyndighetene til å ivareta sin rolle på en bedre måte. Utvalgets flertall mener imidlertid at dette ikke i tilstrekkelig grad vil føre til nødvendig læring.»

Disse medlemmer mener regjeringens beskrivelse heller ikke er i tråd med slik de selv eller Stortinget så på undersøkelsesordningen i forbindelse med Opptrappingsplan mot vold og overgrep mot barn og vold i nære relasjoner, som ble lagt frem av regjeringen i desember 2023, og som Stortinget sluttet seg til i mai 2024. Disse medlemmer viser her til hva regjeringen selv skriver i Opptrappingsplan mot vold og overgrep mot barn og vold i nære relasjoner (2024–2028) kap. 2.2.9:

«Flere av de mest alvorlige sakene som involverer barn og unge, kunne vært avverget dersom samarbeidet mellom tjenestene på tvers av sektorer hadde vært bedre. I alvorlige saker der barn utsettes for vold, overgrep og grov omsorgssvikt, vil ofte flere instanser være inne i saken for å vurdere hva som har skjedd. Systemet er sektorbasert, hvilket fører til fragmentering og at man ikke ser saker i sammenheng. Barns rettssikkerhet blir dermed ikke ivaretatt på en tilfredsstillende måte.

Videre er det et gjennomgående trekk at tjeneste- eller tilsynsapparat ikke lærer av de mest alvorlige sakene, og at systemsvikt er gjentakende. I gjennomføringen av landsomfattende tilsyn med barnevernstjenesten, ser man særlig svikt i måten meldinger blir tatt imot og vurdert. Det er således et betydelig forebyggingspotensial i håndteringen av saker der barn og unge er utsatt for vold, overgrep eller grov omsorgssvikt.

Regjeringen vil etablere en undersøkelseskommisjon for saker som gjelder vold, overgrep eller grov omsorgssvikt mot barn og ungdom. Hovedformålet er å avdekke svikt i tjenesteapparatet, bidra til at avdekke feil fører til læring og risikoreduserende tiltak, styrke det forebyggende arbeidet, og bedre det tverrsektorielle samarbeidet. Arbeidet til kommisjonen skal hjemles i lov. Barne- og familiedepartementet vil koordinere arbeidet med kommisjonen.»

Videre viser disse medlemmer til at statsråd Toppe i forbindelse med familie- og kulturkomiteens behandling av Dokument 8:22 S (2022–2023), hvor representanter fra Venstre la frem forslag om at å utvide mandatet til Statens undersøkelseskommisjon for helse- og omsorgstjenesten til også å omfatte kommunalt barnevern, opplyste komiteen om at hun arbeidet med et høringsnotat for å følge opp anbefalingen om en faglig uavhengig undersøkelseskommisjon. Videre opplyste hun Stortinget om at det ville bli lagt vekt på erfaringene fra etableringen av en undersøkelseskommisjon for partnerdrap.

Disse medlemmer registrerer at resultatet i de aktuelle høringsutkastene fra regjeringen er at regjeringen legger opp til en uavhengig kommisjon på partnerdrapsområdet, men velger å legge ned kommisjonen på helse- og omsorgsområdet for å slå den sammen med en såkalt ordning underlagt Statens helsetilsyn.

Disse medlemmer vil påpeke at et tilsyn og en undersøkelseskommisjon ikke ivaretar det samme oppdraget. En kommisjon hviler på tre grunnvilkår. For det første uavhengighet fra det systemet som skal undersøkes. For det andre sanksjonsfrihet for å kunne gi alle trygghet til å snakke fritt. For det tredje streng taushetsplikt, også overfor arbeidsgivere, tilsyn og politi. Disse medlemmer vil understreke at ingen av disse er oppfylt for den foreslåtte undersøkelsesordningen. Videre vil en undersøkelsesordning underlagt et tilsyn få svak legitimitet, da tilsynet allerede har definerte oppgaver i systemet. Ut fra omtalen i budsjettproposisjonen fremstår det som at regjeringen allerede har startet å innrette seg som om Stortinget allerede har godkjent opphevelse av loven og akseptert nedleggelse av kommisjonen.

Det er disse medlemmers klare mening at regjeringens forslag om å oppheve lov om Statens undersøkelseskommisjon for helse- og omsorgstjenesten og opprette en undersøkelsesordning for de alvorlige barnesakene, og legge disse ordningene under Statens helsetilsyn, ikke vil gi en uavhengig gjennomgang av de alvorlige hendelsene, verken innenfor barnevern eller

helse og omsorg. Det er vanskelig å se noen begrunnelse for hvorfor alvorlige hendelser og alvorlige forhold innenfor helse og omsorg og de alvorlige barnesakene blir vurdert annerledes enn partnerdrap.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sikre at den varslede undersøkelsesordningen for dødsfall og svært alvorlige hendelser som rammer barn, som drap, vold, overgrep eller grov omsorgssvikt, blir organisert som en selvstendig undersøkelseskommisjon, gjerne som en utvidelse av mandatet til Statens undersøkelseskommisjon for helse- og omsorgstjenesten.»

Disse medlemmer legger til grunn at midlene som allerede er satt av til å dekke kostnadene knyttet til å opprettelse av en ordning under Helsetilsynet, kan omdisponeres for å dekke en uavhengig kommisjon.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at regjeringen legger opp til en faglig uavhengig undersøkelsesordning som skal utrede hendelsesforløp, årsaksfaktorer og årsakssammenhenger knyttet til drap og andre alvorlige saker om vold, overgrep og omsorgssvikt mot barn. Dette er i stor grad i tråd med Barnevoldsutvalgets vurderinger og anbefalinger i NOU 2017: 12 Svikt og svik.

Flertallet understreker at det er et mål at ordningen skal bidra både til å avdekke svikt i tjenesteapparatet og til at avdekte feil skal føre til nødvendig læring og risikoreducerende tiltak i etterkant. Dette skal også styrke det forebyggende arbeidet og bedre det tverrsektorielle samarbeidet.

Flertallet mener dette er argumenter for at ordningen skal plasseres i Statens helsetilsyn, som også har god kompetanse knyttet til tjenestene i kommunene og statsforvalternes arbeid. Flertallet viser til at regjeringen tar sikte på å fremme en lovproposisjon for Stortinget våren 2025 med ytterligere forslag til regulering av ordningen, og imøteser dette arbeidet.

3.19.2 POST 22 BARNESAKKYNDIG KOMMISSJON

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.19.3 POST 23 KOMPETANSEHEVINGSTILTAK I BARNEVERNET, KAN NYTTES UNDER POST 72

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.19.4 POST 45 STØRRE UTSTYRSANSKAFFELSER OG VEDLIKEHOLD, KAN OVERFØRES

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.19.5 POST 61 UTVIKLING I KOMMUNENE, KAN NYTTES UNDER POST 72

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Flertallet viser til at regjeringen i høringsnotatet om kvalitetsreformen i barnevernet har foreslått å justere på kompetansekravene i barnevernet. Flertallet understreker at det er viktig med både praktisk erfaring og kompetanse i barnevernet, og viser til at dette vil følges opp i den varslede kvalitetsmeldingen som skal legges frem våren 2025.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til høringsinnspillet fra barnevernspeagogene i Akademikerforbundet, der de er sterkt bekymret for signalene regjeringen gir når de har varslet at de ønsker å lempe på kompetansekravene for barnevernet. De påpeker videre at dagens regjering ikke har iverksatt noen nye tiltak for å sikre kompetanseheving i kommunene.

Disse medlemmer deler denne bekymringen.

3.19.6 POST 62 TILSKUDD TIL BARNEVERNFSAGLIG VIDEREUTDANNING, KAN NYTTES UNDER POST 23

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.19.7 POST 71 UTVIKLING- OG OPPLYSNINGSARBEID MV.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Disse medlemmer er opptatt av at det legges godt til rette for brukermedvirkning i barnevernet og i politikktutviklingen for sektoren. I dag er det to foreninger eller organisasjoner som bidrar til dette på en god måte, men kun én av dem er nevnt konkret med bevilgning i budsjettet.

Disse medlemmer ber departementet om å sikre en likebehandling av aktørene for å sikre kunnskapsinnhenting blant barn og unge under 18 år i utsatte livssituasjoner.

3.19.8 POST 72 TILSKUDD TIL FORSKNING OG KOMPETANSEUTVIKLING I BARNEVERNET, KAN OVERFØRES, KAN NYTTES UNDER POST 23

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.20 Kap. 855 Statlig forvaltning av barnevernet

3.20.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER, KAN NYTTES UNDER POST 22

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialis-

tisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Flertallet foreslår å øremerke 20 mill. kroner av den foreslåtte bevilgningen på kap. 855 Statlig forvaltning av barnevernet, post 22 Kjøp av private barnevernstjenester. Bevilgningen øremerkes etableringsstøtte for barnevernsinstitusjoner i regi av ideelle aktører.

Flertallet viser til at andrelinjetjenesten i barnevernet siden 2004 har vært lagt til staten ved Bufetat. Før 2004 lå den til fylkeskommunen. Ved den statlige overtakelsen ble Oslo holdt utenfor reformen. Oslo kommune har i dag fortsatt det helhetlige ansvaret for barnevernet ved Barne- og familieetaten (BFE) og har selv ansvar for å etablere og drive institusjoner og godkjenne private og kommunale institusjoner.

Flertallet viser til NOU 2023:24 Med barnet hele veien fra «institusjonsutvalget», som har sett på dagens skille mellom Bufetat og BFE, der det kommer fram at det finnes parallelle utviklingsløp og systemer. Blant annet har Bufetat og BFE ulike målgruppedifferensieringer, fagmodeller og kompetansemodeller, og rapporteringskrav og statistikk praktiseres ulikt. En annen forskjell er at statlige bevilgninger til institusjonsområdet ikke nødvendigvis tilfaller BFE. Kostnadsvekst utløser budsjettøkninger for Bufetat, men ikke for BFE. Samtidig fører ikke kostnadsreduksjoner i Bufetat til kutt i budsjettet for BFE. Slik er Oslo kommune i dag skjernet for kutt i finansiering ved kostnadsreduksjoner, men får heller ikke automatisk del av økt finansiering ved økte driftskostnader i Bufetat.

Flertallet viser til at Oslo kommunes barnevern finansieres gjennom tildeling over Kommunal- og distriktsdepartementets budsjett. Flertallet ber regjeringen i samarbeid med Oslo kommune gå gjennom dagens finansieringsordninger for barnevernet i Oslo kommune for å sikre at barnevernet i Oslo blir finansiert på en likeverdig måte med andre barnevernstjenester i landet, og tiltak for å sikre et forbedret og forsterket samarbeid mellom BFE og det statlige barnevernet (Bufetat).

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at ansvaret for andrelinjebarnet i 2024 ble overført fra fylkeskommunene til statlige barnevernsregioner, med unntak av Oslo, som beholdt ansvaret for barnevernstjenestene i kommunen. Helt fra starten i 2004 har Oslo vært underfinansiert for sitt ansvar for andrelinjebarnet. I årene 2004–2015 ble tilskuddet til andrelinjebarnet i Oslo i hovedsak kun prisjustert, mens bevilgningen til Bufetat i tillegg til prisjustering også ble styrket i flere runder, blant annet som følge av vekst i barnetall og satsinger. I 2016 ble imidlertid tilskuddet justert for vekst i barnebefolkningen, slik at

Oslo har fått demografikompensasjon for årene etter 2015.

Disse medlemmer viser til Prop. 4 S (2024–2025), jf. Innst. 57 S (2024–2025), hvor det foreslås bevilget ekstra midler til kjøp av private barnevernstjenester. Det ble imidlertid ikke lagt inn tilsvarende tilleggsbevilgning når det gjelder barnevernstjenestene i Oslo.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet er klar over at finansieringen av barnevernet i Oslo i utgangspunktet skjer med tildeling over Kommunal- og distriktsdepartementets budsjett, og framkommer i tabell C-k «Saker med særskild fordeling for fylkeskommunane». Dette medlem mener imidlertid at de samme utfordringene som gjelder for kjøp av private barnevernstjenester i resten av landet, også gjelder for Oslo. Dette medlem foreslår derfor at det opprettes en egen tilskuddspost som kompenserer Oslo kommune tilsvarende som de statlige barnevernsregionene, og at midlene tas av ekstrebevilgningen på kap. 855.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at det i statsbudsjettet for 2025 foreslås en økning på 552 mill. kroner til det statlige barnevernet.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre mener at barnevernet skal ha like god kvalitet over hele landet og viser til sine respektive partiers alternative budsjetter for 2025, der det er foreslått å øke tilskuddet til barnevernet i Oslo med 73,8 mill. kroner, over rammetilskuddet til fylkeskommuner, for å likebehandle det statlige barnevernet og barnevernet i Oslo.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett, der det foreslås å øke posten med 20,2 mill. kroner for å øke barnevernsansattes kompetanse om barn-, ungdoms- og gjengkriminalitet.

Disse medlemmer viser til at ungdomskriminaliteten har økt kraftig. Det må jobbes mer systematisk for at barn ikke lar seg lure inn i et kriminelt liv, og man må hjelpe de barna som allerede har en fot innenfor, med å komme seg ut. Bevilgningen til økt kompetanse må sees i sammenheng med den foreslåtte økningen på post 21 til et landsdekkende institusjonstilbud for unge som begår alvorlig eller gjentatt kriminalitet.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett, hvor posten foreslås styrket med 40 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at regjeringen i sitt budsjettforslag skriver at det fortsatt vil være behov for private kommersielle aktører i barnevernet fremover, og at det skal legges til rette for at disse

aktørene skal bygge langsiktig kapasitet. Regjeringen Støre har så langt benyttet 430 mill. kroner for å fase ut de private aktørene. I budsjettøringen fikk man høre at regjeringen også har brukt 90 mill. kroner på ubenyttede garanti plasser hos de ideelle – samtidig som ungdom har ventet på ledige plasser.

Disse medlemmer viser til at det i budsjettokumentene står:

«Behovet for å ivareta bistandsplikten, samtidig som ressursene blir brukt på en effektiv måte er den største kortsiktige utfordringen i institusjonsbarnevernet.»

Og videre:

«BFD vil be Bufdir om å legge til rette for stabilitet og ha et langsiktig perspektiv på kapasitet i det private markedet som et ledd i målsettingen om å ivareta bistandsplikten og øke beredskapen i institusjonsbarnevernet og støtte opp om bedre kostnadskontroll.»

Disse medlemmer viser til at dette er nye og positive signaler fra regjeringen. Utfordringen er at tross disse nye signalene, er samtidig avkommersialiseringsutvalgets rapport sendt på høring. Dette skaper naturligvis stor uro i barnevernssektoren.

Disse medlemmer viser også til stiftelsen CRUX og Ideelt barnevernsforum, som begge under budsjettøringene påpekte at andelen ideelle aktører går ned – ikke opp. Andelen plasseringer hos ideelle har gått ned fra 27 pst. i 2023 til 25 pst. i 2024. Samtidig har andelen plasseringer hos staten også gått ned, og andelen hos private har gått opp fra 32 til 37 pst. i samme periode.

Departementet har vært tydelig på at langsiktige avtaler med tilbydere av barnevernsplasser bidrar til å senke prisen på plasseringene. Disse medlemmer vil oppfordre regjeringen til å inngå tilsvarende avtaler som de i dag har med ideelle aktører, også med andre kvalifiserte aktører.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at videre oppbygging av statlig kapasitet i institusjonsbarnevernet er og skal være en prioritet fremover. Det er et mål at staten skal ta mer ansvar for tilbudet til barna med de største behovene. Utviklingen av tilbudet skal være i tråd med regjeringens institusjonsstrategi: Barn skal flytte mindre, oppleve mer ro og stabilitet og få bedre helsehjelp.

Flertallet ønsker også et langsiktig og betydelig innslag av ideelle aktører. Flertallet viser til budsjettøringen og vedtak 88 ved behandlingen av finansinnstillingen, Innst. 2 S (2024–2025), der Stortinget ber regjeringen i kvalitetsmeldingen for barnevernet foreslå tiltak for oppbygging av det statlige barnevernet som gir økt kapasitet og beredskap, og som skal bidra til å redusere behovet for dyre enkeltkjøp.

3.20.2 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER, KAN OVERFØRES

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett, der det foreslås å øke posten med 50 mill. kroner for å opprette et landsdekkende institusjonstilbud for ungdom som begår alvorlig og gjentatt kriminalitet.

Disse medlemmer mener dette er viktig for å få unge ut av kriminalitet og for å beskytte samfunnet. Unge som begår kriminalitet, skal møte raske og følbare reaksjoner, og derfor må det etableres et relevant tilbud til denne målgruppen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.20.3 POST 22 KJØP AV PRIVATE BARNEVERNSTJENESTER, KAN NYTTES UNDER POST 1

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett.

Dette medlem mener at det er tydelig at regjeringen driver en ideologisk kampanje mot private leverandører av barnevernstjenester. Regjeringens politikk innebærer også en reduksjon i tilgangen til spesialiserte fosterhjem. Dette er alternativet til institusjon for barna med de største utfordringene. Det er allerede stor mangel på spesialiserte fosterhjem, og regjeringens forslag vil føre til en ytterligere reduksjon i tilbudet.

Dette medlem mener at krisen i barnevernet må løses ved at kapasiteten økes og kvaliteten styrkes. Det er et stort behov for investeringer i både kvalitetsutvikling og etablering av tilstrekkelige kapasitet. Dette medlem mener derfor det er feilslått prioritering når midler som ellers kunne gått til å sikre barnevernet, går til avvikling av gode tilbud i regi av private aktører.

Dette medlem viser til høringsuttalelse fra NHO Geneo, som støtter den foreslåtte økningen på posten:

«Som NHO Geneo har advart mot i de siste årenes budsjethøringer, har en ideologisk motivert forskjells-

behandling basert på eier- og organisasjonsform hatt enorme økonomiske kostnader og fått dypt tragiske konsekvenser for barn og unge. For til tross for at det er bevilget nær en halv milliard til avvikling av barneverntilbud i regi av private aktører til fordel for statlige og ideelle virksomheter, øker antallet brudd på bistandsplikten.»

3.21 Kap. 3855 Statlig forvaltning av barnevernet

3.21.1 POST 1 DIVERSE INNTEKTER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.21.2 POST 2 BARNETRYGD

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.21.3 POST 60 KOMMUNALE EGENANDELER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.22 Kap. 856 Barnevernets omsorgs- senter for enslige, mindreårige asylsøkere

3.22.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.22.2 POST 22 KJØP AV PLAGER I PRIVATE OMSORGSSENTRE, KAN NYTTES UNDER POST 1

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.23 Kap. 3856 Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere

3.23.1 POST 4 REFUSJON AV ODA-GODKJENTE INNTEKTER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.23.2 POST 60 KOMMUNALE EGENANDELER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.24 Kap. 858 Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og fellesfunksjoner i Barne-, ungdoms- og familieetaten

3.24.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett, der det foreslås å redusere posten med 20,2 mill. kroner for å finne rom til andre satsinger.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.24.2 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.25 Kap. 3858 Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og fellesfunksjoner i barne-, ungdoms- og familieetaten

3.25.1 POST 1 DIVERSE INNTEKTER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.26 Kap. 860 Forbrukerrådet

3.26.1 POST 50 BASISBEVILGNING

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til høringsuttalelse fra Huseierne. Der påpekes det at mange norske husholdninger sliter med økonomien. Høye renter, økte priser, strømkostnader, skatter og avgifter bidrar til en vanskelig situasjon for mange. Bokostnadene gikk opp 25 pst. i 2023 og er forventet å øke med enda 12 pst. i år. Dette medlem viser til at Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett adresserer mange av disse problemene, og foreslår lavere skatter og avgifter samt tiltak som vil øke sysselsettingen og norsk økonomi generelt. Dette medlem er enig med Huseierne i at Forbrukerrådet må bidra til bedre konkurranse i banksektoren.

Dette medlem viser til høringsuttalelse fra Finans Norge. Der påpekes det at regjeringen i sitt budsjettforslag skriver at forbrukerne, herunder barn og unge, skal vernes mot svindel, og at dette skal få større oppmerksomhet i året som kommer. Dette beskrives både under overskriftene «Marknadsføring overfor barn og unge» og «Marknadsføring av finansielle tenester». Dette medlem er enig i at regjeringens beskrivelse er lite konkret og bærer mer preg av luftige tanker om fremtiden enn forpliktende prioriteringer.

3.26.2 POST 51 MARKEDSPORTALER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.27 Kap. 862 Stiftelsen Miljømerking i Norge

3.27.1 POST 70 DRIFTSTILSKUDD

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett. Dette medlem mener det er et mål å redusere offentlig byråkrati. Denne ordningen kan med fordel overlates til forbrukerorganisasjonene.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at Svanemerket er et viktig verktøy for norske forbrukere og profesjonelle innkjøpere når de skal ta mer miljøvennlige valg, og at miljømerking virker som en katalysator for sirkulær økonomi og innkjøpsmakt i det grønne skiftet. Svanemerket gir standardisert og kvalitetssikret informasjon om varer og tjenester som er blant de minst miljøbelastende på markedet, og gjør det enkelt for forbrukere å gjøre gode miljøvalg. Dette medlem viser til Venstres alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å øke støtten til Stiftelsen Miljømerking med 2 mill. kroner.

3.28 Kap. 865 Forbrukerpolitiske tiltak

3.28.1 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER, KAN OVERFØRES, KAN NYTTES UNDER POST 50

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.28.2 POST 50 FORSKNING OG UNDERVISNING, KAN BENYTTES UNDER POST 21

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.28.3 POST 70 TILSKUDD, KAN NYTTES UNDER POST 21

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.28.4 POST 79 EUS RAMMEPROGRAM FOR FORBRUKERPOLITIKK

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.29 Kap. 868 Forbrukertilsynet

3.29.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Flertallet er opptatt av at barn og unge skal få en trygg digital oppvekst og ha god beskyttelse også på digitale flater. Den foreslåtte styrkingen av Forbrukertilsynet og informasjonsarbeid vil være viktige tiltak.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Venstre, ser også fram til den varslede stortingsmeldingen om trygg digital oppvekst samt rask implementering av Digital Services Act. Dette flertallet mener dette er viktig blant annet fordi det gjennom dette vil stilles økte krav til åpenhet hos plattformene, innføres forbud mot adferdsbasert markedsføring overfor barn samt innføres grep for å hindre manipulerende design og avhengighetsskapende mekanismer.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

3.30 Kap. 3868 Forbrukertilsynet

3.30.1 POST 1 GEBYRINNTEKTER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.30.2 POST 2 TILSKUDD

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.31 Kap. 880 Den norske kirke

3.31.1 POST 70 RAMMETILSKUDD TIL DEN NORSKE KIRKE

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Flertallet er opptatt av at staten skal legge til rette for et livssynsåpent samfunn, og ser med stor bekymring på Venstres forslag om å kutte 15 pst. av støtten til Den norske kirke. Dette vil ha store konsekvenser for kirka, de lokale menighetene og tilbudene og tjenestene

til folk flest, inkludert beredskapsfunksjoner ved kriser og ekstraordinære situasjoner som matutdeling, akuttovernatting m.m. Flertallet viser til at et slikt kutt også blant annet kan bety opptil 400 færre prestestillinger, av dagens 1 200.

Flertallet viser også til Fremskrittspartiets og Høyres alternative budsjetter, der partiene foreslår å kutte henholdsvis 266 mill. og 96 mill. kroner i støtten til Den norske kirke. Flertallet er urolig for hvordan dette vil kunne få konsekvenser for en tilstedeværende folkekirke i hele landet.

Flertallet ser også at et slikt kutt vil få store konsekvenser for de andre tros- og livssynsamfunnene. Mest vil det gå ut over Human-Etisk Forbund og Den katolske kirke, men det vil også få konsekvenser for mindre samfunn, som vil få mindre ressurser til opplæring, rapportering, tilsyn, kontroll og dialog.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett, der det foreslås å redusere posten med 96,121 mill. kroner for å finne rom til andre satsinger. Posten er videreført på nominelt samme nivå som 2024.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til at medlemstallet i Den norske kirke er nedadgående. Samtidig er overføringene via statsbudsjettet økt betydelig over år. Dermed øker støtten per medlem hvert eneste år. Andre tros- og livssynssamfunn som er i vekst, «har rett til tilskudd som om lag svarer til det staten og kommunene bevilger til Den norske kirke målt pr. medlem». Konsekvensen er at jo mer kirkes medlemstall synker, desto mer øker statens samlede utgifter. Dette er ikke bærekraftig på sikt.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at partiet på denne bakgrunn har varslet behov for en gjennomgang av finansieringsordningen til Den norske kirke og tros- og livssynsorganisasjonene, og synliggjør dette gjennom nominell videreføring i Høyres alternative budsjett for 2025.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett.

Dette medlem viser til behandlingen av ny trossamfunnslov i Stortinget våren 2020, hvor Fremskrittspartiet fremmet forslag med sitt primære ønske om en alternativ modell for finansiering av trossamfunnene, hvor staten har et mindre ansvar for driften av trossamfunn. Primært bør kirken og trossamfunn finansiere seg selv. Dette medlem viser til at Fremskrittspartiet i sitt alternative statsbudsjett har valgt å synliggjøre partiets primærpolitikk om en alternativ finansieringsmodell gjennom en reduksjon i driftsbevilgningene til Den norske kirke og til andre trossamfunn. Dette medlem viser også til kap. 881 post 70.

Komiteens medlem fra Venstre viser til sitt alternative budsjett, hvor det foreslås å redusere bevilgningen på denne posten med 399,5 mill. kroner, som er et 15 pst. kutt i den statlige bevilgningen til Den norske kirke.

3.31.2 POST 71 TILSKUDD TIL SJØMANNSKIRKEN – NORSK KIRKE I UTLANDET

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett, der det foreslås å øke posten med 2,45 mill. kroner.

Disse medlemmer viser til at bevilgningen til Sjømannskirken i forslaget til statsbudsjett er foreslått økt med 3,8 pst. Lønnsveksten for samme periode er anslått til 4,5 pst. og Sjømannskirken opplyser at lønnskostnadene utgjør 50 pst. av deres totale utgifter.

Disse medlemmer viser også til at Sjømannskirken har beregnet at den svake norske kronen har medført en kostnadsøkning på 5,2 mill. kroner de siste fem årene, eller et gjennomsnitt på rundt 1 mill. kroner per år. For å sette Sjømannskirken i stand til å bedre kunne hjelpe nordmenn i utlandet økes posten i Høyres alternative budsjett.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at Sjømannskirken jobber for sikkerhet og trivsel for nordmenn i utlandet. Ofte samarbeider Sjømannskirken nært med utenriks-tjenesten eller andre offentlige myndigheter, mens den andre ganger ivaretar oppgavene helt på egen hånd. De senere år har bevilgningene ikke økt i takt med behovet. I 2023 håndterte Sjømannskirken 280 akutte beredskapssaker, en økning fra 226 i 2022. Dette er saker hvor folk trenger akutt bistand, og hvor Sjømannskirken må legge til side annet planlagt arbeid. Eksempler på akutt bistand er å overbringe dødsbudskap i nær familie til utenlandsstudenter eller sorgarbeid for nordmenn som opplever å miste en nærstående som de oppholder seg utenlands sammen med. Et annet eksempel var da 50 studenter ble rammet av den såkalte halloween-ulykken i Seoul, og Sjømannskirken stilte med tre prester. Disse medlemmer merker seg videre at Sjømannskirken driver med utstrakt arbeid i sosialsaker, noen i samarbeid med eller som en forlenget arm for Nav, andre i samarbeid med utenriks-tjenesten eller ANSA (organisasjonen for norske utenlandsstudenter). Sjømannskirken er også viktig for norsk næringsliv i utlandet. 220 virksomheter fra næringslivet og undervis-

ningssektoren har beredskapsavtale med Sjømannskirken. Disse medlemmer setter pris på at det finnes et norsk miljø som skaper fellesskap og trygghet og bidrar til at de som sendes ut på oppdrag for norsk næringsliv, trives og klarer å stå i oppdraget.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett.

3.32 Kap. 881 Tilskudd til trossamfunn m.m.

3.32.1 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.32.2 POST 70 TILSKUDD TIL TROS- OG LIVSSYNSSAMFUNN, OVERSLAGSBEVILGNING

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett, der det foreslås å redusere posten med 121,945 mill. kroner. Posten er videreført på nominelt samme nivå som 2024.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at medlemstallet i Den norske kirke er nedadgående. Samtidig er overføringene via statsbudsjettet økt betydelig over år. Dermed øker støtten per medlem hvert eneste år. Andre tros- og livssynssamfunn, som er i vekst, «har rett til tilskudd som om lag svarer til det staten og kommunene bevilger til Den norske kirke målt pr. medlem». Konsekvensen er at jo mer kirkens medlemstall synker, desto mer øker statens samlede utgifter. Dette er ikke bærekraftig på sikt.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett.

Dette medlem viser til sitt primære syn om en alternativ modell for finansiering av trossamfunnene, hvor staten har et mindre ansvar for driften av trossamfunn. Primært bør Den norske kirke og andre trossamfunn finansiere seg selv. Dette medlem foreslår derfor en reduksjon i driftsbevilgningene til Den norske

kirke og til andre trossamfunn i sitt alternative statsbudsjett. Dette medlem viser også til kap. 880 post 70.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett, hvor det foreslås å redusere bevilgningen på denne posten med 183,5 mill. kroner, tilsvarende et 15 pst. kutt, som er i tråd med likebehandlingsprinsippet for tros- og livssynsorganisasjoner og Den norske kirke, når det på kap. 880 post 70 gjøres et 15 pst. kutt i den statlige bevilgningen til Den norske kirke.

3.32.3 POST 77 NASJONALJUBILEET 2030

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.32.4 POST 78 YMSE FASTE TILTAK

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlem fra Venstre har merket seg det viktige dialogarbeidet Samarbeidsrådet for tros- og livssynsamfunn (STL) fasiliterer for unge knyttet til miljøene de arbeider for. Det er etter dette medlems syn viktig å styrke denne brede dialogen blant unge. Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett og foreslår å bevilge 1,5 mill. kroner til dette formålet.

Dette medlem merker seg det viktige arbeidet Muslimske dialognettverk (MDN) gjør for å styrke tilliten mellom muslimer og storsamfunnet gjennom å håndtere en rekke krevende spørsmål. MDN arbeier med en rekke innsatsområder, som det er nødvendig at styrkes, blant annet arbeid mot antisemittisme, dialog med skeive organisasjoner og forebygging av negativ sosial kontroll. Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett og foreslår å bevilge 0,7 mill. kroner til dette formålet.

3.33 Kap. 882 Kirkebygg og gravplasser

3.33.1 POST 60 RENTEKOMPENSASJON – KIRKEBYGG

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.33.2 POST 70 TILSKUDD TIL SENTRALE TILTAK FOR KIRKEBYGG OG GRAVPLASSER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Disse medlemmer viser til Gravplassforeningen – Norsk Forening for gravplasskultur, som er en uavhengig ideell forening med gravplassen i fokus. Deres formål er å fremme god gravplasskultur og bidra til formålstjenlige rammebetingelser for gravplasser og krematorier. Foreningen er tros- og livssynsøytral og driver med opplæring og kompetanseheving.

Disse medlemmer mener denne typen organisasjoner, som bidrar med kompetanseheving innen sektoren, bør kunne være søknadsberettiget til driftsstøtte innenfor denne posten.

3.34 Kap. 883 Kirkebevaringsfondet

3.34.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Flertallet viser til at det er etablert og igangsatt et viktig nasjonalt løft for kirkebygg. Flertallet vil fremme kirkene som sentrale for norske lokalsamfunn. Flertallet viser til at det foreslås å bevilge 300 mill. kroner i tilskudd til kulturhistorisk verdifulle kirkebygg i 2025 gjennom tilskuddsordningen knyttet til bevaringsstrategi for kulturhistorisk verdifulle kirkebygg. Dette er en økning fra 100 mill. kroner i 2024.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.34.2 POST 60 TILSKUDD TIL KULTURHISTORISK VERDIFULLE KIRKEBYGG, KAN OVERFØRES

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter, der de foreslår å redusere posten med 100 mill. kroner for å finne rom til andre satsinger. Med dette forslaget blir det da bevilget 100 mill. kroner til posten fra Kirkebevaringsfondet og 100 mill. kroner over statsbudsjettet, totalt 200 mill. kroner til kulturhistoriske verdifulle kirkebygg. Disse medlemmer viser også til at avbevilgningen på 100 mill. kroner i revidert nasjonalbudsjett for 2024 ble det i Prop. 15 S (2024–2025) foreslått å redusere bevilgningen med 10 mill. kroner, da de ikke var utbetalt igjennom året. Disse medlemmer vil også påpeke at en slik reduksjon ikke påvirker den langsiktige forpliktelsen i opptrapping av tilskudd til kulturhistoriske verdifulle kirkebygg i tråd med prinsippene satt ned for Kirkebevaringsfondet.

Disse medlemmer ber regjeringen vurdere om kirker eid av frivillige organisasjoner som Fortidsminneforeningen kan omfattes av Kirkebevaringsfondet. Der kommunen ikke har et medfinansieringsansvar, bør det åpnes for å bruke den høyeste satsen for statlig andel i forskriften på 90 pst.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett.

3.34.3 POST 70 DRIFTSTILSKUDD BEVARINGSSTRATEGI

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.35 Kap. 3883 Kirkebevaringsfondet

3.35.1 POST 50 OVERFØRT FRA KIRKEBEVARINGSFONDET

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.36 Kap. 2530 Foreldrepenger

3.36.1 POST 70 FORELDREPENGER VED FØDSEL, OVERSLAGSBEVILGNING

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Disse medlemmer viser til at frem til 2022 hadde verken far eller medmor rett på foreldrepermisjon dersom mor ikke hadde vært yrkesaktiv minst seks av de ti siste månedene før permisjonsstart. I statsbudsjettet for 2022 ble det bevilget penger til at fedre får selvstendig uttaksrett til foreldrepermisjon på åtte uker, noe som ble utvidet til ti uker fra august 2024. Disse medlemmer mener det er en svært positiv utvikling, men merker seg likevel det at fortsatt er slik at uttaket av foreldrepenger for far avhenger av mors aktivitet utover de første ti ukene. Med unntak av de åtte ukene som ble innført i august 2022, og de to ukene fra august 2024, er det etter dagens regler aktivitetskrav til mor i hele perioden, som fortsatt påvirker fars uttaksrett.

På denne bakgrunn fremmer komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at fars uttaksrett til foreldrepenger ikke påvirkes av aktivitetskrav til mor.»

3.36.2 POST 71 ENGANGSSTØNAD VED FØDSEL OG ADOPSJON, OVERSLAGSBEVILGNING

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.36.3 POST 72 FERIEPENGER AV FORELDREPENGER, OVERSLAGSBEVILGNING

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialis-

tisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.36.4 POST 73 FORELDREPENGER VED ADOPSJON

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.37 Kap. 2531 Bidragsforskudd

3.37.1 POST 70 FORSKUDD TIL UTBETALING

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.38 Kap. 5706 Bidragsforskudd

3.38.1 REFUSJON FRA BIDRAGSPLIKTIGE

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.39 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 2

Kap. Post	Formål	Prop. 1 S (2024–2025)	A, Sp og SV	H	FrP	SV	V
Utgifter rammeområde 2 (i tusen kroner)							
800	Barne- og familiedepartementet						
1	Driftsutgifter	172 520	172 520 (0)	163 894 (-8 626)	167 520 (-5 000)	172 520 (0)	172 520 (0)
21	Spesielle driftsutgifter	12 626	12 626 (0)	6 326 (-6 300)	12 626 (0)	12 626 (0)	12 626 (0)
840	Tiltak mot vold og overgrep						
21	Spesielle driftsutgifter	27 044	27 044 (0)	27 044 (0)	27 044 (0)	29 044 (+2 000)	27 044 (0)
60	Tilskudd til oppgradering av krisesenterbygg	6 500	20 000 (+13 500)	6 500 (0)	6 500 (0)	20 000 (+13 500)	6 500 (0)
61	Tilskudd til incest- og voldtektssentre	128 057	128 057 (0)	128 057 (0)	128 057 (0)	143 057 (+15 000)	128 057 (0)
70	Tilskudd til voldsforebyggende tiltak mv.	158 219	158 219 (0)	159 219 (+1 000)	198 219 (+40 000)	167 219 (+9 000)	158 219 (0)
73	Tilskudd til senter for voldsutsatte barn	40 723	40 723 (0)	40 723 (0)	70 723 (+30 000)	40 723 (0)	40 723 (0)
844	Kontantstøtte						
70	Tilskudd	719 100	719 100 (0)	719 100 (0)	719 100 (0)	719 100 (0)	0 (-719 100)
845	Barnetrygd						
70	Tilskudd	26 900 000	28 687 000 (+1 787 000)	29 476 000 (+2 576 000)	26 900 000 (0)	29 134 000 (+2 234 000)	28 900 000 (+2 000 000)
846	Familie- og oppveksttiltak						
21	Spesielle driftsutgifter	45 857	45 857 (0)	45 857 (0)	45 857 (0)	45 857 (0)	51 857 (+6 000)
61	Tilskudd til inkludering av barn og unge	758 299	758 299 (0)	773 849 (+15 550)	768 299 (+10 000)	858 299 (+100 000)	858 299 (+100 000)
62	Utvikling i kommunene	79 547	79 547 (0)	79 547 (0)	79 547 (0)	79 547 (0)	99 547 (+20 000)

Kap. Post	Formål	Prop. 1 S (2024–2025)	A, Sp og SV	H	FrP	SV	V
	70 Barne- og ungdomsorganisasjoner	209 420	209 420 (0)	211 420 (+2 000)	209 420 (0)	223 420 (+14 000)	209 420 (0)
855	Statlig forvaltning av barnevernet						
	1 Driftsutgifter	4 887 294	4 887 294 (0)	4 907 494 (+20 200)	4 927 294 (+40 000)	4 887 294 (0)	4 887 294 (0)
	21 Spesielle driftsutgifter	34 916	34 916 (0)	84 916 (+50 000)	34 916 (0)	34 916 (0)	34 916 (0)
	22 Kjøp av private barnevernstjenester	4 145 778	4 145 778 (0)	4 145 778 (0)	4 205 778 (+60 000)	4 175 778 (+30 000)	4 145 778 (0)
856	Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere						
	1 Driftsutgifter	175 395	175 395 (0)	175 395 (0)	175 395 (0)	314 395 (+139 000)	175 395 (0)
858	Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og fellesfunksjoner i Barne-, ungdoms- og familieetaten						
	1 Driftsutgifter	674 015	674 015 (0)	653 815 (-20 200)	654 015 (-20 000)	674 015 (0)	674 015 (0)
862	Stiftelsen Miljømerking i Norge						
	70 Driftstilskudd	17 210	17 210 (0)	17 210 (0)	14 210 (-3 000)	17 210 (0)	19 210 (+2 000)
880	Den norske kirke						
	70 Rammetilskudd til Den norske kirke	2 663 556	2 663 556 (0)	2 567 435 (-96 121)	2 397 556 (-266 000)	2 663 556 (0)	2 264 056 (-399 500)
	71 Tilskudd til Sjømannskirken – Norsk kirke i utlandet	124 708	124 708 (0)	127 158 (+2 450)	124 708 (0)	124 708 (0)	124 708 (0)
881	Tilskudd til trossamfunn m.m.						
	70 Tilskudd til tros- og livssynsamfunn	1 223 176	1 223 176 (0)	1 101 231 (-121 945)	1 101 176 (-122 000)	1 223 176 (0)	1 039 676 (-183 500)
	78 Ymse faste tiltak	18 436	18 436 (0)	18 436 (0)	18 436 (0)	19 936 (+1 500)	20 636 (+2 200)
883	Kirkebevaringsfondet						
	60 Tilskudd til kulturhistorisk verdifulle kirkebygg	300 000	300 000 (0)	200 000 (-100 000)	300 000 (0)	300 000 (0)	200 000 (-100 000)

Kap. Post	Formål	Prop. 1 S (2024–2025)	A, Sp og SV	H	FrP	SV	V
2530	Foreldrepenger						
	70 Foreldrepenger ved fødsel	27 500 000	27 500 000 (0)	27 500 000 (0)	27 500 000 (0)	27 720 000 (+220 000)	27 500 000 (0)
2531	Bidragsforskott						
	70 Forskott til utbetaling	710 000	710 000 (0)	710 000 (0)	710 000 (0)	402 000 (-308 000)	710 000 (0)
	Sum utgifter rammeområde 2	75 607 895	77 408 395 (+1 800 500)	77 921 903 (+2 314 008)	75 371 895 (-236 000)	78 077 895 (+2 470 000)	76 335 995 (+728 100)
Inntekter rammeområde 2 (i tusen kroner)							
	Sum inntekter rammeområde 2	3 300 436	3 300 436 (0)	3 300 436 (0)	3 300 436 (0)	3 300 436 (0)	3 300 436 (0)
	Sum netto rammeområde 2	72 307 459	74 107 959 (+1 800 500)	74 621 467 (+2 314 008)	72 071 459 (-236 000)	74 777 459 (+2 470 000)	73 035 559 (+728 100)
	Avvik fra rammevedtak	-1 800 500	0	513 508	-2 036 500	669 500	-1 072 400

4. Rammeområde 3 Kultur og likestilling mv.

4.1 Regjeringens forslag til bevilgninger, jf. Prop. 1 S (2024–2025) Kultur- og likestillingsdepartementet og Klima- og miljødepartementet. Oversikt over budsjettkapitler og poster – rammeområde 3

Nedenfor følger en oversikt over bevilgningsforslaget under rammeområde 3 slik det framgår av Prop. 1 S (2024–2025), fordelt på kapitler og poster. 90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet.

Tabell 4.1 Oversikt over regjeringens forslag til bevilgninger vedrørende budsjettkapitler og poster under rammeområde 3 slik dette framgår av Prop. 1 S (2024–2025)

I

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2024–2025) Gul bok
Utgifter			
<i>Kultur- og likestillingsdepartementet</i>			
300		Kultur- og likestillingsdepartementet	
	1	Driftsutgifter	203 584 000
	21	Spesielle driftsutgifter	1 200 000
	78	Tilskudd til priser og konkurranser m.m.	9 925 000
	79	Til disposisjon	14 500 000
315		Frivillighetsformål	
	21	Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	13 200 000
	60	Tilskudd til frivilligsentraler	271 250 000
	70	Merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner	2 650 000 000
	71	Strømtøtteordning for frivillige organisasjoner	58 226 000
	73	Tilskudd til studieforbund m.m.	197 750 000
	75	Aktivitetsstøtta	23 502 000
	78	Frivillighetstiltak	45 580 000
	82	Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg	389 800 000
	86	Idrettstiltak	71 770 000
320		Kulturdirektoratet og Kulturrådet m.m.	
	1	Driftsutgifter	216 653 000
	51	Fond for lyd og bilde	54 200 000
	55	Norsk kulturfond	1 009 800 000
	71	Statsstipend	7 250 000
	72	Kunstnerstipend m.m., <i>kan overføres</i>	312 600 000
	73	Garantiinntekter og langvarige stipend, <i>overslagsbevilgning</i>	187 390 000
	74	Tilskudd til organisasjoner og kompetansesentre m.m.	414 505 000
	75	Tilskudd til litteraturhus, kunstscener og kompanier m.m.	338 270 000
322		Bygg og offentlige rom	
	1	Driftsutgifter	26 811 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	45 260 000
	50	Kunst i offentlige rom	12 975 000
	70	Nasjonale kulturbygg, <i>kan overføres</i>	481 300 000
323		Musikk og scenekunst	
	1	Driftsutgifter	108 680 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	72 000 000
	22	Forsvarets musikk	58 300 000
	60	Landsdelsmusikerordningen i Nord-Norge	26 390 000
	70	Musikk- og scenekunstinstitusjoner	3 045 020 000

		Prop. 1 S
Kap.	Post Formål	(2024–2025) Gul bok
325	Allmenne kulturformål	
	1 Driftsutgifter	74 073 000
	21 Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	27 000 000
	60 Regionale kulturfond	75 000 000
	70 Norges forskningsråd, <i>kan overføres</i>	21 100 000
	72 Kultursamarbeid i nordområdene	13 995 000
	75 EUs program for kultur og audiovisuell sektor m.m., <i>kan overføres</i>	115 000 000
	78 Barne- og ungdomstiltak	14 750 000
	82 Nobels Fredssenter	38 900 000
	86 Talentutvikling	57 000 000
326	Språk- og bibliotekformål	
	1 Driftsutgifter	902 687 000
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	18 900 000
	45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	48 000 000
	73 Språktiltak	39 930 000
	74 Det Norske Samlaget	24 350 000
	75 Tilskudd til ordboksarbeid	15 200 000
	80 Bibliotek- og litteraturtiltak	110 165 000
327	Nidaros domkirkes restaureringsarbeider mv.	
	1 Driftsutgifter	84 737 000
	21 Spesielle driftsutgifter	4 858 000
	70 Utenlandske krigsgraver i Norge	4 480 000
	71 Tilskudd til regionale pilegrimssentre	9 500 000
328	Museer m.m.	
	70 Det nasjonale museumsnettverket	2 615 711 000
	78 Andre museums- og kulturverntiltak	85 160 000
329	Arkivformål	
	1 Driftsutgifter	482 278 000
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	5 855 000
	45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	16 900 000
	78 Arkivtiltak	10 590 000
334	Film- og dataspillformål	
	1 Driftsutgifter	139 717 000
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	7 702 000
	50 Filmfondet	682 000 000
	72 Insentivordningen for film- og serieproduksjoner, <i>kan overføres</i>	43 500 000
	73 Regionale filmvirksomheter, <i>kan overføres</i>	150 400 000
	75 Internasjonale film- og medieavtaler, <i>kan overføres</i>	22 130 000
	78 Film- og dataspilltiltak	39 010 000
335	Medieformål	
	1 Driftsutgifter	68 858 000
	21 Spesielle driftsutgifter	4 774 000
	70 Kompensasjon til kommersiell allmennkringkasting	150 000 000
	71 Mediestøtte	508 650 000
	73 Medietiltak	17 660 000
	74 Tilskudd til lokale lyd- og bildemedier, <i>kan overføres</i>	23 850 000
	79 Norsk rikskringkasting AS – NRK	7 490 680 000
337	Kompensasjons- og vederlagsordninger	
	70 Kompensasjon for kopiering til privat bruk	60 300 000
	71 Vederlagsordninger mv., <i>kan overføres</i>	316 040 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2024–2025) Gul bok
339		Pengespill, lotterier og stiftelser	
	1	Driftsutgifter	108 905 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	14 545 000
350		Sekretariatet for Diskrimineringsnemnda	
	1	Driftsutgifter	32 287 000
351		Likestilling	
	21	Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i>	44 790 000
	70	Tilskudd til likestilling	63 880 000
	72	Kjønns- og seksualitetsmangfold	42 570 000
	73	Likestillingssentrene	28 450 000
353		Likestillings- og diskrimineringsombudet	
	50	Basisbevilgning	55 400 000
<i>Klima- og miljødepartementet</i>			
1429		Riksantikvaren	
	1	Driftsutgifter	163 173 000
	21	Spesielle driftsutgifter	32 985 000
	22	Flerårige prosjekt kulturmiljøforvaltning, <i>kan overføres</i>	33 408 000
	60	Kulturmiljøkompetanse i kommunene	14 406 000
	70	Tilskudd til automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner, <i>kan overføres</i>	41 952 000
	71	Tilskudd til fredet kulturmiljø i privat eie, <i>kan overføres</i>	153 459 000
	72	Tilskudd til tekniske og industrielle kulturminner, <i>kan overføres</i>	62 798 000
	73	Tilskudd til bygninger og anlegg fra middelalderen og brannsikring, <i>kan overføres</i>	52 850 000
	74	Tilskudd til fartøyvern, <i>kan overføres</i>	76 472 000
	75	Tilskudd til fartøyvernssentrene, <i>kan overføres</i>	18 886 000
	76	Tilskudd til utvalgte kulturlandskap i jordbruket og kulturlandskap i verdensarvområder, <i>kan overføres</i>	18 534 000
	77	Tilskudd til verdiskapingsarbeid på kulturmiljøområdet, <i>kan overføres</i>	11 986 000
	79	Tilskudd til verdensarven, <i>kan overføres</i>	56 785 000
1432		Norsk kulturminnefond	
	50	Til disposisjon for tiltak på kulturmiljøfeltet	137 254 000
Sum utgifter rammeområde 3			26 274 856 000

Inntekter

Inntekter under departementene

3300		Kultur- og likestillingsdepartementet	
	1	Ymse inntekter	104 000
3320		Kulturdirektoratet og Kulturrådet m.m.	
	1	Ymse inntekter	5 066 000
3322		Bygg og offentlige rom	
	1	Ymse inntekter	161 000
	2	Inntekter ved oppdrag	37 215 000
3323		Musikk og scenekunst	
	1	Ymse inntekter	403 000
	2	Billett- og salgsinntekter m.m.	25 332 000
3325		Allmenne kulturformål	
	1	Ymse inntekter	2 537 000

		Prop. 1 S (2024–2025) Gul bok
Kap.	Post Formål	
3326	Språk- og bibliotekformål	
	1 Ymse inntekter	24 572 000
	2 Inntekter ved oppdrag	19 033 000
3327	Nidaros domkirkes restaureringsarbeider mv.	
	1 Ymse inntekter	35 903 000
	2 Inntekter ved oppdrag	4 796 000
3329	Arkivformål	
	1 Ymse inntekter	2 537 000
	2 Inntekter ved oppdrag	5 965 000
3334	Film- og dataspillformål	
	1 Ymse inntekter	6 978 000
	2 Inntekter ved oppdrag	8 032 000
3335	Medieformål	
	2 Inntekter ved oppdrag	4 900 000
3339	Inntekter fra spill, lotterier og stiftelser	
	2 Gebyr – lotterier	8 695 000
	4 Gebyr – stiftelser	220 000
	7 Inntekter ved oppdrag	15 765 000
3350	Sekretariatet for Diskrimineringsnemnda	
	85 Tvangsmulkt	1 000 000
4429	Riksantikvaren	
	2 Refusjoner og diverse inntekter	763 000
	9 Internasjonale oppdrag	4 360 000
Sum inntekter rammeområde 3		214 337 000
Netto rammeområde 3		26 060 519 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kultur- og likestillingsdepartementet i 2025 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 300 post 1	kap. 3300 post 1
kap. 320 post 1	kap. 3320 postene 1 og 3
kap. 322 post 1	kap. 3322 post 1
kap. 322 post 21	kap. 3322 post 2
kap. 323 post 1	kap. 3323 post 1
kap. 323 post 21	kap. 3323 post 2
kap. 325 post 1	kap. 3325 post 1
kap. 326 post 1	kap. 3326 post 1
kap. 326 post 21	kap. 3326 post 2
kap. 327 post 1	kap. 3327 post 1
kap. 327 post 21	kap. 3327 post 2
kap. 329 post 1	kap. 3329 post 1
kap. 329 post 21	kap. 3329 post 2
kap. 334 post 1	kap. 3334 post 1
kap. 334 post 21	kap. 3334 post 2
kap. 335 post 21	kap. 3335 post 2
kap. 339 post 1	kap. 3339 postene 2 og 4
kap. 339 post 1	kap. 5568 post 71
kap. 339 post 21	kap. 3339 post 7

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633 post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

III

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kultur- og likestillingsdepartementet i 2025 kan gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post Betegnelse	Samlet ramme
322	Bygg og offentlige rom	
	50 Kunst i offentlige rom	5,6 mill. kroner
	70 Nasjonale kulturbygg	588,5 mill. kroner
325	Allmenne kulturformål	
	70 Norges forskningsråd	123,2 mill. kroner
334	Film- og dataspillformål	
	72 Insentivordningen for film- og serieproduksjoner	130,0 mill. kroner

IV

Fastsetting av fordelingsnøkler for visse tilskudd

Stortinget samtykker i at:

- det ordinære offentlige driftstilskuddet til musikk- og scenekunstinstitusjoner på kap. 323 Musikk og scenekunst, post 70 Musikk- og scenekunstinstitusjoner skal fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 pst. på staten og 30 pst. på regionen.
- fordelingsnøkkelen ikke gjelder tilskuddet til Teater Manu, Dansens hus, Den Nationale Scene, Den Norske Opera og Ballett, Det Norske Teatret, Musikkelskapet Harmonien, Nationalteatret og Oslo-filharmonien.

V

Fastsetting av gebyrer og avgifter m.m.

Stortinget samtykker i at for 2025 skal avgiften per videogram for omsetning i næring være 3,50 kroner.

4.2 Stortingets vedtak om netto rammebeløp for rammeområde 3

Komiteen viser til Stortingets vedtak 5. desember 2024, der netto utgiftsramme for rammeområde 3, ble fastsatt til 26 095 819 000 kroner.

For nærmere omtale av de enkelte postene som behandles under rammeområde 3, vises det til Prop. 1 S (2024–2025) Kultur- og likestillingsdepartementet og Prop. 1 S (2024–2025) Klima- og miljødepartementet.

4.3 Generelle merknader

4.3.1 GENERELLE MERKNADER FRA ARBEIDERPARTIET, SENTERPARTIET OG SOSIALISTISK VENSTREPARTI

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til budsjettforliket av 1. desember 2024 mellom de tre partiene, der det er foreslått tiltak som styrker velferden, gir folk bedre råd og bidrar til grønn omstilling. Gjennom forliket gjøres det grep for å styrke velferden, som økt bevilgning til bemanning i SFO og barnehagene og utvidelse av rabatt på tannhelse til nye grupper. Retten til 12 timers gratis SFO i uken for 1.–3. trinn skal nå lovfestes. Gjennom denne budsjettavtalen vil man også lovfeste retten til tannhelsetjenester for 25–28-åringer på lik linje med unge voksne opp til 25 år. Barnetrygden, studiestøtten og minstepensjonen økes, og det opprettes en skjermingsordning i bostøtten for mottakere av AAP og dagpenger. Flertallet er også enige om å utvide ordningen med hurtigdomstol for ungdom til to nye politidistrikt og å øke bemanningen i fengslene. Videre styrkes Husbanken, det legges til rette for bygging av flere studentboliger og tiltak for å styrke kommunenes arbeid med klima og natur styrkes gjennom økte bevilgning til klimasats og natursats. Det er også enighet om å ikke lyse ut første konsesjonsrunde for gruedrift på havbunnen i 2024/2025. Flertallet fremhever også at man styrker arbeidet med grønn omstilling blant annet gjennom økt bevilgning til Enova og oppstart av arbeid for mer CO₂-fangst, -transport og -lagring.

4.3.2 GENERELLE MERKNADER FRA ARBEIDERPARTIET OG SENTERPARTIET

Kultur

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet ønsker et åpent, inkluderende og mangfoldig kulturliv, og vil sikre et likeverdig kulturtilbud i hele landet. Disse medlemmer viser til regjeringens mål om å skape like muligheter for deltakelse gjennom at det legges til rette for at det kan skapes og oppleves kultur i hele landet.

Disse medlemmer viser til at årets statsbudsjett vil gi et lokalt kulturloft. Særlig fremheves satsingen på å styrke frivilligheten, etablering av regionale kulturfond og økt satsing på både nye og eksisterende kulturbygg. Dette er viktige prioriteringer for å sikre aktivitet i hele landet og en kulturell infrastruktur som bygger opp om den lokale og regionale kultursatsingen. Disse medlemmer viser også til at regjeringen i november har fremmet en proposisjon om endringer i kulturlova, der det blant annet foreslås å lovfeste «armlengdesprinsippet» og å innføre en ny lovregel om kommunal planlegging på kulturfeltet. Disse medlemmer understreker også viktigheten av regjeringens strategi for kulturfrivillighet, herunder arbeidet med å utarbeide en forskrift om fordeling av Norsk Tippings overskudd til kulturformål. Sammen med regjeringens strategi for kino- og filmformidling er dette viktige bidrag for å gi mer forutsigbarhet og økt aktivitet i hele landet.

Frivillighet

Disse medlemmer viser til at frivilligheten skaper gode lokalsamfunn over hele landet. Frivillige organisasjoner bidrar til kompetanse, læring og inkludering og til at folk i alle aldre får mulighet til å møtes, engasjere seg og være en del av et fellesskap. Et sentralt mål for den statlige frivillighetspolitikken er at alle skal ha like muligheter til å delta, uavhengig av bakgrunn. For å lykkes må frivilligheten sikres stor frihet og en sentral plass i samfunnet, blant annet gjennom god finansiering. Disse medlemmer viser også til regjeringens viktige satsing på både nye og eksisterende frivilligsentraler. Disse medlemmer vil fremheve viktigheten av regjeringens satsing på full momskompensasjon for frivillige lag og organisasjoner. Gjennom dette skapes mulighet for at de kan bruke sin tid til aktivitet og inkludere flere. Disse medlemmer er også opptatt av at høye strømpriser ikke skal hindre barn og unge fra å kunne delta i en fritidsaktivitet, og viser til at regjeringen i 2022 etablerte en egen strømstøtteordning for frivilligheten og idretten. At ordningen er prioritert også i 2025, er derfor viktig.

Idrett

Disse medlemmer viser til at idretten bidrar til fysisk aktivitet, inkludering, samhold og fellesskap i alle

lokalsamfunn. Videre vises det til at hovedbidragene – slik det fremgår av statsbudsjettet – er fordelingen til idrettsformål gjennom overskuddet fra Norsk Tipping, og full momskompensasjon til frivillige organisasjoner og ved bygging av idrettsanlegg.

Disse medlemmer vil understreke viktigheten av at alle barn får tilgang til idrettsaktiviteter, og viser til at det i også i 2024 er fordelt om lag 250 mill. kroner gjennom tippemidlene og som egen satsing over statsbudsjettet direkte til idrettsrådene. Fordelingen er knyttet til den enkelte kommune og deres faktiske andel av barn i familier med lav inntekt.

Spillpolitikken

Disse medlemmer viser til pengespilloven av 18. mars 2022 nr. 12 og konstaterer at enerettsmodellen bidrar til å sikre sitt sosialpolitiske formål, som er å hindre at folk får spilleproblemer. Disse medlemmer har merket seg at årsresultatet til Norsk Tipping AS i 2023 ga en fordeling i innværende år på 6 215 mill. kroner til helse- og rehabiliteringsformål, idrettsformål, kultur og samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner. Dette har en uvurderlig stor betydning for lokalt organisasjonsliv av alle slag, og i absolutt alle deler av landet.

Likestilling

Disse medlemmer er opptatt av å føre en offensiv likestillingspolitikk som sørger for at alle blir inkludert i samfunnet, uavhengig av kjønn, seksuell orientering, funksjonsevne og etnisitet. Alle skal få lov til å være den de er, uavhengig av kjønn, hvem de elsker, hvor de bor eller bakgrunn. Kvinner og menn skal sikres samme mulighetene og ingen skal bli utsatt for trakassering eller vold i arbeidslivet.

Disse medlemmer viser til at regjeringens mål for likestillingspolitikken er økonomisk selvstendighet og et likestilt arbeidsliv, mindre kjønnsdelte utdanningsvalg, et samfunn uten vold, trakassering eller negativ sosial kontroll, bedre livskvalitet og styrkede rettigheter for lhbt+-personer og større aksept for kjønns- og seksualitetsmangfold. Gjennom dette sikrer man at enda flere kan få større frihet og mulighet til å leve det livet de ønsker. Disse medlemmer vil fremheve regjeringens oppfølging av Ekstremismekommisjonens NOU gjennom å styrke likestillingsfeltet og at man, gjennom etablering av et femte likestillingscenter, bidrar til å sikre en landsdekkende struktur for det desentraliserte likestillingsarbeidet. Disse medlemmer vil også fremheve som viktig den fremlagte strategien for likestilling mellom kvinner og menn, samt den varslede stortingsmeldingen om gutter og menn.

Medier

Disse medlemmer viser til at regjeringen vil legge til rette for ytringsfrihet og informasjonsfrihet.

Gjennom å sikre troverdige, redaktørstyrte medier av høy kvalitet, samt nyhetsproduksjon i hele landet, sikrer vi at alle grupper i samfunnet har et godt medietilbud. Gjennom de fireårige styringssignalene for NRK og de direkte mediestøtteordningene gis bransjen nødvendig forutsigbarhet som bygger opp om mediernes demokratiske funksjon. Disse medlemmer støtter regjeringens oppfølging av Ytringsfrihetskommisjonen, der det er varslet en nasjonal for en åpen og opplyst offentlig samtale og en strategi for å styrke motstandskraften mot desinformasjon.

Kulturmiljø

Disse medlemmer viser til at vår felles kulturarv er sentral for vårt kollektive minne og identitet. Disse medlemmer er opptatt av at kulturarven skal være tilgjengelig for alle, og støtter at regjeringen styrker digitaliseringen av kulturarven gjennom økte bevilgninger til Nasjonalbiblioteket og Arkivverket. Denne innsatsen vil bidra til at verdifull kulturarv blir digitalisert og gjort tilgjengelig i et raskere tempo, i tillegg til at det vil bety 20 nye arbeidsplasser i Mo i Rana og opp til 15 nye arbeidsplasser på Tynset.

Disse medlemmer viser til at regjeringen er opptatt av å legge til rette for at alle kan engasjere seg og ta ansvar for kulturmiljø, og vil særlig fremheve Riksantikvaren og Kulturminnefondets tilskuddsordninger som viktige.

Disse medlemmer viser til at regjeringen har nedsatt et kulturmiljølovutvalg som skal levere sin utredning og forslag til ny lov om kulturmiljø i 2025. Disse medlemmer viser også til at det i 2024 er utarbeidet nye bevaringsstrategier for Landbrukets kulturmiljø og Kystens kulturmiljø som skal iverksettes i 2025, og at regjeringen nå jobber med å utarbeide bevaringsstrategier for Bygder og byers kulturmiljø og Næringer og industriens kulturmiljø.

Disse medlemmer viser også til at regjeringens store satsing på kulturhistorisk verdifulle kirkebygg og spesielt etableringen av Kirkebevaringsfondet, med en statlig forpliktelse på om lag 10 mrd. kroner, som vil bety årlige utbetalinger til dette formålet på opptil 500 mill. kroner. Disse medlemmer viser også til at regjeringen prioriterer å støtte og utvikle flere verdensarvsentre, blant annet Urnes Verdensarvsenter med 6 mill. kroner, samt tilsagn om ytterligere 47 mill. kroner i senere budsjettår.

4.3.3 GENERELLE MERKNADER FRA HØYRE

Inkludering

Komiteens medlemmer fra Høyre mener at dårlig privatøkonomi, sosial bakgrunn, funksjonsevne eller bosted ikke skal være til hinder for deltagelse i verken kulturlivet, idretten eller frivilligheten. Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbud-

sjett, der det foreslås å øke tilskuddet til «Inkludering av barn og unge», og øke tilskuddet til organisasjoner som LNU, Ungdom Fritid, Unge funksjonshemmede, Prosperastiftelsen, Norges E-Sportforbund, E-sportalliansen og Aktive Gamere.

Fremtidens kulturpolitikk

Disse medlemmer viser til at Støre-regjeringen 9. august 2024 la frem perspektivmeldingen. Dette er en stortingsmelding som beskriver Norges økonomiske handlingsrom i årene frem mot 2060. Kort oppsummert viser perspektivmeldingen at det økonomiske handlingsrommet i årene som kommer vil reduseres, og videre at velferdsstaten i ferd med å gå tom for folk. Ikke minst viser perspektivmeldingen at prognosene for statens utgifter vokser langt raskere enn inntektene. Disse medlemmer mener at perspektivmeldingen viser at det offentlige ikke kan bruke stadig mer penger på kultur fremover, og disse medlemmer ønsker å være ærlige omkring denne problemstillingen.

Disse medlemmer mener at det offentlige skal være en forutsigbar bidragsyter til kulturlivet, men samtidig må det legges til rette for at kulturen får flere økonomiske inntektskilder i tillegg til den offentlige skattefinansieringen. Det ene utelukker ikke det andre. Samtidig viser disse medlemmer til Støre-regjeringens budsjettforslag for 2025, som viser at kulturen får en stadig mindre del av statsbudsjettet, tross Støre-regjeringens mål i Hurdalsplattformen om å «gradvis auke kulturens andel av statsbudsjettet til ein prosent».

Disse medlemmer viser til LO-organisasjonen Creo, som i sitt høringsnotat til komiteen skriver at:

«Vi i Creo har regnet på denne prosenten siden 2006, etter samme modell. Den var på sitt høyeste i forslaget til budsjett for 2014, da andelen etter våre beregninger var på 0,993 % av statsbudsjettet ekskl. petroleumsinntekter. Etter saldering det året var den på 0,965 %.

I både forslaget og i saldert budsjett for 2024 var den på 0,858 %. I årets forslag er den på 0,844 %, altså en nedgang på 0,014 prosentpoeng.»

Disse medlemmer viser til at det nå nesten ikke er ordninger som bidrar til å stimulere kulturen og frivilligheten til å hente inn inntekter utenom statsbudsjettet, etter at Støre-regjeringen la ned gaveforsterkningsordningen, senket skattefradraget for gaver til frivilligheten og skrotet ordningen Kultur som næring. Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett, der det foreslås å gjeninnføre, styrke og utvide ordningen Kultur som næring, slik at flere kan settes i stand til å tjene penger på kunst og kultur. Disse medlemmer foreslår også å øke skattefradraget på gaver til frivilligheten for å styrke frivilligheten i hele landet. Skattefradraget har fungert godt for å få økte bidrag fra personer og næringsliv og det gjør frivilligheten sterkere ved at den får flere økonomiske bein å stå på. Disse

medlemmer foreslår i sitt alternative statsbudsjett å øke støtten til norsk spillutvikling. Norsk spillutvikling har stort næringspotensial, men Norge ligger fortsatt langt bak sammenlignbare land, for eksempel Sverige.

Mindre kulturbyråkrati

Disse medlemmer har som mål og ser et behov for å redusere det offentlige byråkratiet. Disse medlemmer vil fortsette arbeidet regjeringen Solberg startet med å effektivisere og forenkle kulturbyråkratiet, slik at flere midler kan gå til kultur, idrett og frivillighet. Disse medlemmer ser et stort behov for ubyråkratiske støtteordninger og enklere regelverk.

4.3.4 GENERELLE MERKNADER FRA FREMSKRITTPARTIET

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett, hvor det under rammeområde 3 foreslås en netto reduksjon på vel 5,3 mrd. kroner sammenlignet med regjeringens forslag. Når det gjelder de foreslåtte bevilgningene under de ulike postene, viser dette medlem til tabell med oversikt over fraksjonens forslag til bevilgninger under rammeområde 3, inntatt under punkt 4.35 i innstillingen.

Kultur som næring, ikke sløseri

Dette medlem mener man bør se på kultursektoren som en næring som omsetter for milliarder av kroner. Den skaper arbeidsplasser, vekst og aktivitet over hele landet. Kultursektoren omfatter tusenvis av bedrifter og selvstendig næringsdrivende. Den skaper også store ringvirkninger for blant annet reiselivet. Dette medlem vil at denne effekten skal utnyttes bedre, blant annet ved å styrke incentivordningen for å få utenlandske filmproduksjoner til Norge.

Kultursektoren forbindes gjerne med offentlig pengebruk og sløseri. Dette medlem er motstander av at skatter og avgifter brukes for å finansiere kultur for eliten. Kulturen må bli mer publikumsrettet og være fri og uavhengig av politisk styring. Det er ikke offentlig finansiering som skal være målet med kulturaktiviteter, men at kulturlivet i størst mulig grad kan leve av å engasjere publikummet sitt. Det er folk flest, og ikke politikerne, som skal velge hva de skal se på og lytte til.

Derfor vil dette medlem gjennomføre store kutt i overføring til kultur som hovedsakelig er finansiert av det offentlige, slik som støtte gjennom Norsk kulturfond og store, tungdrevne institusjoner som Den norske Opera og Ballett.

Dette medlem mener at det er viktig at mediene og offentligheten respekterer og dyrker ytringsfriheten. Den er en grunnleggende verdi og helt fundamental for vårt demokrati.

Et løft for frivilligheten

Frivillighet er en viktig drivkraft i vårt samfunn. Kulturaktiviteter spesielt rettet mot barn, unge, frivillige lag og organisasjoner som for eksempel idrett og musikk, er viktige bærebjelker i norsk kulturliv. De er breddeaktiviteter.

Mange vet ikke at regjeringen har halvert skattefradraget for gaver til frivillige organisasjoner, som vil kunne føre til et stort inntektstap hvert år. I tillegg ble gaveforsterkningsordningen kuttet. Mva.-kompensasjonen er enda ikke regelstyrt. Alt i alt ønsker den rød-grønne regjeringen at frivilligheten skal bli enda mer avhengig av det offentlige.

Gode rammevilkår for frivillige lag og organisasjoner over hele landet er en viktig politisk målsetting for å støtte opp om dugnadsånden og engasjementet i det norske folk. Dette medlem ønsker derfor at moms-kompensasjonen skal bli regelstyrt.

Dette medlem mener det er et nasjonalt viktig ansvar å ta vare på vår historie og kulturarv, og sikre den for kommende generasjoner. Derfor er det viktig å bevare skuter og skip, som utgjør vår stolte maritime arv, med godt fartøyvern.

Kutt i bevilgninger til NRK

En fri og uavhengig presse er en forutsetning for demokratiet, ytringsfriheten og rettsstaten. Pressen må være fri fra økonomiske bidrag fra staten, derfor foreslår Fremskrittspartiet i sitt alternative statsbudsjett kutt i pressestøtten til aviser. Dette medlem mener at NRK og de såkalt meningsbærende avisene ikke bør finansieres av skattebetalerne. De bør forholde seg til den samme konkurransesituasjonen som andre mediehus. NRK koster neste år skattebetalerne 7,5 mrd. kroner. Dette medlem mener staten skal selge NRK, men likevel ivareta samfunnsfunksjoner som nyhetsformidling og beredskap. Dette medlem mener det vil være mulig å selge NRK i løpet av 2025. Derfor foreslår dette medlem å spare skattebetalerne for 3 mrd. kroner neste år. Salg av bygningsmasse og eiendommer kan i tillegg innbringe store beløp.

4.3.5 GENERELLE MERKNADER FRA SOSIALISTISK VENSTREPARTI

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at kultur og frivillighet er limet i samfunnet, og at det er et mål å øke deltagelse og sikre trygge rammevilkår. Det er store sosioøkonomiske forskjeller i deltagelse i kultur og idrettslag. Man ser også en skremmende utvikling hvor leseferdighetene blir dårligere og at dette henger tett sammen med inntekt og utdanningsnivå. Derfor foreslår Sosialistisk Venstreparti en rekke tiltak i sitt alternative statsbudsjett for 2025, i tillegg til å videreføre kulturpolitikk som man vet

virker. Sosialistisk Venstreparti mener det er viktig å styrke ordninger som sikrer armlengdes avstand, og at tiltak som momskompensasjonsordningen og andre generelle ordninger sikrer en god kulturpolitikk i hele landet.

Språk, litteratur og lesing

Barn og unge i Norge leser mindre og har langt dårligere leseferdigheter enn før. Forskjellene øker også på dette feltet, inntekt og utdanning henger tett sammen med leseferdigheter. Gutter har generelt betydelig lavere leseferdigheter enn jenter. Færre foreldre leser for sine egne barn, også på dette feltet øker forskjellene. Det er mange som ikke har tilgang til bøker hjemme, og utvalget på biblioteker varierer veldig. Det er positivt at re-

gjeringen har lagt frem en leselyststrategi, men Sosialistisk Venstreparti mener at det trengs langt mer kraftfulle tiltak på feltet. Norge har en god innkjøpsordning for skjønnlitterære bøker, mens innkjøp av sakprosa ikke er tilstrekkelig prioritert. Innkjøpsordningen er også en god arena for å sikre litteratur ved landets skolebiblioteker. I statsbudsjettet for 2024 styrket Sosialistisk Venstreparti innkjøpsordningen for tegneserier, i 2025 prioriteres et viktig løft for tidsskrift og kritikk. Litteraturhusene er viktige for å spre engasjement og interesse for litteraturen, og trenger et løft. Disse er derfor prioritert.

De t t e m e d l e m viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2025, der følgende økning foreslås:

Kap.	Post Satsing	mill. kroner
320	55 Styrke skolebibliotekenes innkjøpsordning	14
320	55 Styrke innkjøpsordningen for sakprosa	15
320	55 Tidsskrift og kritikk, Kulturfondet	10
320	74 Tidsskriftet Forum Samora	1
329	78 Tidsskrift for arkiv og dokumentasjonsforvaltning	1,5
320	75 Litteraturhusene i Oslo og Bergen	2
326	73 Noregs mållag	1

Kultur i hele landet

Et rikt og mangfoldig kulturliv der alle har mulighet til å delta, krever at vi støtter dem som lager og formidler kunst og kultur, og gjør kunst og kultur mer tilgjengelig der folk bor. Derfor foreslår Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative statsbudsjett en rekke tiltak for å sikre økt mulighet for å produsere kunst og kultur og tiltak for å sørge for å gjøre kunst og kultur tilgjengelig i hele landet. Norsk kulturfond har vært en suksesshistorie for

kulturlivet, og har sikret midler til skapende og utøvende kunstnere basert på kunstnerisk kvalitet. Armlengdes avstand i kulturfeltet er avgjørende. Derfor prioriterer Sosialistisk Venstreparti å styrke flere av Kulturfondets tilskuddsordninger.

De t t e m e d l e m viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2025, der følgende økning foreslås:

Kap.	Post Satsing	mill. kroner
315	79 Kulturrom – tilskuddsordning for teknisk utstyr og lokaler	25
337	71 Utstillingshonorarer	20
320	55 Tverrgående kulturvirksomhet, Kulturfondet	8
320	75 Melahuset	2

Idrett og frivillighet

Hvor du bor eller størrelsen på lommeboka di burde ikke avgjøre om du får være med på å spille fotball eller ei. Dessverre er det altfor mange barn og unge som vokser opp i fattige familier, som ikke har råd til å delta i idrettsaktiviteter. Økte kostnader de siste årene har gjort at stadig flere opplever økonomi som barriere for

idrettsdeltakelse. Frivilligheten og idretten er blant fellesskapets grunnsteiner. Sosialistisk Venstreparti venter utålmodig på at full, regelstyrt momskompensasjon for både frivilligheten og idretten innføres. Det vil sikre forutsigbarhet og gode rammevilkår. De t t e m e d l e m viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2025, der følgende økning foreslås:

Kap.	Post Satsing	mill. kroner
315	78 Lokale aktivitetsmidler for å øke deltagelsen i idrett	50
315	86 Vikersund hoppcenter	1

Medier

En sterk og uavhengig presse er viktigere enn på lenge. Det er gledelig at flere nye redaktørstyrte medier ser dagens lys. Når flere skal dele på produksjonstilskuddet, trengs mer midler. Derfor prioriterer Sosialistisk Venstreparti å styrke produksjonstilskudd for nyhets- og aktualitetsmedier.

Det t e m e d l e m viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2025, der følgende økning foreslås:

Kap.	Post Satsing	mill. kroner
335	71 Produksjonstilskudd for nyhets- og aktualitetsmedier	35
335	73 Institutt for journalistikk	2

Musikk og scenekunst

SKUDA og Musikeralliansen er viktige tilskudd for å sikre utøvende kunstnere en bedre tilknytning til arbeidsmarkedet. SKUDA har gjennom flere år vist hvordan dette kan gjøres på en svært god måte, og det er nå på tide å opprette en tilsvarende satsing for utøvende musikere. Musikeralliansen har fått midler til å utrede en ordning, og gjennom forhandlingene mellom regje-

ringspartiene og Sosialistisk Venstreparti fikk de høsten 2023 midler til å etablere et tilbud. Det er derfor svært uheldig at regjeringen igjen har valgt å foreslå et statsbudsjett der Musikeralliansen ikke videreføres.

Det t e m e d l e m viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2025, der følgende økning foreslås:

Kap.	Post Satsing	mill. kroner
320	55 Fri Scenekunst, Kulturfondet	20
320	55 Musikkarrangører, Kulturfondet	20
320	74 Musikeralliansen	10
320	74 Norsk skuespiller- og danseallianse (SKUDA)	5
320	70 Koreda dansefestival	1,7
320	74 Leveld kunstnartun	1
320	74 Noregs husflidslag	0,5
320	75 Studium Actoris	2
320	75 Cirka teater	2
320	75 Jakob Sande – senter for forteljekunst	2,5
322	70 Tilskuddsordningen for nasjonale kulturbygg, øremerket Kloden teater	15
323	70 Kloden teater, drift	3
323	70 Turnéteateret i Trøndelag	4
323	70 Teater Vestland	3

Museer og visuell kunst

Skogfinnene er en av landets minst kjente nasjonale minoritet. Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport, som ble behandlet i Stortinget i høst, omhandlet fornorskningspolitikken av skogfinnene, og viste til stor urett begått mot dem.

Norsk Skogfinsk Museum skal drive med forskning og formidling av skogfinsk historie og kulturarv i Norge. Norsk Skogfinsk Museum skal i 2025 åpne et nytt museumsbygg som nå er under bygging, og har regnet ut at det krever minimum fire nye faste stillinger for å kunne ha vanlige åpningstider og tjenestetilbud i det nye mu-

seet. Ved å styrke Norsk Skogfinsk Museum ønsker Sosialistisk Venstreparti å bidra til at Norge tar vare på og formidler vår skogfinske historie og kulturarv. Mange museer har store utfordringer på grunn av økte utgifter som følge av pris- og lønnsvekst og store utgifter til vedlikehold av bygninger. I Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett prioriteres også økt tilskudd til noen av disse.

Det t e m e d l e m viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2025, der følgende økning foreslås:

Kap.	Post Satsing	mill. kroner
328	70 Norsk Skogfinsk Museum	3
328	78 Huset Aukrust	5
328	70 Næringslivsarkivet	5
328	70 Nordenfjeldske kunstindustrimuseum	4
328	70 VITI – Anders Svor-museet i Hornindal	2

Likestilling, deltagelse og mangfold

Rasisme, vold og diskriminering er en trussel mot et godt og trygt samfunn og må bekjempes.

Sosialistisk Venstreparti vil styrke de frivillige organisasjonenes arbeid mot rasisme og diskriminering.

Kjønns- og seksualitetsmangfold gir økt frihet for alle og en mer rettferdig fordeling av makt og muligheter uavhengig av kjønn. Organisasjoner som jobber for rettighetene til kvinner og ulike minoritetsgrupper, er viktige pådrivere for et mer likestilt Norge. FRI har i en årrekke drevet med undervisning og faglig bistand til

ansatte og studenter i barnevernssektoren om kjønns- mangfold, seksualitetsmangfold og inkluderende praksis gjennom prosjektet Rosa kompetanse barnevern. Unge skeive er en særlig sårbar gruppe, og forskning viser at lhbt+-ungdom er overrepresentert i barnevernet. Dette gjør at det er særlig viktig å ha et fokus på skeiv tematikk i barnevernssektoren.

Det t e m e d l e m viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2025, der følgende økning foreslås:

Kap.	Post Satsing	mill. kroner
320	74 Safemuse – residenser for forfulgte og truede kunstnere	10
351	70 Økt støtte til kvinneorganisasjonene	5
351	72 Økt støtte til de skeive organisasjonene	5
351	70 Tilskudd til tiltak mot rasisme, diskriminering og hatefulle ytringer	5
351	72 Skeivt arkiv	1,5
351	72 Rosa kompetanse barnevern	0,3

Kulturminner

Det er avgjørende at vi kan ta vare på vår felles kulturarv og historie. Derfor mener Sosialistisk Venstreparti det er viktig å styrke satsingene på vern av kulturmin-

ner. Det t e m e d l e m viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2025, der følgende økning foreslås:

Kap.	Post Satsing	mill. kroner
1429	75 Fartøyvernsentrene	10
320	55 Kulturvern, frie prosjektmidler	4

4.3.6 GENERELLE MERKNADER FRA VENSTRE

Komiteens medlem fra Venstre viser til at all kultur er ytringer. Et åpent og liberalt samfunn legger til rette for alle ytringsformer. Det t e m e d l e m vil ha sterke kulturinstitusjoner og et fritt kulturliv som blomstrer. Det vil gi oss et mangfoldig kulturtilbud med mange forskjellige ytringer, ulike perspektiver og skråblikk på samfunnet vårt. Det t e m e d l e m mener at i dyrtiden er det ikke kultur det lønner seg å kutte i. Kultur er limet som holder oss sammen, og som danner grunnlaget for et demokratisk og liberalt samfunn. I dyrtid og krisetid må vi hegne om kulturen og kunstnerne våre. Derfor må sektoren i større grad skjermes for kutt, og det må tas flere grep for å styrke kunstnerøkonomien. I tillegg ønsker det t e m e d l e m en storstilt satsing på utvikling av kreative næringer.

Utvikling av kreative næringer

Det t e m e d l e m viser til at kultursektoren har et stort potensial for utvikling. For det t e m e d l e m er det viktig å satse på utvikling av kulturell og kreativ næring og å styrke eksporten av norsk kultur for å nå nye markeder. Det vil gi oss et nyskapende og bærekraftig kulturliv og gi norske kulturaktører muligheten til å både gi og hente internasjonale impulser. Derfor foreslår det t-

t e m e d l e m å styrke ordninger som legger til rette for profilering av Kultur-Norge i utlandet.

Det t e m e d l e m viser til at det er sterk etterspørsel etter norske kunst- og kulturuttrykk. De siste tiårene har norsk kunst- og kulturliv blitt mer internasjonalt orientert og stadig flere deltar på internasjonale arenaer, i prosjekter og samarbeid. Samtidig utgjør eksportinntektene en beskjeden andel av den samlede omsetningen for de norske kulturbransjene, sett opp mot våre nordiske naboland. Det t e m e d l e m mener det er grunn til å tro at potensialet er betydelig større enn det som realiseres i dag. Det er store muligheter for det som kan formidles og selges digitalt eller i fysisk format, i nettbutikker, på strømeplattformer eller i butikker og andre visnings- og utsalgssteder.

Dersom man skal få til det nødvendige løftet for kreative næringer må virkemiddelapparatet etter det t e m e d l e m s syn samles, fornyes og forsterkes. Målet må være å bygge et styrket apparat som kan bidra til produksjon, distribusjon, internasjonal vekst, bedriftsutvikling og innovasjon. Dette må inkludere de etablerte feltene innenfor kreative nærings-satsinger som utøvede kunst, visuell kunst, musikk, litteratur, film, dataspill, tv, radio, trykte medium, arkitektur, design, reklame og kulturarv. Samtidig må man være åpen for nye kreative

felt, særlig innenfor teknologi og bygging av immaterielle verdier.

Parallelt med å se på hvordan man kan tilpasse det eksisterende virkemiddelapparatet, bør det etter dette medlems syn vurderes å opprette en egen organisasjon som har som hovedoppdrag å støtte næringskjeden for kulturelle og kreative næringer, med særlig oppmerksomhet på eksport.

Dette medlem viser videre til at det ligger et uforløst næringspotensial i filminsentivordningen. Dette medlem vil gi filminsentivordningen et solid løft, som et første skritt mot å gjøre ordningen regelstyrt. Dette medlem viser til at ordningen tiltrekker seg flere internasjonale storproduksjoner til Norge. Den bidrar til å sysselsette norske filmskuespillere, regissører og manusforfattere, og andre yrker i filmbransjen, og den bidrar til å øke kompetanse og kunnskap i bransjen. I tillegg nyter hotell- og servicenæringen og andre lokale næringsaktører godt av ordningen, fordi produksjonene som kommer hit, benytter seg av deres tjenester. Flere filmproduksjoner her til lands er også strålende norgesreklame og bra for den norske reiselivsbransjen.

Dette medlem viser for øvrig til Representantforslag 20 S (2024–2025) om en samlet og målrettet politikk for kreative næringer, hvor Venstre foreslår en rekke tiltak knyttet til kreativ næring. Her foreslår Venstre blant annet å utrede nærmere hvilke økonomiske insentiver som kan bidra til mer investeringskapital i kreative næringer, opprette et eget samlet oppdrag for eksport av kreative næringer med mål om å øke den norske markedsandelen internasjonalt samt å utrede merverdiavgiftsgrunnlaget på kulturområdet, hvor det utredes for de tre nivåene null mva.-sats, lav mva.-sats og full mva.-sats.

Dette medlem mener at de kreative næringene fortjener forutsigbare og konkurransedyktige virkemidler. Internasjonal vekst forutsetter at norske bedrifter konkurrerer på like vilkår som i andre land. Ambisjonen om å ta en internasjonal posisjon krever internasjonale rammebetingelser. Dette medlem viser til at merverdiavgiftsregelverket per i dag er uoversiktlig, administrativt belastende og konkurransevridende. En forenkling av dagens regelverk for kreative næringer med mål om å innføre en fast lav merverdiavgift på kulturområdet vil være et tiltak som blant annet vil kunne motvirke utflagging av viktig næringsvirksomhet.

Dette medlem er dypt skuffet over at regjeringen i sitt forslag til statsbudsjett foreslår at bevilgningen på post 71 Kultur som næring foreslås avvirket fra 2025, til tross for at følgeevalueringen og sluttrapporten som ble lagt fram i 2024, konkluderer med at satsingen har bidratt til økonomisk vekst i næringen, gitt økt kunnskap om kultur som næring og ført til at virkemiddelapparatet har blitt bedre koordinert. Avviklingen av tilskuddet innebærer at Kultur- og likestillingsdeparte-

mentets oppdrag til Innovasjon Norge, som omfatter eksportprogram, mentortjeneste samt klynge- og investorprogram, opphører når oppdragsmidlene fra tidligere år er brukt opp.

Dette medlem stusser over at regjeringen ikke oppgir noen nærmere begrunnelse for hvorfor en ordning som kan vise til gode resultater, avvikles, og at dette skjer samtidig med at regjeringen lanserer et veikart for kreativ næring i Nærings- og fiskeridepartementet (NFD), uten at det følger en eneste krone med til igangsettelse av tiltak i NFD. Dette medlem merker seg med at regjeringen i NFD-budsjettet nøyer seg med å skrive at regjeringen «på egnet måte [vil] komme tilbake til Stortinget om hvordan strategien følges opp».

Dette medlem viser til at regjeringen har satt i gang utviklingen av den digitale inngangen «Én vei inn» til virkemiddelapparatet, hvor næringslivet henvender seg til ett sted for å få rask avklaring og veiledning til videre kontakt med virkemiddelapparatet. Det er etter dette medlems syn et godt initiativ. Samtidig vil dette medlem understreke at dette utelukkende er et tiltak som vil gi kreative næringer en bedre oversikt over og lettere tilgang til det eksisterende virkemiddelapparatet, men som ikke sørger for styrking og videreutvikling av nåværende virkemidler og opprettelse av nye. Dette medlem mener at regjeringen nå må få øynene opp for at svakhetene ved dagens virkemiddelapparat altfor ofte har som konsekvens at kunst og kultur skapes her til lands, men flagges ut av landet idet virksomheten blir økonomisk lønnsom.

En styrket kunstnerøkonomi

Dette medlem viser til kunst- og kulturfeltet er preget av mange enkeltstående, frilansere og selvstendignæringsdrivende. Dette medlem viser til at regjeringen gjentatte ganger har forfektet at det er viktig at kunstnere i større grad anerkjennes som arbeidstakere på linje med andre arbeidsfolk. Men ikke alle kunstnere kan, og mange ønsker heller ikke å være arbeidstakere. Dette medlem mener at det er viktig for utviklingen av næringen at flere frilansere og selvstendig næringsdrivende får muligheter til å skaffe seg stabil inntekt og sosiale rettigheter. Det vil sikre forutsigbarhet og sørge for at flere orker å stå lengre i kulturyrker.

Skuespiller- og dansealliansen (SKUDA) og Musikeralliansen er gode eksempler på ordninger som treffer godt, og som det trengs å satses ytterligere på. Bak etablering av slike allianser ligger en grunnleggende forståelse av at arbeidsmarkedet for dansere, skuespillere og musikere ikke fungerer på samme måte som for de fleste andre yrkesgrupper. Arbeidshverdagen kan være uforutsigbar og gi vekslende inntekter. Mange jobber i perioder svært mye og med flere prosjekter parallelt, mens de i andre perioder tar ekstra «brødjober» for å få økonomien til å gå rundt.

Mange kunstnere lever i all hovedsak gjennom enkeltpersonforetak, og fakturerer for jobbene de utfører. Dette innebærer at de ikke får opptjent trygderettigheter. Selvstendig næringsdrivende kunstnere har anledning til å kjøpe tilleggsforsikring gjennom Nav, men ikke alle finner økonomisk rom til å skaffe seg denne tilleggsforsikringen, og ordningen fungerer heller ikke optimalt for de med kombinasjonsinntekter.

Alliansene styrker kunstnernes stilling på arbeidsmarkedet. Både i Norge og i Sverige har alliansene vist seg å være svært viktig under pandemien, også i åpningsfasen. Alliansene har bidratt til å forhindre kompetanseflukt fra scenekunstheltet og sikret kulturlivet og kulturinstitusjoner fortsatt tilgang til kunstnere som leverer på høyeste nivå. I tillegg har ordningene minsket behovet for generelle arbeidsmarkeds- og sosiale tiltak.

Mediepolitikk

Dette medlem viser til at vi lever i svært urolige tider, hvor sterke krefter forsøker å så tvil om grunnleggende fakta. Ved å spre desinformasjon og falske nyheter, og gjennom påvirkningskampanjer, søker de å svekke tilliten til demokratiske institusjoner og myndigheter. Samtidig gjør ny teknologi og kunstig intelligens det stadig enklere å spre propaganda, løgn og feilinformasjon til et veldig stort publikum. Falske bilder og kontoer infiltrerer nyhetene. Nå spres det så mye falsk informasjon at selv ekte bilder blir tatt for å være manipulerte.

I møte med bølgen av desinformasjon navigerer redaktørstyrte medier oss gjennom uoversiktlige farvann. De faktasjekker, verifiserer og avverifiserer. Det er ingen enkel oppgave. Det krever kompetanse, tid og ressurser. Derfor er tiden etter dette medlems syn inne for å sikre mer offentlighet, åpenhet og innsyn. Åpenhet, innsyn og en fri og uavhengig presse er det som gjør oss sterke i kampen mot desinformasjon, propaganda og påvirkning.

Dette medlem viser videre til at pressen ikke utelukkende er avhengig av lover som sikrer transparens, for å kunne fungere som makthaveres vaktbikkje. De trenger også forutsigbare økonomiske rammer for å kunne utføre sitt samfunnsoppdrag. Dette medlem viser i den forbindelse til mediebedriftenes nylig publiserte undersøkelse om norske innbyggers nyhetsvaner. Den viser fortsatt at redaktørstyrte norske medier står sterkt i befolkningen, i alle fall dersom man sammenligner med andre land. Den viser også at det er relativt høy betalingsvilje i Norge. Men vi vet samtidig at selv med høy betalingsvilje, dekker ikke abonnementsinntekter opp for fallet i blant annet annonsemarkedet.

Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett og foreslår å øke mediestøtten betraktelig og å gjeninnføre merverdiavgiftsfritaket for nyhetsformidling gjennom lyd og levende bilder. Dette medlem viser

til at merverdiavgiftsfritaket har vært en stabilt medvirkende faktor i å skape et sterkt og mangfoldig Medie-Norge, som er verdensledende innen digitalisering. Avviklingen av merverdiavgiftsfritaket har etter dette medlems syn bidratt til å svekke pressens innovasjons- og omstillingsmuligheter samt pressens evne til å nå yngre brukere.

En gjeninnføring av merverdiavgiftsfritaket vil etter dette medlems syn sikre bransjen mer forutsigbarhet, lette deres økonomiske bekymringer og gi redaktørene tilbake den redaksjonelle friheten til å presentere nyhetsinnholdet de skaper i det formatet de selv ønsker – en frihet som etter dette medlems syn strengt tatt burde være den største selvfølge.

Mediemangfoldet er etter dette medlems syn et umistelig gode. I en tid hvor de redaktørstyrte mediene er mer nødvendige enn noensinne, virker det direkte umusikalsk å svekke et av de mest sentrale og lengevarende virkemidlene man har for å kunne bevare en sterk, mangfoldig og uavhengig presse.

Videre ser dette medlem fram til den lenge varslede strategien mot desinformasjon. Dette medlem vil understreke viktigheten av at det beste ikke blir det godes fiende, men at man gjennomfører tiltak som bidrar til å ivareta den grunnleggende tilliten i samfunnet overfor både myndigheter og media. Da må man ikke skape strukturer som skal kontrollere hva som er sant eller ikke. Myndigheter som tar på seg oppgaven med å fortelle hva sannheten er, vil miste troverdighet og tillit, og bidra til nettopp det man ønsker å motvirke, nemlig hat og ytterligere polarisering. Man trenger etter dette medlems syn politikk som setter folk i stand til selv å kunne finne ut av hva som er desinformasjon og påvirkningskampanjer. Derfor trenger vi flere verktøy, ikke statlig kontroll.

Dette medlem viser til at Kantars rapport Medietrender Ung 2024 viser at sosiale medier fortsatt er den viktigste kilden til nyheter blant unge mellom 15 og 19 år, med TikTok og Snapchat på topp. Dette medlem viser videre til at algoritmene i sosiale medier sørger for at innlegg som skaper stort engasjement, spres raskt, og de som støtter og deler desinformasjonen, er gjerne ikke klar over at de spres desinformasjon.

Flere studier har vist at usann informasjon spres raskere enn sann informasjon. Dette medlem viser til at en studie av trafikken på Twitter i perioden 2006 til 2017 viste at falske nyhetsmeldinger spredte seg seks ganger raskere enn ekte nyheter. Påvirkningsoperasjoner i sosiale medier kan få folk til å handle annerledes enn de ellers ville gjort, for eksempel ved å ignorere myndighetenes råd om smittevern eller ved å stemme annerledes i et valg. Spredning av desinformasjon kan i ytterste konsekvens utfordre demokratiet og demokratiske valg.

Dette medlem mener at en forutsetning for å opprettholde motstandskraft i befolkningen er at den er i stand til å ta opplyste valg. Tilgang til redaksjonelt innhold for alle grupper i samfunnet er etter dette medlems syn et av de viktigste verktøyene i kampen mot desinformasjon. Dette medlem viser til at dette er understreket av både Ytringsfrihetskommisjonen og Totalberedskapskommisjonen. Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett og foreslår å opprette en ordning for medietiltak som skal nå unge, herunder subsidiert medietilgang.

Likestilling, språk og tilgjengelighet

Dette medlem mener at alle mennesker har rett til å velge hvordan de vil leve livet sitt. Venstre vil ha et samfunn som sikrer at alle mennesker opplever trygghet, like muligheter og frihet til å bestemme over eget liv og egen kropp, uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, alder, etnisitet, religion og kjønnsidentitet. Dette medlem ønsker å understreke at det målrettede angrepet mot skeive i Oslo 25. juni 2022 viser at et slikt samfunn ikke er noe vi kan ta for gitt, men er noe vi må fortsette å kjempe for hver eneste dag.

Dette medlem viser til at samfunnet er preget av sterke normer og strukturer som fører til skjevfordeling av makt og ulike forutsetninger. Dette medlem viser til at det kreves en kontinuerlig innsats for å hindre diskriminering og seksuell trakassering.

Dette medlem viser til at Venstre og regjeringen Solberg under forrige regjeringsperiode la fram forslag til ny språklav. Formålet med språklaven er å gi norsk språk lovfestet status og sterkere vern. Loven definerer også status for samiske språk, nasjonale minoritetsspråk og norsk tegnspråk. Språklava trådte i kraft 1. januar 2022.

Dette medlem mener at det uheldig at den delen av kulturbudsjettet som går til nynorsk, har gått ned over tid. For å styrke nynorsk som det minst brukte norske skriftspråket er det nødvendig med et nynorsk-løft. Det er særlig behov for å styrke kulturtilbudet til barn og unge gjennom produksjon av nynorsk litteratur og målrettede tiltak for å gjøre nynorsk mer synlig og tilgjengelig i områder der nynorskbruken er svekket. Dette medlem viser til Venstres alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å styrke en rekke nynorske språk- og kulturinstitusjoner.

Dette medlem viser til at Venstre og regjeringen Solberg sørget for å gi norsk tegnspråk status som det nasjonale tegnspråket i språklava. Med dette ønsket regjeringen Solberg å verne og fremme norsk tegnspråk som kulturbærer og som del av det språklige mangfoldet.

Dette medlem viser i den forbindelse til Prop. 108 L (2019–2020), hvor det står at det er:

«viktig å syte for at teiknspråklege får møte og bruke språket sitt på så mange arenaer som råd. Særleg viktig er det å skape teiknspråklege arenaer der det ikkje blir bruka teinspråktolk, men der all kommunikasjon skjer på teiknspråk. Dette vil føre til at norsk teiknspråk verkeleg blir fremja, og bidra til å inkludere teiknspråklege på deira egne premisser. Ei utfordring i denne sammenheng er at teiknspråklege bur spreidd ut over heile landet. Det må derfor vere et mål at det skal finnast sterke teiknspråkareaner i alle regionane i landet.»

Dette medlem ønsker å understreke at hørsels-tekniske hjelpemidler alene ikke er nok for døve og hørselshemmede. Får barn tilgang til flere tegnspråklige arenaer, for eksempel arenaer hvor de kan oppleve kunst og kultur på tegnspråk, kan det motvirke negative konsekvenser for både kognitiv utvikling og utvikling av sosial kompetanse. Teater Manu er et godt eksempel på en slik arena.

Særlig om oppfølgingen av Sannhets- og forsoningskommisjonens arbeid

Dette medlem viser til at Stortinget i 2024 har formidlet Stortinget sin dypeste beklagelse for de overgrep fornorskningspolitikken innebar for samer, kvenner, norskfinner og skogfinner. Stortinget har også bedt om unnskyldning for tidligere stortings aktive rolle i fornorskningspolitikken, og erkjenner ansvar for denne politikkenes konsekvenser for grupper og enkeltindivider.

Dette medlem viser til at forsoning ikke er noe man kan kreve av en annen. Å be om beklagelse er også lite verdt dersom ordet ikke følges opp av konkrete handlinger og tiltak, og budsjettmidler som kan sette tiltakene ut i live. Men for at man i det hele tatt skal kunne håpe på å igangsette en reell forsoningsprosess, er en beklagelse et avgjørende første skritt.

Dette medlem viser til at forsoning heller ikke er noe som skjer raskt. De overgrepene fornorskningspolitikken innebar, har skapt dype sår som ikke leges over natten. De mer enn 760 historiene som enkeltmennesker har delt med Sannhets- og forsoningskommisjonen, har ikke kommet uten store personlige kostnader for den enkelte. Gjennom sitt arbeid har kommisjonen gjenåpnet mange gamle sår – og kanskje har de også åpnet noen nye. Hver enkelt historie har til sammen skapt en myriade av historier, som igjen tegner et bilde av den fornorskningspolitikken som har funnet sted, og som dokumenterer fornorskningspolitikken og sørger for at levde liv, personlige erfaringer og inntrykk fra dem som har blitt utsatt for urett, ikke går tapt for ettertiden. Rapporten har gjort et uutslettelig inntrykk på dette medlem og på Venstre, og får dette medlem til å gremmes over den diskriminerende og skadelige politikken som har blitt ført.

Dette medlem viser til at det språklige, kulturelle og samfunnsmessige mangfoldet er en berikelse for

landet. Dette medlem mener at det er viktig å bevare og videreutvikle samisk språk, kultur og samfunnsliv som en del av Norges felles kulturarv.

Dette medlem viser til Sannhets- og forsoningskommisjonen, som redegjør for hvordan fornorskningen har bidratt til at nasjonale minoriteter og urfolk har fått reduserte muligheter til å utvikle sitt kulturliv og sine kunst- og kulturuttrykk. Kvenske og samiske kulturuttrykk ble frem til 1970-tallet usynliggjort i kulturofentligheten. Deres kultur ble ikke inkludert i Norges kulturfellesskap, men skrevet ut som det fremmede, «de andre». Denne prosessen førte til at minoritetenes kulturuttrykk ble marginalisert og mye av gruppenes egenart ble svekket og i noen tilfeller tapt.

Dette medlem viser til at kunst- og kulturuttrykk bidrar til at mennesker får bekreftelse på det egenerfarte, og skaper rom for transformasjon og bearbeiding av egne erfaringer, følelser, lengsler og behov, som kan være viktig i forsoningsprosesser. Dette medlem viser videre til at fravær av urfolks og nasjonale minoriteters kunst- og kulturuttrykk har medført at de ikke har hatt samme mulighet til å få livserfaringer, som sorg, smerte og tapsopplevelser, bekreftet, språkliggjort og bearbeidet.

4.4 Kap. 300 Kultur- og likestillingsdepartementet

4.4.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til at regjeringen i Prop. 1 S (2024–2025) Kultur- og likestillingsdepartementet under hovedmål for kultur- og likestillingspolitikken, skriver:

«Arbeidet med å nå FNs bærekraftsmål står sentralt for regjeringen og må foregå på alle samfunnsområder, særlig er klima- og miljømessig bærekraft et prioritert område.»

og

«Regjeringen har som mål å stimulere til mer grønn omstilling i kultursektoren.»

Disse medlemmer etterlyser hvordan departementet jobber for å nå denne målsettingen all den tid dette ikke nevnes i departementets budsjettfremlegg for øvrig.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett, der det foreslås å redusere posten med 10,2 mill. kroner for å finne rom til andre satsinger.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.4.2 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.4.3 POST 78 TILSKUDD TIL PRISER OG KONKURRANSER M.M.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.4.4 POST 79 TIL DISPOSISJON

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at Stortinget nylig behandlet rapporten fra Sannhets- og forsoningskommisjonen, Dokument 19 (2022–2023), jf. Innst. 30 S (2024–2025). Blant de mange tiltakene å følge opp i det løpende forsoningsarbeidet er det foreslått et verddesenter i Kvæningen. I innspill til kontroll- og konstitusjonskomiteen i forbindelse med behandlingen av Dokument 19 (2022–2023) omtalte Årres Verddeguovddáš prosjektet som et samarbeidsprosjekt mellom Kvæningen kommune, reindriftssamer som har sine sommerbeiter i Kvæningen, og verneområdestyret for Kvæningsbotn og Navitdalen landskapsvernområder. Målet med prosjektet er å etablere et verddesenter/verddeguovddáš med utstilling, møter, kurs og annet som kan bidra til samarbeid mellom fastboende og flyttsamer. Det skal bidra til å revitalisere og videreføre verddeforholdet, en tradisjon som har eksistert like lenge som reindriften. Senteret skal bygge opp

erfaring som kan gi overføringsverdi til andre kommuner og reinbeiteområder.

Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett, hvor det foreslås å sette av 0,6 mill. kroner til et forprosjekt for Verddesenteret.

4.5 Kap. 3300 Kultur- og likestillingsdepartementet

4.5.1 POST 1 YMSE INNTEKTER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.6 Kap. 315 Frivillighetsformål

4.6.1 POST 21 FORSKNING, UTREDNING OG SPEIELLE DRIFTSUTGIFTER, KAN OVERFØRES

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.6.2 POST 60 TILSKUDD TIL FRIVILLIGSENTRALER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.6.3 POST 70 MERVERDIavgiftskompensasjon til FRIVILLIGE ORGANISASJONER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Flertallet viser til at formålet med momskompensasjonsordningen for frivillige organisasjoner er å fremme frivillig aktivitet, og at ordningen skal kompen-

sere for kostnader som frivillige organisasjoner har til merverdiavgift ved kjøp av varer og tjenester. Flertallet viser til at full momskompensasjon har vært frivilligheten og idrettens viktigste krav i en årrekke, og at denne regjeringen for fjerde år på rad sørger for å gi full momskompensasjon til frivillige organisasjoner.

Flertallet viser til at regjeringen Solberg i sitt siste budsjett foreslo å kutte 50 mill. kroner i ordningen. Flertallet viser videre til nysalderingen av 2024-budsjettet, der bevilgningen til merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner er foreslått økt med 330 mill. kroner. Det betyr at rammene for ordningen er økt med 1 020 mill. kroner sammenlignet med regjeringen Solbergs siste budsjettforslag.

Flertallet viser til at regjeringen Solberg endret forskriften for merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner i 2019 med den begrunnelse at det aldri hadde vært intensjonen at momskompensasjon skulle komme det offentlige til gode. Regelverket ble da strammet inn, og det ble gjort endringer i beregningsmodellen i samarbeid med frivillig sektor. Flertallet registrerer at daværende regjeringenspartier Høyre, Venstre og Fremskrittspartiet, som gjennomførte endringen, i etterkant advarte mot konsekvensene den fikk. Flertallet er glad for at regjeringen nå har sendt på høring forslag til justeringer i ordningen, og at høringsnotatet foreslår å endre bestemmelsen «komme offentlige oppgaver til gode», slik at avgrensningen mot offentlig virksomhet blir enklere å forstå for frivillig sektor.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre vil vise til at regjeringen Solberg innfridde løftet fra Meld. St. 10 (2018–2019) om opptrapping av momskompensasjonsordningen for frivillige organisasjoner og økte bevilgningene til dette med nærmere 1 mrd. kroner. Begrunnelsen for at bevilgningen ble kuttet med 50 mill. kroner i regjeringen Solbergs forslag til statsbudsjett for 2022, var at organisasjonene hadde et lavere aktivitetsnivå som følge av covid-19, og kostnadene til merverdiavgift derfor hadde være lavere enn normalt.

Disse medlemmer viser til at det fremdeles er en utfordring at flere organisasjoner har fått avslag på sine søknader om merverdiavgiftskompensasjon, i motsetning til tidligere års søknader. Begrunnelsen for avslagene er at aktørens virksomhet kommer «offentlige oppgaver til gode». Dette er resultat av en utilsiktet konsekvens av justeringen i forskriften for merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner i 2019. Disse medlemmer vil peke på at denne problemstillingen har vært løftet en rekke ganger, og at det åpenbart har vært behov for å gjøre endringer som retter opp i disse utilsiktede konsekvensene. Også regjeringenspartiene omtalte dette i sine merknader i Innst. 14 S (2023–2024) med en forventning om at regjeringen skulle følge

med på utviklingen og vurdere om det er behov for endringer i forskriften for å sikre at ordningen for frivillige organisasjoner fungerer etter formål.

Disse medlemmer viser videre til at regjeringen har sendt forslag til endringer i momskompensasjonsordningen for frivillige organisasjoner på høring, men at høringsutkastet ikke svarer ut behovet for endringer. Statsråden uttalte i en kulturdebatt 15. oktober 2024 at regjeringen foreslår forenklinger i ordningen og helt konkret at man nå fjerner regjeringen Solbergs begrep «offentlige oppgaver» i forskriften. Ordlyden i høringsutkastet skaper imidlertid tvil om at dette vil medføre noen materielle endringer. Statsråden har i sitt svar på spørsmål fra representanten Tage Pettersen uttalt at begrepet «komme det offentlige til gode» skal fjernes, og disse medlemmer forventer at den endringen som skal foretas, vil sørge for at de viktige oppgavene som organisasjoner som Fontenehusene utfører som et supplement til de offentlige tilbudene, igjen vil godkjennes som søknadsberettiget.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til at frivillige lag og organisasjoner altfor lenge har ventet på regelstyrt mva.-kompensasjon. Dette medlem viser til at Fremskrittspartiet fremmer forslag om dette i finansinnstillingen. Det vises også til høringsuttalelser fra en rekke organisasjoner, inkludert Virke Frivillighet, Fundraising Norge, Unge Funksjonshemmede, og flere, hvor det bes om at ordningen gjøres regelstyrt.

4.6.4 POST 71 STRØMSTØTTEORDNING FOR FRIVILLIGE ORGANISASJONER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett, hvor det foreslås å redusere bevilgningen på denne posten med 58,2 mill. kroner.

4.6.5 POST 73 TILSKUDD TIL STUDIEFORBUND M.M.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.6.6 POST 75 AKTIVITETSSTØTTA

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.6.7 POST 78 FRIVILLIGHETSTILTAK

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er foreslått å styrke Pensjonistforbundets arbeid med aktivitets- og helsefremme i regi av lokallagene. Arbeidet ute i kommunene skal skje i samarbeid med annen frivillighet. Flertallet foreslår derfor at kap. 315 post 78 økes med 3 mill. kroner, sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre er glade for at regjeringen i Prop. 25 S (2024–2025) har funnet midler til å styrke bevilgningen til oppfølgingen av handlingsplanen «Alle inkludert!», og at dette er penger som vil kunne bidra til økt deltakelse i kultur-, idretts- og fritidsaktiviteter. Disse medlemmer vil likevel peke på at disse midlene i all hovedsak vil komme noen utvalgte områder med høy andel lavinntektsfamilier til gode. Behovet for økt støtte er stort også utenfor disse områdene, og når regjeringen samtidig ikke øker tilskuddene til inkludering og mangfold under Barne- og familiedepartementet, er disse medlemmer bekymret for at det vil være mange barn og unge som ikke får den nødvendige støtten som kan bidra til at også disse vil kunne få delta i fritidsaktiviteter. Høyre har i sitt alternative budsjett derfor foreslått å øke tilskuddet under kap. 846 post 60 med 15,55 mill. kroner for å sikre flere barn og unge i hele landet deltakelse i fritidsaktiviteter.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet vil vise til at behovet for mathjelp fortsetter å øke. Selv om det er regjeringens oppgave, ikke frivilligheten, å sørge for at ingen sulter i Norge, så er det behov for å bidra til at også frivilligheten får bedre muligheter til å bidra til dette viktige arbeidet.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett, der det foreslås øke å posten med 2 mill. kroner. Økningen øremerkes Matsentralen Norge for å støtte deres viktige arbeid med mathjelp i en tid der rekordmange trenger slik hjelp.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialis-

tisk Venstreparti, viser til at regjeringen i statsbudsjettet for 2022 reduserte grensen for skattefradrag for gaver til frivillige organisasjoner fra 50 000 kroner til 25 000 kroner. Senkningen av fradragssatsen traff 8 pst. av gavene som ble gitt til frivillige organisasjoner. Flertallet viser til Frivillighetsbarometeret for 2022, som viser at frivilligheten melder om positiv endring i inntekter fra gaver fra 2021 til 2022, og Frivillighetsbarometeret for 2023, som viser en liten nedgang fra 2022. Flertallet viser til at samlet gavebeløp målt i 2020-kroner har ligget om lag stabilt i perioden, men der enkelte intervaller for gavebeløpene varierer fra år til år. Samlet giverbeløp for gruppen 20 000–49 999 har hatt en om lag flat utvikling.

Flertallet registrerer at Høyre, som tidligere har ønsket å heve fradragsgrensen til 50 000 kroner, nå har snudd og kun foreslår en moderat økning til 30 000 kroner. Flertallet vil tro dette betyr at også Høyre nå har fått bedre forståelse for at folk nok ønsker å gi fordi de støtter et godt formål, ikke for å få skattefradrag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre vil igjen vise til at regjeringen i Hurdalsplattformen skriver at regjeringen ønsker en sterkere frivillig sektor som står på egne bein. For at dette skal være mulig, må frivillig sektor også ha gode rammebetingelser for å kunne lykkes med annet inntektsbringende arbeid. Regjeringen har dessverre halvert skattefradraget for gaver til frivilligheten, og de frivillige organisasjonene melder om at dette har fått store konsekvenser for deres mulighet til å hente inntekter fra private givere. Organisasjonene har lyktes med å få flere givere, men beløpene som gis, blir lavere. Beregninger viser at endringen har medført en nedgang på 12 pst. i gaver på mellom 25 000 og 50 000 kroner, noe som totalt utgjør en nedgang på over 93 mill. kroner. Dette er en svært uheldig utvikling dersom man skal nå målet om en sterkere frivillig sektor som står på egne bein.

Disse medlemmer vil peke på at det er en god ting ved det norske samfunnet at det er god oppslutning om våre frivillige organisasjoner, og som naturlig nok er hovedgrunnen til at folk støtter gode formål. Dette viser seg ikke minst i tider med større kriser og katastrofer, og det er derfor gledelig at det samlede beløpet som gis til frivillige organisasjoner, har vist en positiv endring fra 2021 til 2022 selv om grensen for skattefradrag til frivillige organisasjoner er halvert under dagens regjering. Disse medlemmer viser til at det også var en nedgang fra 2022 til 2023. Disse medlemmer vil også vise til at selv om det samlede beløpet har ligget ganske stabilt i perioden, så viser svar fra Finansdepartementet på skriftlig spørsmål fra stortingsrepresentant Turid Kristensen at det har vært en signifikant endring i gavebeløp i intervallet 25 000 kroner til 50 000 kroner. Orga-

nisasjonene beskriver at dette har fått omfattende konsekvenser for dem i form av tapte inntekter. Det er også verdt å merke seg at da ordningen ble trappet opp under regjeringen Solberg, var også resultatet at økt fradragsgrense hadde en klar virkning på gavene som ble gitt til frivillige organisasjoner.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet vil peke på at organisasjonene melder om at skattefradragssystemet har fungert svært godt som støtte i deres inntektsbringende arbeid, og at en svekkelse i skattefradragssystemet dessverre går direkte ut over de som mottar tjenester som det offentlige ikke tilbyr. Disse medlemmer vil igjen peke på at økningen i fradragsgrensen til 30 000 kroner, som er foreslått i Høyres alternative budsjett, er ment som et steg i opptrappingen av fradragsgrensen.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett, der det foreslås å øke fradragsgrensen for gaver til frivilligheten til 30 000 kroner som et steg på en opptrapping av fradragsgrensen, og at det er satt av 30 mill. kroner til formålet. Dette kan ikke tolkes som en bekreftelse på at det ikke er viktig å stimulere givergledden blant det norske folk.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett, der det foreslås å øke fradragsgrensen for gaver til frivilligheten til 50 000 kroner som et steg i en opptrapping av fradragsgrensen, og at det er satt av 90 mill. kroner til dette i 2025.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett, hvor posten styrkes med 50 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til høringsuttalelse fra Fundraising Norge. De dokumenterer hvor viktig gaver til frivillige lag og organisasjoner er, og hvor mye det betyr for giver at det gis skattefradrag. Et høyere skattefradrag enn dagens 25 000 kroner vil medføre en økning i inntektene. I det minste burde nivået pris- og kostnadsjusteres, men det bør helst økes betraktelig. Disse medlemmer viser til at også andre organisasjoner i sin høringsuttalelse ønsker økt skattefradrag for gaver, slik som Redningselskapet og Stiftelsen Dam.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge frem en sak om å doble grensen for skattefradraget for gaver til frivillige lag og organisasjoner.»

«Stortinget ber regjeringen gjeninnføre gaveforsterkningsordningen.»

Disse medlemmer mener at gokart bør vurderes inkludert i ordningen for fritak fra merverdiavgift på elektriske kjøretøy. Kjøring med gokart er en populær sport blant barn og unge, og et fritak vil gjøre elektriske gokarter mer konkurransedyktig sammenliknet med fossile alternativer.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i løpet av 2025 vurdere nødvendige endringer for å inkludere gokart i ordningen for fritak for merverdiavgift for elektriske kjøretøy.»

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge frem en sak om å innføre automatisk pris- og kostnadsjustering av nivået på skattefradrag for gaver til frivillige lag og organisasjoner.»

Dette medlem viser til at i august 2023 vedtok regjeringen en nullvisjon for drukningsulykker. Samtidig startet arbeidet med en nasjonal handlingsplan. Nå nesten 1,5 år etterpå har svært lite skjedd.

Dersom man skal lykkes med å nå målsettingene som ligger i nullvisjonen, er forebyggende arbeid og opplæring viktig. Ifølge Redningsselskapets drukningsstatistikk har 84 personer druknet i Norge frem til november. Det er fem flere enn i hele 2023.

Trygg ferdsel på og ved vann starter i barndommen. Heldigvis omkommer forholdsvis få barn under 14 år i drukning i Norge, men når barn blir til ungdommer, øker antallet drukningsulykker kraftig.

Tidlig opplæring i risikovurdering, selvberging og livredning forebygger drukningsulykker, gir barn livslang mestring og øker tryggheten rundt vann. Denne kompetansen bidrar til god folkehelse, inkluderer flere i vannaktiviteter på fritiden og kan redde liv – resten av livet.

Dette medlem mener at arbeidet med drukningsforebygging med særlig fokus på barn og unge må styrkes, og foreslår en pott på 10 mill. kroner til dette formålet. Eksempelvis tiltak for å sikre organisasjonen Flytes forebyggende arbeid, og slike prosjekter som «Trygg i vann» for barn og unge. Dette vil bidra til at flere barn og unge får tilgang til livsviktig opplæring, som er viktig i det forebyggende arbeidet. Dette medlem viser også til Fremskrittspartiets merknader under kap. 900 i næringskomiteens budsjettinnstilling.

Dette medlem merker seg det gode arbeidet som skjer på Verdighetsenteret, og særlig nye fagformidlingstiltak som kurset Sistehjelp og etterutdanningen Praktisk implementering. Formålet med kurs i Sis-

tehjelp er å øke kunnskapen i befolkningen om livets siste fase og død, og dermed øke forståelsen for at døden er en naturlig del av livet. Målet med Praktisk implementering er å øke kompetansen på implementering i helsetjenesten for ansatte i kommunen og de som arbeider med frivillighet i helsetjenesten. Det stort behov for en satsing på kompetanse innen begge disse feltene.

Dette medlem viser til at behovet for mathjelp under dagens regjering fortsatt er stort. Dyrtid har gjort det vanskelig for mange familier å ha råd til mat. Dette medlem vil påpeke at det er regjeringens oppgave, og ikke frivillighetens, og sørge for at ingen sulter i Norge. Også barnefamilier har behov for mat fra frivillige organisasjoner. Matsentralen Norge er en paraplyorganisasjon for de åtte matsentralene i Norge. Matsentralene deler ut nødvendig mat for tusenvis av mennesker som sliter med å få endene til å møtes.

4.6.8 POST 79 UTØVERSTIPEND (NY)

Komiteens medlem fra Venstre mener at vi må styrke både bredden og toppen i idretten. Dette medlem viser til at et fåtall idretter er markedsmessig attraktive, og at et fåtall utøvere kan leve av idretten sin. Dette medlem viser til at Norges idrettsforbund i sitt innspill til statsbudsjettet oppgir at rundt halvparten av toppidrettsutøverne tilknyttet Olympiatoppen har inntekt under EUs fattigdomsgrense.

Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett og foreslår å sette av 20 mill. kroner til å flytte utøverstipend for toppidrettsutøvere fra spillemiddelordningen til statsbudsjettet. Etter dette medlems syn bør ordninger for å finansiere livsopphold i hovedsak finansieres over statsbudsjettet, ikke spillemidlene. Sammenlignbare stipender, kunstnerstipendene, får allerede i dag tildelt stipendmidler over statsbudsjettet. På samme måte som kunstnere er toppidrettsutøvere avhengig å ha økonomiske rammevilkår som gjør det mulig å satse helt og holdent på sin idrettskarriere. I tillegg vil et slikt flytt gi rom for at idretten selv kan prioritere viktige tiltak som det i dag ikke er rom for over spillemidlene, slik som å støtte mindre særforbund som har utfordringer med å finansiere sin toppidrettssatsing.

4.6.9 POST 82

MERVERDIAVGIFTSKOMPENSASJON VED BYGGING AV IDRETTSANLEGG

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.6.10 POST 86 IDRETTSTILTAK

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til at regjeringen i Prop. 25 S (2024–2025) har funnet rom for å øke bevilgningen til Ski-VM i Trondheim med 10 mill. kroner. Arrangørene av Ski-VM har ved to anledninger søkt departementet om økt bevilgning for å kunne utbetale premiepenger også til parautøvere under VM. Det er noe betenkelig at arrangørene selv ikke har klart å budsjettere med premiepenger som vil likestille alle utøvere som deltar i Ski-VM, og selv om private sponsorer nå bidrar til at også parautøvere får noe premiepenger, så er det fremdeles stor forskjell på premiepengene som er satt av til parautøvere sammenliknet med andre utøvere. Det er derfor gledelig at regjeringen nå har funnet å kunne øke bevilgningen til Ski-VM. Disse medlemmer mener likevel at det er uheldig at ikke departementet legger noen føringer som sikrer at deler av denne bevilgningen sørger for likebehandling og like premiepenger til alle utøvere, og disse medlemmer har klare forventninger til at arrangørene likevel sørger for dette.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser for øvrig til Høyres alternative budsjett. Engangstilskuddet til Femundløpet som ble innvilget i 2024, foreslås ikke videreført, og posten foreslås derfor redusert med 2 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at det over år er jobbet godt med å etablere internasjonale sykkelritt i Norge. Dette medlem vil særlig trekke frem Tour of Norway som et godt eksempel på vellykket drift av dette herrerittet. Tour of Norway har også ambisjoner om å bygge opp en kvinnesatsing, men har i dag ikke tilstrekkelig støtte til å realisere disse ambisjonene. Det er dette medlems klare mening at det er behov også for en styrket satsing på slike ritt også på kvinnesiden. Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett og foreslår å styrke bevilgningene til internasjonale sykkelritt med 10 mill. kroner for å gi rom for satsinger særlig på kvinnesiden.

4.7 Kap. 320 Kulturdirektoratet og Kulturrådet m.m.

4.7.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett, der det foreslås å redusere posten med 10,8 mill. kroner for å finne rom til andre satsinger.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.7.2 POST 51 FOND FOR LYD OG BILDE

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.7.3 POST 55 NORSK KULTURFOND

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er foreslått å styrke innkjøpsordningen for sakprosa. Flertallet foreslår derfor at kap. 320 post 55 økes med 5 mill. kroner, sammenliknet med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett, der det foreslås å redusere posten med 174 mill. kroner for å finne rom til andre satsinger.

Disse medlemmer viser til at en stor prioritering som gjøres, er å øke barnetrygden betydelig. Dette vil også sette familiene i stand til å kunne delta på flere kulturaktiviteter enn de ellers kunne prioritert. På den andre siden er disse medlemmer tydelig på at den tidligere ordningen med gaveforsterkning må gjeninnføres, og det må legges til rette for å utvide skattefradragordningene med hensyn til beløp og hvilke støtte-mottagere som kvalifiserer til fradrag. Erfaringstall viser oss at dette mobiliserer mer privat kapital enn reduksjonen på denne posten.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett.

Komiteens medlem fra Venstre mener at en bred og mangfoldig barne- og ungdomskultur krever at det legges til rette for arrangører som jobber for denne målgruppen. Det var et uttalt mål i Meld. St. 18 (2020–2021), Oppleve, skape, dele – Kunst og kultur for, med og av barn og unge, at man ønsket å få flere arrangører til å prioritere barn og unge. Flere festivaler har et eget barneområde eller egne konserter for barn og unge, men kun et fåtall rendyrker barn som målgruppe. Å rigge og gjennomføre en festival er økonomisk kostnadskreven, samtidig gir festivalformatet en unik mulighet til å tilby barn og unge et mangfold av kulturopplevelser. Velger man å rendyrke barn og unge som målgruppe, og lage en alkoholfri festival, betyr det også at man har et helt annet inntektsgrunnlag enn det festivaler for voksne har. Selv om det er et uttalt mål i dagens arrangørstøtteordning under Kulturdirektoratet at barn og unge skal prioriteres, skilles det ikke mellom aktører som rendyrker barna som målgruppe, og de som lager et barneinnhold innenfor rammene av en festival for voksne. Ser man på tilskuddene som er gitt, ser man også tydelig at barnefestivalarrangørene ikke er nevneverdig prioritert.

Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett og foreslår å sette av 5 mill. kroner til arrangørstøtteordning øremerket profesjonelle aktører som jobber med barn og unge som målgruppe, herunder også arrangører, for å styrke barne- og ungdomskulturen.

Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett og foreslår å sette av 5 mill. kroner til Norsk Scenekunstbruk.

Dette medlem viser til at det over flere år har vært arbeidet med å finne en ordning for å ivareta etablerte virksomheter innenfor det frie scenekunstheltet. Dette medlem mener det var en riktig beslutning å opprette en egen ordning under Kulturrådet, som nå heter «Fri Scenekunst – etablerte virksomheter». Det er likevel dette medlems mening at summen satt av til ordningen ikke er tilstrekkelig til å dekke en nødvendig andel av etablerte virksomheter som søker. Det er uheldig dersom en for lav sum her fører til at flere enkeltvirksomheter likevel ender opp med å bli flyttet tilbake på en direkte tilskuddspost. Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett og foreslår å øke bevilgningen til denne ordningen med 5 mill. kroner, for å gi rom for at Kulturrådet kan gi rom for at flere virksomheter kan nyte godt av ordningen.

4.7.4 POST 71 STATSSTIPEND

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.7.5 POST 72 KUNSTNERSTIPEND M.M. KAN OVERFØRES

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett, der det foreslås å redusere posten med 11,430 mill. kroner for å finne rom til andre satsinger. Disse medlemmer viser til at budsjett-posten da er nominelt videreført fra 2024.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.7.6 POST 73 GARANTIINTEKTER OG LANGVARIGE STIPEND, OVERSLAGSBEVLGNING

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.7.7 POST 74 TILSKUDD TIL ORGANISASJONER OG KOMPETANSESENTRER M.M.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er foreslått å gi støtte til Leveld kunstnartun. Flertallet foreslår derfor at kap. 320 post 74 økes med 1 mill. kroner, sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre vil peke på at det er viktig at frivilligheten får økt kompetanse som kan bidra til at frivilligheten kan benytte sine midler på en mest mulig effektiv måte. Det handler om god kompetanse innen blant annet økonomi, administrasjon, oppfølging av ansatte, lovverk, markedsføring og strategi. Prosperastiftelsen er en organisasjon som hjelper organisasjoner med nettopp dette. Prosperastiftelsen er et landsdekkende nettverk av 1 600 frivillige konsulenter

som jobber frivillig og gratis for ideelle organisasjoner på kveldstid. Bare i 2024 har 69 frivillige organisasjoner i hele landet fått hjelp av ca. 400 frivillige konsulenter, og beregnet verdi sammeliknet med kjøp av tilsvarende tjenester fra privat sektor er over 54 mill. kroner. Kompetansebasert frivillighet vil være et svært viktig verktøy for frivilligheten i fremtiden. Et samlet storting løftet i Innst. 14 S (2020–2021) frem viktigheten av å styrke kompetansebasert frivillighet og aktører som Prosperastiftelsen, noe dagens regjering dessverre ikke har ønsket å følge opp.

Disse medlemmer viser til tre av fire 9–18-åringer spiller dataspill i en eller annen form, ifølge Medietilsynet. Dataspill er dermed barn og unges største felles fritidsinteresse. I tillegg til å være en fantastisk fritidsinteresse og en stor sport gir dataspill og e-sport kompetanser som barn og unge vil kunne ha stor nytte av i fremtiden. Dette kommer både næringslivet, Forsvaret og andre aktører til gode. Det handler om kompetanser innen samarbeid og kommunikasjon, strategisk tenkning, problemløsning, analyse og gode språkkunnskaper. Norsk e-sport er også i vekst. Disse medlemmer mener at det er viktig å støtte aktører som jobber for å skape en inkluderende og god dataspillkultur.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett, der Høyre foreslår å øke posten med 2,5 mill. kroner. 1 mill. kroner øremerkes Prosperatiftelsen. 1,5 mill. kroner øremerkes organisasjonene Norges E-sportforbund, E-sportalliansen, og Aktive gamere.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til at de fleste tiltakene på denne posten er tilgodesett med en økning på mellom 3,3 pst. og 3,8 pst. Samtidig opplyser for eksempel Norges Husflidslag at de har den desidert laveste økningen med 0,92 pst.

Disse medlemmer mener denne type ulik behandling, med tanke på pris- og lønnsjustering av tiltak plassert på samme kap. og post, virker ulogisk og lite forutsigbart for mottakerne.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett.

Komiteens medlem fra Venstre mener det er nødvendig å styrke Norsk publikumsutvikling. Dette er et eksempel på et viktig tiltak som kan være med og gi kreativ næring et nødvendig løft. Gjennom å øke kunnskapen om publikum i kulturlivet beredes grunnen for å utvikle strategier for å nå ulike publikumsgrupper, med mål om å øke egeninntjeningen. Dette medlem viser til at Norsk publikumsutvikling i løpet av de siste årene har utviklet NPU Monitor, et nasjonalt analyseverktøy som vil bidra til å styrke kulturinstitusjoner økonomisk i gjenoppbyggingen etter pandemien, og i

den omstillingen de står foran, som følge av dyrtid og krisetid. Dette medlem viser til at Venstre i sitt alternative budsjett foreslår å øke bevilgningen med 1 mill. kroner til Norsk publikumsutvikling.

Dette medlem mener skuespiller- og dansealliansen (SKUDA) gjør en svært viktig jobb, som sikrer dansere og skuespillere rettigheter og inntekter mellom eksterne tilsettingsforhold og oppdrag. Dette medlem synes det er svært positivt at SKUDA ønsker å ansette kunstnere med funksjonsnedsettelse, og mener at dette fordrer økte bevilgninger til alliansen. Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett og foreslår å styrke bevilgningene av SKUDA med 5 mill. kroner.

Dette medlem foreslår også å bevilge midler til å ansette musikere i Musikeralliansen, som er opprettet etter modell av SKUDA. Dette medlem mener at det virker som en politisk kortslutning fra regjeringens side når de først bevilger penger til opprettelse av en musikeralliansen, slik at et styre blir etablert, men deretter ikke bevilger penger til å ansette musikere i alliansen. Det er etter dette medlems syn fundamentalt ulogisk. Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett og foreslår å sette av 5 mill. kroner til Musikeralliansen.

Dette medlem mener det er en forutsetning for et likestilt og mangfoldig kulturliv å kunne skape og jobbe med kultur over hele landet. Dette medlem viser til at Balansekunst i 2023 fikk en økning på 1 mill. kroner for å styrke likestillings- og mangfoldsarbeidet i Nord-Norge. Pengene gikk til å etablere et eget kontor i Bodø, som var i tråd med nasjonale prioriteringer i forbindelse med Bodøs status som europeisk kulturhovedstad. En viktig del av prosjektet med europeisk kulturhovedstad, er å sørge for at sentrale strukturer som blir etablert, videreføres også etter kulturhovedstadsåret er over. Det er derfor svært skuffende at regjeringens budsjettforslag ikke gir rom for at Balansekunst sin satsing i Nord-Norge kan videreføres. Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett og foreslår å sette av 1 mill. kroner til dette formålet.

Dette medlem viser til at Stiftelsen Bergen Kjøtt er et av Norges største sentre for musikkproduksjon. Stiftelsen arbeider for å fremme en bærekraftig, rettferdig og profesjonell utvikling av den norske kulturindustrien. Stiftelsen beskriver selv at organisasjonen har hatt bærekraftig vekst over flere år, og har etablert seg som en av Norges ledende støttespillere og produsenter for musikk- og filmindustrien. Dette medlem viser til at Venstre i sitt alternative budsjett foreslår å sette av 2 mill. kroner til Stiftelsen Bergen Kjøtt, som en del av satsingen på en styrket kulturell og kreativ næring.

4.7.8 POST 75 TILSKUDD TIL LITTERATURHUS, KUNSTSCENER OG KOMPANIER M.M.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialis-

tisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er foreslått å gi støtte til Studium Actoris. Flertallet foreslår derfor at kap. 320 post 75 økes med 2 mill. kroner, sammenlignet med regjeringens forslag.

Flertallet viser til at det i budsjettforliket er foreslått å gi støtte til Cirka teater. Flertallet foreslår derfor at kap. 320 post 75 økes med 2 mill. kroner, sammenlignet med regjeringens forslag.

Flertallet viser til at det i budsjettforliket er foreslått å gi støtte til drift av Kloden teater. Flertallet foreslår derfor at kap. 320 post 75 økes med 3 mill. kroner, sammenlignet med regjeringens forslag.

Flertallet viser til at det i budsjettforliket er foreslått å gi støtte til Melahuset. Flertallet foreslår derfor at kap. 320 post 75 økes med 1 mill. kroner, sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre mener litteraturhusene er svært viktige bidragsytere for formidling av bøker, leselyst og kunnskap over hele landet. Stiftelsen Litteraturhuset med base i Oslo er et nasjonalt litteraturhus. Litteraturhuset i Bergen dekker Hordaland, Litteraturhuset i Fredrikstad server Østfoldregionen mens Litteraturhuset i Trondheim skaper et kunnskapsrikt tilbud til hele Trøndelag. Til sammen utgjør litteraturhusene en stolpe i det nasjonale leselystarbeidet, er oppdragsgiver for over tusen forfattere i året og når titusenvis av unge med sine lesefremmende tiltak hvert eneste år.

Disse medlemmer viser til innspill fra Stiftelsen Litteraturhuset som peker på at både Stiftelsen Litteraturhuset og Litteraturhuset i Bergen er preget av et masstivt bortfall i statlig støtte fra tippemidlene under den sittende regjeringen. Stiftelsen Litteraturhuset har blitt kuttet med mellom 2,2 og 2,4 mill. kroner i årlige tippemidler. Litteraturhuset i Bergen har blitt kuttet med mellom 800 000 og 900 000 kroner i årlige tippemidler. Dette er betydelige kutt, som ikke dekkes opp av regjeringens forslag til moderat økning i tilskudd.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative statsbudsjett, hvor det foreslås en økning på 2 mill. kroner til Litteraturhuset i Oslo og 1 mill. kroner til Litteraturhuset i Bergen.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Østfold Internasjonale Teater er finansiert via denne posten. Disse medlemmer mener teateret kvalifiserer og fortjener å bli anerkjent som en scenekunstinstitusjon og et regionteater, og anbefaler at institusjonen flyttes til kap. 323, post 70 Musikk- og scenekunstinstitusjoner.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til at Virke har beregnet at økningen i budsjettene til billedkunstinstitusjonene er økt med

mellom 1,6 pst. og 2,4 pst., og at dette utgjør et reelt kutt hensyntatt lønns- og prisveksten. Virke påpeker at dette er lavere enn øvrige kunstfelt på posten, og at dette fremstår som en nedprioritering av billedkunstinstitusjonene.

Disse medlemmer mener denne type ulik behandling, med tanke på pris- og lønnsjustering av tiltak plassert på samme kap. og post, virker ulogisk og lite forutsigbart for mottagerne.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at Litteraturbåten Epos bygger på tradisjonen og kompetansen fra Bokbåten Epos, som har gått til bygder og tettsteder langs Vestlandskysten siden 1963. Båten er nå et omreisende litteraturhus som i samarbeid med folkebibliotek og frivillige i ca. 30 kommuner har fokus på litteraturformidling, kulturarrangement og offentlig ordskifte. Båten har et potensielt publikum på over en halv million mennesker, noe som gjør den til et betydelig, og ikke minst unikt, flytende litteraturhus og kompetansesenter også nasjonalt. Disse medlemmer mener at det bør finnes rom innenfor eksisterende bevilgning for formålet.

4.7.9 POST 76 TILSKUDD TIL NORWEGIAN ARTS ABROAD (NY)

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett og foreslår å styrke en rekke ordninger som legger til rette for profilering av Norge i utlandet. For å markere at det trengs en egen satsing på internasjonalisering og eksport, foreslås det opprettet en egen post hvor de reelle tilskuddsmottakerne er flyttet over.

Dette medlem mener at det er nødvendig å styrke organisasjoner som arbeider operativt gjennom prosjekter som er tilpasset de forskjellige bransjene sine behov for å legge til rette for internasjonal aktivitet og gjennombrudd. Eksempelvis har organisasjonene tilknyttet nettverket Norwegian Arts Abroad (NAA) en struktur som gjør dem til et effektivt virkemiddel for å tilrettelegge for og realisere internasjonale satsinger.

Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett og foreslår at den nye posten styrkes med 15 mill. kroner til NAA-organisasjonene. Av disse skal 5 mill. kroner settes av til gjestelandssatsingen i Bologna, som en engangsutbetaling i 2025 for å kunne planlegge aktivitetene i god tid. Dette vil gi NORLA en mulighet til å tilrettelegge for at det fulle potensialet i denne unike, internasjonale satsingen på barnelitteratur og illustrasjon fra Norge kan bli realisert i gjestelandsåret og videre. De øvrige 10 mill. kronene foreslås fordelt slik: 2 mill. kro-

ner til Senter for Scenekunst Norge, 3 mill. kroner til Music Norway, 2 mill. kroner til Office for Contemporary Art Norway, 2 mill. kroner til Norwegian Crafts og 1 mill. kroner til NORLA.

4.8 Kap. 3320 Kulturdirektoratet og Kulturrådet m.m.

4.8.1 POST 1 YMSE INNTEKTER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.9 Kap. 322 Bygg og offentlige rom

4.9.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteen vil fremheve Nationaltheatret som en viktig historisk bygning. Rehabilitering av den historiske bygningen vil ta mange år å gjennomføre, og komiteen er opptatt av at teateret i denne perioden må sikres mulighet for å drive teatervirksomheten.

Komiteen vil også fremheve Nationaltheatret som en levende scenekunstinstitusjon med flere hundre ansatte.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmet fra Fremskrittspartiet, viser til at det i 2022 ble besluttet at det skal gjennomføres nødvendige tiltak for å sikre at Nationaltheatret-bygget skal kunne benyttes frem til rehabiliteringen kan settes i gang, og at Statsbygg og teateret har gjennomført slike tiltak i perioden 2022–2024.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser også til at det i budsjettproposisjonen for 2025 er foreslått ytterligere 6,3 mill. kroner til disse tiltakene.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmet fra Fremskrittspartiet, viser til at Statsbygg, sommeren 2024, leverte en utredning til KUD om ulike løsninger for selve rehabiliteringen av teateret, herunder et alternativ som inkluderer et nybygg under bakken på Tullinløkka og bruk av Nasjonalgalleriet. Denne utredningen underlegges nå ekstern kvalitetssikring i samsvar med det regel-

verket som gjelder for å forberede beslutningsgrunnlaget i store statlige investeringsprosjekter. Dette flertallet viser også til Kultur- og likestillingsdepartementet, som påpeker at arbeidet fortsatt er i en tidlig fase, og viser til at kvalitetssikringen blant annet vil omfatte en selvstendig samfunnsøkonomisk analyse, som må foreligge før det kan foretas endelig vurdering av de ulike løsningene.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet er opptatt av at løsningen som velges for fremtiden til Nationaltheatret, må sikre en raskest mulig oppgradering av dagens bygg. Parallelt med kvalitetssikringen av Statsbyggs utredning bør departementet gå i dialog med Oslo kommune for å se om det finnes raskere og rimeligere løsninger for et midlertidig tilhold for de ansatte og teatervirksomheten ved Nationaltheatret. I denne prosessen bør også en fremtidig løsning for permanente iscener tas med. Disse medlemmer mener det nå er viktig å jobbe i parallelle prosesser for å spare tid.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett, der Høyre foreslår å redusere posten med 1,3 mill. kroner for å finne rom til andre satsinger.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet merker seg at det stadig lanseres nye løsninger og nye kostnadsoverslag for rehabilitering av Nationaltheatrets bygg og løsning for ensemblet i byggeperioden. Felles for de lanserte løsningene er en forutsetning om full tilrettelegging for ensemblet, uten reduksjon i produksjoner. Dette medlem mener det kan være en verdi i seg selv at ensemblet opprettholder aktivitet og en viss kontinuitet. Samtidig er det nødvendig å se ambisjoner i forhold til kostnader. Dette medlem merker seg at flere av de foreslåtte løsningene, i kostnadsoverslag, overgår selv store internasjonale teaterhus sine rehabiliteringsprosjekt. Dette medlem er enig i at selvsagt skal huset rehabiliteres fullverdig, og det er en verdi at ensemblet driftes. Men dette kan og må gjøres på et kostnadsnøkternt nivå.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.9.2 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER, KAN OVERFØRES

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.9.3 POST 50 KUNST I OFFENTLIGE ROM

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett, der det foreslås å redusere posten med 12,975 mill. kroner for å finne rom til andre satsinger.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.9.4 POST 70 NASJONALE KULTURBYGG, KAN OVERFØRES

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialis-

Kap.	Post Betegnelse	Samlet ramme
322	Bygg og offentlige rom	
	50 Kunst i offentlige rom	5,6 mill. kroner
	70 Nasjonale kulturbygg	631,3 mill. kroner
325	Allmenne kulturformål	
	70 Norges forskningsråd	123,2 mill. kroner
334	Film- og dataspillformål	
	72 Incentivordningen for film- og serieproduksjoner	130,0 mill. kroner»

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett og foreslår å bevilge 15 mill. kroner i oppstartsmidler for byggeprosjektet til Kloden teater.

Komiteen viser til at Jødisk museum i mange år har søkt midler fra ordningen Nasjonale kulturbygg med planer om å kjøpe hele bygget og tilbakeføre den gamle synagogen i Calmeyers gate 15 slik den var før nazistene stengte den i 1942. Dette er et prosjekt som vil være til glede for hele samfunnet. Komiteen viser til at både Jødisk museum og Subsonic Society er leietakere i bygget i dag.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, understreker at dialogen om lokalene som Subsonic Society har leid, er en sak mellom dem og dagens gårdeier, og flertallet håper de vil komme frem til en løsning som er god for alle parter.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre er orientert om

tisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er foreslått å øke tilskuddsordningen for nasjonale kulturbygg, øremerket Kloden teater. Flertallet foreslår derfor at kap. 322 post 70 økes med 15 mill. kroner, sammenlignet med regjeringens forslag.

Flertallet viser til at forslaget i budsjettforliket om å øke bevilgningen på posten med 15 mill. kroner til oppgradering av teaterhuset som Kloden teater leier, foreslår at dette tilknyttes et tilsagn om statlig tilskudd på ytterligere 42,8 mill. kroner i senere budsjettår, slik at den statlige medvirkningen til dette prosjektet blir 57,8 mill. kroner. Tilsagnsfullmakten som er knyttet til bevilgningen på posten, foreslås tilsvarende utvidet fra 588,5 mill. kroner til 631,3 mill. kroner, jf. forslag til vedtak III under rammeområde 3 (Kultur og likestilling mv.).

Flertallet fremmer følgende forslag:

«Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kultur- og likestillingsdepartementet i 2025 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

at konsekvensen av kjøp og oppgradering av den tidligere synagogen til bruk for Jødisk museum er at leietakeren Subsonic Society ikke lenger kan ha tilhold i bygget. Dette er en stor musikkprodusent som bidrar til å sysselsette mange i kultursektoren og som har vært leietaker i bygget i 25 år. I denne perioden har de gjort nødvendige investeringer i lokalene, som ikke er mulig å ta med seg videre til en ny lokasjon.

Disse medlemmer ber derfor regjeringen komme tilbake til Stortinget, senest i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2025, med en vurdering av om det er mulig å sikre en kompensasjon til leietager som en del av oppgraderingsprosjektet.

Disse medlemmer peker på at vi i inneværende år har markert Landslovjubileet 2024 og Nasjonaljubileet – Norge i tusen år, som strekker seg fra 2020–2030. I Nasjonaljubileet er Gulatinget inne under «Verdier i Lovverket», og har særlig fokus på folkestyre, tillit og fred. For Gulatinget er det planlagt et visningsbygg; Gulatinget Nasjonale Kultursenter. Disse medlemmer er kjent med at Vestland fylkeskommune og Gulen

kommune har lagt hver sin tredjedel av investeringen inn i sine økonomiplaner.

Disse medlemmer mener Gulatinget er av nasjonal interesse, og legger til grunn at det er av interesse for staten å gå i dialog med kommune og fylke for å se på hvordan staten kan bidra til at Gulatinget sin viktige rolle i framveksten av demokratiet i Norge og Norden vil bli formidlet til kommende generasjoner, og at Gulatinget Nasjonale Kultursenter blir realisert.

Disse medlemmer viser til at Jon Fosse i 2023 ble tildelt Nobelprisen i litteratur. Dette er en stor anerkjennelse av det arbeidet Jon Fosse har levert. For Kvam herad, Vestland Fylke og hele Norge er det viktig å bygge videre på de mulighetene som prisen gir. Å bære fram og ta Fosse sitt arbeid videre krever innsats langt ut over det heradet, Fosse-stiftinga og fylket kan løfte. Det er et ønske at staten blir med og bidrar med den kunnskapen og de ressursene som skal til for å få arbeidet med et Fosse-senter i gang. Disse medlemmer ønsker derfor at staten blir med videre for å få etablert et Fosse-senter i Strandebarm i Hardanger.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at Venstres alternative budsjett foreslår å redusere utbetalingen i 2025 til byggprosjektet til Anno museum, nybygg på Domkirkeodden, med 57,3 mill. kroner. Dette medlem vil understreke at totalrammen for prosjektet likevel skal ligge fast, slik at midlene som foreslås redusert i 2025, skal utbetales senere i byggeperioden.

4.10 Kap. 3322 Bygg og offentlige rom

4.10.1 POST 1 YMSE INNTEKTER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.10.2 POST 2 INNTEKTER VED OPPDRAG

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.11 Kap. 323 Musikk og scenekunst

4.11.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett, der det foreslås å redusere posten med 3,2 mill. kroner for å finne rom til andre satsinger.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.11.2 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER, KAN OVERFØRES

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.11.3 POST 22 FORSVARETS MUSIKK

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.11.4 POST 60 LANDSDELSMUSIKERORDNINGEN I NORD-NORGE

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.11.5 POST 70 MUSIKK- OG SCENEKUNSTINSTITUSJONER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialis-

tisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Flertallet er kjent med at Teater Ibsen står i en krevende økonomisk situasjon. Etter flere år med ABE-reform og økning i husleiekostnader viser flertallet til at behovet for økte driftsmidler er reelt. Med bakgrunn i den krevende økonomiske situasjonen og usikkerhet i eierskapsstrukturen forutsetter flertallet at tilskuddsøkningen på 1,5 mill. kroner som er foreslått for 2025, ikke omfattes av fordelingsnøkkelen på 70/30 mellom stat og kommune.

Flertallet understreker at dersom denne økningen videreføres i kommende år, vil ikke regionen være unntatt kravet om 30 pst. medfinansiering.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett, der det foreslås å redusere posten med 15 mill. kroner for å finne rom til andre satsinger.

Samtidig viser disse medlemmer til partiets alternative budsjett, der det på posten foreslås bevilget 5 mill. kroner til Bergen Nasjonale Opera, 2,5 mill. kroner til Opera Østfold og 3 mill. kroner til videreføring av Kloden teater (Oslo) for ungt publikum.

Disse medlemmer viser til at regjeringen ikke har videreført bevilgningen til Kloden teater i budsjettet for 2025. Det samme skjedde i budsjettet for 2024, men da kom midlene inn gjennom forhandlingene i Stortinget. Disse medlemmer er glad for at det samme skjer for 2025.

Disse medlemmer mener dette bidrar til å skape usikkerhet og fravær av forutsigbarhet for en viktig institusjon i Oslo øst. Kloden teater når svært mange av de statlige kulturpolitiske målene; satsing på barn og ungdom, senker terskelen for deltagelse, sørger for bærekraft, styrker det frie scenekunstheltet og dekker feltets behov for infrastruktur. Med denne bakgrunnen fremstår prioriteringen som mindre gjennomtenkt, og disse medlemmer løfter derfor teateret inn på budsjettet igjen.

Disse medlemmer viser til bevilgningene til Bergen Nasjonale Opera og Opera Østfold i sitt alternative budsjett. Disse midlene prioriteres for å bidra til at opera kan tilbys til flere enn i dag.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at Teater Manu har et viktig oppdrag med å tilby profesjonell scenekunst for 20 000–25 000 tegnspråklige i Norge. Det er dette medlems syn at bevilgningen til teateret må økes for å gi rom for flere produksjoner i året. Dette er et viktig skritt for å sikre et helhetlig teatertilbud til de døve og hørselshemmede i samfunnet. Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett

og foreslår å øke bevilgningen med 2 mill. kroner til Teater Manu.

Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett, der det foreslås å øke bevilgningen med 3 mill. kroner til Kloden teater.

Dette medlem viser til at den foreslåtte bevilgningen til Musikkelskapet Harmonien er langt fra det selskapet selv viser til er nødvendig for å videreføre driften på nåværende nivå. Dette medlem merker seg at Harmonien allerede er på et virksomhetsnivå som for 2024-sesongen er nedskalert sammenliknet med årene før pandemien. En økning er nødvendig for å hindre ytterligere negativ utvikling, med særlig nye reduksjoner i program og aktivitet for 2025-sesongen. Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett, hvor det foreslås å øke bevilgningen med 5 mill. kroner til Musikkelskapet Harmonien.

Dette medlem mener det fortsatt er behov for å trappe opp satsingen på opera gjennom å også styrke feltet utover bevilgningen til Nasjonaloperaen. Bergen Nasjonale Opera trenger økte midler for å kunne bygge på den vellykkede satsingen operaen har hatt over flere år. Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett, hvor det foreslås å øke bevilgningen med 6 mill. kroner til Bergen Nasjonale Opera.

Dette medlem viser til at Kvääniteatteri har et nasjonalt ansvar, og derfor er avhengige av at det tilføres tilstrekkelige midler for å turnere over hele Norge. Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett, hvor det foreslås å øke bevilgningen med 2 mill. kroner til Kvääniteatteri.

4.12 Kap. 3323 Musikk og scenekunst

4.12.1 POST 1 YMSE INNTEKTER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.12.2 POST 2 BILLETT- OG SALGSINNTEKTER

M.M.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.13 Kap. 325 Allmenne kulturformål

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.13.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett, der det foreslås å redusere posten med 2 mill. kroner for å finne rom til andre satsinger.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.13.2 POST 21 FORSKNING, UTREDNING OG SPEIELLE DRIFTSUTGIFTER, KAN OVERFØRES

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.13.3 POST 60 REGIONALE KULTURFOND

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Flertallet er glade for at regjeringen har prioritert 75 mill. kroner i friske midler til å etablere regionale kulturfond, og viser til at dette er noe disse partiene har vært opptatt av i flere år. Flertallet konstaterer at dette vil bety en økt satsing på lokal og regional kultur, og at satsingen vil være et viktig supplement til både det nasjonale kulturfondet og den eksisterende regionale og lokale satsingen på kultur som gjøres rundt om i landet.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet og So-

sialistisk Venstreparti, er opptatt av at regionale kulturfond skal bidra til enda mer kulturaktivitet og -deltakelse, og vil understreke at dette skal være en særskilt ordning der målsettingen vil være blant annet å styrke samspill mellom profesjonelt og frivillig kulturliv, forsterke lokal og regional kulturfrivillighet og bidra til økt kvalitet på kunst- og kulturtilbudet lokalt og regionalt.

Komiteens medlemmer fra Høyre er glad for at de regionale kulturfondene nå kommer på plass. Samtidig er det viktig å fremheve at disse medlemmer mener en viktig side ved disse fondene er å mobilisere offentlig, men ikke minst privat, kapital regionalt og lokalt. Samtidig fremheves at midlene fra de regionale kulturfondene ikke skal komme til erstatning for andre offentlige midler.

4.13.4 POST 70 NORGES FORSKNINGSRÅD, KAN OVERFØRES

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.13.5 POST 71 KULTUR SOM NÆRING (NY)

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at «Kultur som næring» var en satsing lansert av regjeringen Solberg. Kreativ næring bidrar til nyskaping, innovasjon og grønne løsninger, med kunstnere, forfattere, skuespillere og designere som skaper innhold som beriker og setter farge på livene våre og kan gi viktige bidrag også til andre næringer.

Flertallet viser til at næringsministeren i november lanserte Veikart for kreativ næring, som viser hvordan regjeringen vil legge til rette for økt verdiskaping i næringen, innenfor bærekraftige rammer. Tre delmål skal ligge til grunn for regjeringens innsats for næringen:

- Kreativ næring skal lykkes i internasjonal konkurranse og øke sin eksport.
- Kreativ næring skal øke sin lønnsomhet og bidra til nyskaping og innovative løsninger.
- Kreativ næring skal bidra til et mangfold av opplevelser og kreative uttrykk og skape bærekraftige arbeidsplasser over hele landet.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett, der det foreslås å bevilge 25 mill. kroner på posten for å gjeninnføre, styrke og utvide ordningen «Kultur som næring».

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til sluttevalueringen som Østlandsforskning har gjennomført som den tredje og siste i følgeevalueringen av regjeringens satsing på kulturell og kreativ næring. I den første rapporten var en viktig konklusjon at den overordnede innsatslogikken for satsingen på kulturell og kreativ næring virket god og sammenhengende. I den andre rapporten, midtveisevalueringen, la de vekt på operasjonalisering av målene for å kunne vurdere graden av måloppnåelse. De brukte kvantitative så vel som kvalitative data for å se nærmere på dette. Midtveisvalueringen ble gjennomført samtidig som koronapandemien la begrensninger på aktivitet og inntjening i kulturell og kreativ næring, som i resten av samfunnet.

I sluttevalueringen har de sett på i hvilken grad satsingen har bidratt til økonomisk vekst i næringen, om man har fått økt kunnskap om kultur som næring, og om virkemiddelapparatet har blitt bedre koordinert.

Disse medlemmer viser til at evalueringen konkluderer med at det har skjedd en positiv utvikling på alle disse parameterne. Samtidig er satsingen kraftig redusert i 2023, og Østlandsforskning skriver at de derfor er bekymret for utviklingen fremover.

Disse medlemmer deler den bekymringen. At departementet foreslår å nulle ut budsjettposten samtidig som en sluttevaluering beskriver at satsingen har hatt en positiv betydning, er uforståelig.

Disse medlemmer viser til at næringsministeren i november lanserte Veikart for kreativ næring. Rapporten er først og fremst en oppstilling av eksisterende virkemidler og i liten grad et kart som vil føre de kreative næringene til noen tydelige mål. Kultur næringene var i liten grad viet plass. Disse medlemmer vil vise til tilsvarende prosess i Sverige hvor det nå ligger en svært grundig SOU til behandling.

4.13.6 POST 71 KREATIV EKSPORT NORGE (NY)

Komiteens medlem fra Venstre er svært kritisk til at regjeringen år for år har bygget ned satsingen på kulturelle og kreative næringer, nå sist med å foreslå nedleggelse av programmene for kreativ næring under Innovasjon Norge. Som regjeringen selv viser til i proposisjonen, har ordningene vært vellykkede, med svært god måloppnåelse. Det er derfor uforståelig at regjeringen velger å avvike satsingene.

Dette medlem viser til Venstres alternative statsbudsjett, hvor det settes av 5 mill. kroner i oppstartsmidler for å gi rom for forslaget om å opprette «Kreativ Eksport Norge». Dette kan være et selskap etter inspirasjon fra Innovasjon Norge, men som i mindre grad baserer støtte på innovasjonskriterier, men jobber strategisk med å støtte den kreative industrien, i samarbeid med sentrale aktører, relevante organisasjoner,

utenriktjenesten og det eksisterende virkemiddelapparatet. Det kan etter dette medlems syn vurderes et delt mandat. Den ene delen er næringsstøtte og -fremme. Her kan man dra på de gode erfaringene man hadde fra de nå nedlagte kultur næringsprogrammene i Innovasjon Norge og Kulturdirektoratet. Den andre delen bør være som forvalter av et investeringsfond for kreative næringer. Dette vil sikre en langsiktig satsing på å utvikle norsk kreativ næring og gi den et solid fundament både nasjonalt og internasjonalt. Dette medlem vil henviser til Dokument 8:20 S (2024–2025), hvor Venstre i tillegg til å foreslå dette kommer med en rekke forslag om en samlet og målrettet politikk for kreative næringer.

Dette medlem vil videre vise til at Venstres alternative budsjett foreslår å styrke en rekke ordninger som legger til rette for kulturelle og kreative næringer, inkludert også profilering i utlandet. Det vises her til Venstres forslag til styrking av Norwegian Arts Abroad-organisasjonene på gjeldende rammeområde, samt forslagene på rammeområde 4, hvor kap. 115, post 21 Kultur fremme foreslås styrket med 10 mill. kroner, og at kuttet i kultur i nordområdesatsingen på kap. 115 post 70 på 4 mill. kroner foreslås reversert.

4.13.7 POST 72 KULTURSAMARBEID I NORDOMRÅDENE

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlem fra Venstre påpeker at Dáiddadállu er et unikt samisk kunstnerkollektiv som ble etablert i Guovdageaidnu/Kautokeino, Sápmi i 2014. Kunstnerne på Dáiddadállu innehar spisskompetanse på hvert sitt felt og representerer til sammen fag som visuell samtidskunst, foto, film, TV-produksjon, grafisk design, forfatterskap, musikk, koreografi, interiør design, skuespill, joik og musikk. Alle Dáiddadállu-medlemmene har tilknytning til Guovdageaidnu/Kautokeino, men reiser og jobber med prosjekter i hele verden. Dette medlem viser til at Venstre i sitt alternative statsbudsjett foreslår å øke bevilgningene til kunstnerkollektivet Dáiddadállu med 2 mill. kroner.

4.13.8 POST 75 EUS PROGRAM FOR KULTUR OG AUDIOVISUELL SEKTOR M.M., KAN OVERFØRES

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.13.9 POST 78 BARNE- OG UNGDOMSTILTAK

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at Venstre i sitt alternative budsjett foreslår å øke posten med 10 mill. kroner, som en styrking av produksjonsmidlene for scenekunst til kunstnere som produserer for et ungt publikum.

Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett, hvor det foreslås å sette av 3 mill. kroner til Noregs Ungdomslag, for etablering av et nasjonalt ressursenter for organisasjonseide kulturhus. Målet er å kunne arbeide systematisk med rådgivning og kompetanseheving for de organisasjonseide kulturhusene, også de som ikke er medlem i Noregs Ungdomslag.

4.13.10 POST 82 NOBELS FREDSSENTER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.13.11 POST 86 TALENTUTVIKLING

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.14 Kap. 3325 Allmenne kulturformål

4.14.1 POST 1 YMSE INNTEKTER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.15 Kap. 326 Språk- og bibliotekformål

4.15.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteen viser til at Kultur- og likestillingsdepartementet har gitt Nasjonalbiblioteket i oppdrag å vurdere verdien av opphavsrettslig beskyttet materiale i trening av norske generative språkmodeller, samt å vurdere muligheten for en vederlagsordning for bruk av rettighetsbelagt materiale til trening av språkmodeller. Komiteen forutsetter at Nasjonalbiblioteket har tett dialog med rettighetshavernes organisasjoner i dette arbeidet.

Komiteen støtter regjeringens satsing på norske og samiske språkmodeller som del av en infrastruktur for KI og mener dette vil komme norsk språk, kultur og samfunnsliv til gode. Komiteen legger til grunn at arbeidet med å trene og tilgjengeliggjøre språkmodeller ivaretar balansen mellom rettighetshavernes interesser slik de er fastsatt i opphavsretten og samfunnets behov for innovasjon og teknologiutvikling. Komiteen forutsetter også at bruk av tekster til trening av KI skjer i samsvar med gjeldende opphavsrettslovgiving.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmet fra Fremskrittspartiet, ser frem til regjeringens oppfølging av saken når Nasjonalbibliotekets innstilling om en eventuell vederlagsordning foreligger, og at en raskt kommer til Stortinget med saken.

Dette flertallet har store ambisjoner for samisk kultur og språk, der blant annet den satsingen som nå gjøres på utvikling av samiske språkmodeller til bruk i KI-baserte verktøy vil være viktig for å styrke det samiske språket. Dette flertallet viser til vedtak 24 i behandlingen av Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport og fremhever at også Internasjonalt Samisk Filminstitutt har en særlig viktig rolle i å fremme og styrke samiske språk og samisk identitet og kultur. Dette

flertallet er glad for at regjeringen har prioritert god fremdrift i arbeidet med nye lokaler for RidduDuottar-Museat i Karasjok. Dette flertallet mener at denne satsingen, i tillegg til nybygget for Beaivváš, er viktige prosjekter som vil styrke infrastrukturen for samisk kunst og kultur.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, er overrasket over at Høyre igjen foreslår å legge merverdiavgift på bøker, altså å gjøre bøker 25 pst. dyrere, i en tid der boksalget synker. Dette gjøres parallelt med at de reduserer satsning på språk- og bibliotekformål, samt reduserer bevilgningene til Kulturfondet, som vil kunne ramme innkjøpsordningene for litteratur, og dermed også tilgangen til litteratur på bibliotekene. Flertallet viser til at moms på bøker vil gi et proveny på om lag 1 mrd. kroner, der regningen sendes til leselystne bokkjøpere. Det vil påvirke boksalget i negativ retning og gi dyrere bøker.

Flertallet mener at forslaget er alvorlig, særlig i en tid hvor leseferdigheter og leselyst går ned hos barn og unge. Flertallet viser til at det har vært en stor prioritet for regjeringen å øke leselysten, blant annet gjennom Leselyststrategien. Flertallet viser til at regjeringen sammen med Sosialistisk Venstreparti også har prioritert å styrke innkjøpsordningene for sakprosa.

Komiteens medlemmer fra Høyre merker seg at Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti er overrasket over et forslag som fremmes i partiets tredje alternative statsbudsjett på rad. Forslaget er fremmet for å sikre inndekning for partiets løft i barnetrygd og reduksjon i skatter for middels og lave inntekter. Prisjusteringen av barnetrygden vil alene bidra til at man kan kjøpe bøker for rundt 2 500 kroner, pr. barn, før merverdiavgiften overgår veksten i barnetrygd.

Disse medlemmer viser til at flere økonomer har påpekt at flertallets prioritering, etter budsjettforhandlingene, med å bruke nesten syv milliarder ekstra i oljepenger, vil bidra til å utsette en fremtidig rentenedsettelse. Dette vil bety mer i negativ retning for kjøpekraften enn innføring av merverdiavgift på bøker.

Disse medlemmer viser også til at fritaket for merverdiavgift på bøker innebærer at det er bestselgerne som belønnes mest, og de smalere sjangerne minst.

Disse medlemmer viser til at ekspertutvalget oppnevnt av Finansdepartementet i 2019 mente at merverdiavgiftsfritaket for bøker ikke er et målrettet virkemiddel for å oppnå litteraturpolitiske mål. Ekspertutvalget skrev at «fritaket innebærer at utgavene som selger mest og trenger minst støtte, får mest. Samtidig begrunnes fritakene med et ønske om å støtte det norske språk. Likevel omfatter dagens fritak publikasjoner på

alle språk». Ekspertutvalget anbefalte derfor at moms-fritaket bør avvikles.

Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett, der det foreslås å redusere posten med 5,1 mill. kroner for å finne rom til andre satsinger.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.15.2 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER, KAN OVERFØRES

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.15.3 POST 45 STØRRE UTSTYRSANSKAFSELSE OG VEDLIKEHOLD, KAN OVERFØRES

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.15.4 POST 73 SPRÅKTILTAK

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlem fra Venstre mener Kultur- og likestillingsdepartementet de kommende årene må følge opp intensjonene i språkløva. For å styrke nynorsk som det minst brukte norske skriftspråket er det nødvendig med et nynorskløft. Det er dette medlems syn at Noregs Mållag har en særlig viktig rolle i å bidra til at intensjonene i språkløven følges opp. Dette medlem viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås en økning på 1 mill. kroner til Noregs Mållag.

4.15.5 POST 74 DET NORSKE SAMLAGET

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlem fra Venstre mener det er særlig behov for å styrke kulturtilbudet på nynorsk for barn og unge. Et målrettet tiltak for dette er å øke produksjonen av nynorsk barne- og ungdomslitteratur. Dette medlem viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås en økning på 1,5 mill. kroner til Det Norske Samlaget for dette formålet.

4.15.6 POST 75 TILSKUDD TIL ORDBOKSARBEID

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett, der det foreslås å redusere posten med 0,55 mill. kroner for å finne rom til andre satsinger.

4.15.7 POST 80 BIBLIOTEK- OG LITTERATURILTAK

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Leselyst

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, vil påpeke at vi som samfunn har et ansvar for å legge til rette for at barn og unge utvikler gode leseferdigheter og oppdager leseglede som varer livet ut. Flertallet viser til at regjeringens leselyststrategi ble lansert i mai 2024, som inneholder en rekke tiltak som skal fremme leselyst og leseevnen til barn og unge. Strategiperioden varer ut 2030, og gjennomføring av tiltakene har akkurat startet. Det er over 170 000 ansatte i

barnehager, skoler og bibliotek som på hver sin måte og sammen kan bidra til at våre mer enn 1,2 millioner barn og unge blir glade i å lese.

Flertallet er glad for at regjeringen har prioritert en leselyststrategi og er opptatt av at det føres en ambisiøs satsing for å fremme lesing og litteratur. Flertallet ber om at oppfølgingen av tiltakene i strategien følges nøye, og at regjeringen kommer tilbake til Stortinget med en redegjørelse for gjennomføring av tiltakene i de årlige budsjetter.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Venstre, ber også Kultur- og likestillingsdepartementet innhente erfaringer fra det svenske Läsrådet og det danske Bogpanelet og vurdere om et lignende tiltak vil være hensiktsmessig også i Norge.

For å kunne overvåke leseutfordringene og utviklingen i leseferdigheter, lesevaner og litteraturbruk mener komiteens medlem fra Venstre at man trenger faste strukturer som sikrer konsistent og tilstrekkelig statistikk og systematisk formidling av kvalitetssikret forskning, statistikk og kunnskap om lesing, litteratur og bibliotekbruk.

På denne bakgrunn fremmer dette medlem følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen igangsette et arbeid med å etablere et lesepanel etter dansk modell.»

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre ser med bekymring på stadig fallende tall når det gjelder lesing i mange deler av samfunnet. Lesing er knyttet til demokratisk deltakelse, til hvert enkelt menneskes mulighet for inkludering og til å hindre utenforskap. Disse medlemmer har merket seg at en samlet bransje har etterlyst et arbeid for å samle kunnskap og finne mulige tiltak for å styrke befolkningens lesekompetanse og evne til langlesing spesielt. Disse medlemmer viser til at regjeringen i proposisjonen viser til ulike tiltak som er ment å følge opp Leselyststrategien 2024–2030. Det mangler likevel et konkret arbeid for nettopp å samle inn nødvendig kunnskap.

Disse medlemmer viser til at våre naboland har etablert faste strukturer for dette. I Danmark er det gjennom mange år etablert et bokpanel der ekspertgrupper fra ulike fagfelt og bransjerepresentanter utgir årlige rapporter om lesing, bibliotek og bokproduksjon. Panelet, sammensatt av eksperter fra ulike disipliner i akademia, utgir i tillegg jevnlig spesialrapporter om bl.a. leseforskning, faglitteratur og litteraturformidling for barn. I Sverige er det etablert et lignende system der regjeringen jevnlig utnevner medlemmer til et leseråd som overvåker utviklingen for lesing og litteratur.

Disse medlemmer mener at det også i Norge er behov for et godt og jevnlig oppdatert samlet kunnskapsgrunnlag om lesingens og litteraturens betydning og status i det norske samfunnet. Disse medlemmer mener det bør vurderes å etablere et leseråd eller bokpanel også i Norge.

4.16 Kap. 3326 Språk- og bibliotekformål

4.16.1 POST 1 YMSE INNTEKTER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.16.2 POST 2 INNTEKTER VED OPPDRAG

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.17 Kap. 327 Nidaros domkirkes restaureringsarbeid mv.

4.17.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett, der det foreslås å redusere posten med 2,005 mill. kroner for å finne rom til andre satsinger.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.17.2 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.17.3 POST 70 UTENLANDSKE KRIGSGRAVER I NORGE

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.17.4 POST 71 TILSKUDD TIL REGIONALE PILEGRIMSSENTRE

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett, der det foreslås å redusere posten med 9,5 mill. kroner for å finne rom til andre satsinger.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at Nasjonalt pilegrimssenter (NPS) sin langtidsplan for pilegrimssatsing i Norge, «Veien fram mot 2027», ble godkjent av Kulturdepartementet høsten 2019. Denne planen legger betydelig vekt på etableringen av Kystpilegrimssleia fra Egersund til Trondheim med 4 regionale senter (RPS). Disse er Avaldsnes, Bergen, Selje og Smøla/Edøya. I tillegg er det etablert mange nøkkelsteder som er tilknyttet de ulike RPS-ene. Dette medlem mener det er viktig å sikre permanent drift av de fire regionale sentrene (RPS). Dette medlem viser til Venstres alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å øke bevilgningen med 2,5 mill. kroner til dette formålet.

4.18 Kap. 328 Museer m.m.

4.18.1 POST 70 DET NASJONALE MUSEUMSNETTVERKET

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Flertallet viser til at både Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre foreslår å gjeninnføre ABE-reformen, som bidro til å gi årlige flate osthøvelkutt som rammet kulturliv og institusjoner. Dette i tillegg til at Høyre nå foreslår å kutte 78 mill. kroner fra museenes drift. Flertallet vil understreke viktigheten av stabile økonomis-

ke rammebetingelser for museene og institusjonene, særlig når vi vet at flere allerede har det krevende økonomisk, og der store deler av driftsmidlene er bundet opp i lønns- og personalkostnader.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett, der det foreslås å redusere posten med 78 mill. kroner for å finne rom til andre satsinger.

Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett, der det foreslås å øke posten med 7,5 mill. kroner. 5 mill. kroner øremerkes Henie Onstad Kunstmuseum og 1 mill. kroner øremerkes Nitja Senter for samtidskunst.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til tidligere bevilgninger gitt til Norwegian Spitfire Foundation og Spitfire PL258-prosjektet for gjenoppbygging av et jagerfly fra 2. verdenskrig med norsk krigshistorie.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at det er viktig at dette prosjektet ikke stopper opp, og har i sitt alternative budsjett 2025 foreslått 1,5 mill. kroner til prosjektet på denne posten.

Disse medlemmer viser til at statsbudsjettet for 2017 slo fast at 2030 er et nasjonaljubileum, og at Stiklestad Nasjonale Kultursenter (nå Museene Arven) har et særlig ansvar. I Hurdalsplattformen sier regjeringen at den skal «sørge for at 1000-årsjubileet for slaget på Stiklestad blir ei nasjonal markering. Stiklestad Nasjonale Kultursenter skal vere navet i jubileet».

Disse medlemmer viser til at ansvaret for jubileet ligger hos Barne- og familiedepartementet, som har fulgt opp med midler til et jubileumssekretariat, opprettelse av en nasjonal komité og midler til jubileumsstafetten. Dette har vært et løft for det brede nasjonale perspektivet i jubileet. Samtidig vil det være naturlig med en satsing på stedet der jubileet springer ut ifra – Stiklestad.

Disse medlemmer viser til at Museene Arven har søkt midler til et forprosjekt som startet opp i 2024 og som løper ut 2025. Målet er stedsutviklingsprosjektet «Stiklestad for nye tusen år». Så langt er de ikke tilgode sett med statlige midler til prosjektet. Lokalt har man lagt opp til en bred finansieringsmodell med fylke, kommune, næringsliv, stiftelser, private og staten.

Disse medlemmer ber departementet vurdere søknaden frem mot revidert nasjonalbudsjett i 2025 for å sikre en gjennomføring av prosjektet innen 2030.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre har merket seg at Hardanger fartøyvernssenters prosjekt «Tett på» med publikumsbygg og læringsarena er et viktig løft både for kystkultur, videreføring av tradisjonshåndverk og formidling. Disse medlemmer mener departementet

bør gå i dialog med Hardanger og Voss museum for å sikre at prosjektet har tilstrekkelig gode rammer for å videreføre dette viktige arbeidet.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet merker seg at Hardanger fartøyvernssenters prosjekt «Tett på» med publikumsbygg og læringsarena er et viktig løft både for kystkultur, videreføring av tradisjonshåndverk og formidling. Prosjektet forventes ferdigstilt våren 2025. Dette medlem håper regjeringen i forbindelse med revidert statsbudsjett 2025 vil se nærmere på om Hardanger og Voss museum bør få økt driftstilskudd for å dekke økte driftsutgifter.

Dette medlem viser til at museumsmeldinga Meld. St. 23 (2020–2021) har følgende formulering på s. 87:

«Regjeringa vil sjå til at musea har føreseielege rammer for å drifta, ta vare på og formidla dei flytande fartøya.»

Dette medlem påpeker viktigheten av forutsigbare rammevilkår for drift av historiske fartøy som brukes aktivt i formidling.

Dette medlem viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at Jakob Sande – senter for forteljekunst ble opprettet i 2020. På kort tid har senteret tatt en nasjonal rolle og fått internasjonal oppmerksomhet. Senteret har synliggjort Jakob Sandes diktning, og det nynorske språket, og løftet frem nye stemmer innen muntlig og skriftlig fortellerkunst. Dette er viktig for å gi den immaterielle kulturarven et løft og styrke oppmerksomheten på fortellerkunstens rolle i den nasjonale bevisstheten. Senteret står foran en periode der det nasjonale fagmiljøet skal bygges opp. Det er for dette medlem viktig at kapasiteten ved senteret styrkes. Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett og foreslår å bevilge 1,5 mill. kroner til Musea i Sogn og Fjordane, med mål om å sikre de nødvendige fagstillingene ved Jakob Sande – senter for forteljekunst, for å muliggjøre at ambisjonene som et nasjonalt kompetansesenter for muntlig og skriftlig fortellerkunst kan realiseres.

Dette medlem viser til at Midt-Troms Museum i november 2021 åpnet et eget barnemuseum på Finnsnes. Barnemuseet er unikt og spiller etter dette medlem syn en helt vital rolle i å formidle nordnorsk kultur og historie til barn. Det er et nyskapende og unikt museum, som fortjener ytterligere oppmerksomhet og økt finansiering. Dette medlem viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås en økning på 1,5 mill. kroner til drift av Barnemuseet under Midt-Troms Museum.

Dette medlem viser til Nynorsk kultursentrum sitt innspill, hvor det vises til prosjektet for å nå 16-årin-

ger i områder hvor nynorsk som skole- og samfunns-
språk er betydelig svekket. Dette prosjektet fikk en en-
gangstildeling i forbindelse med revidert nasjonalbud-
sjett for 2023, men er siden ikke fulgt opp med friske
midler i regjeringens forslag. Dette medlem viser til
sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås en økning
på 1,5 mill. kroner til Nynorsk kultursentrum for dette
prosjektet.

Dette medlem viser videre til at Nynorsk kultur-
sentrum mangler finansiering for å sikre allmennheten
tilgang til dikterhjemmet etter Haldis Moren og Tarjei
Vesaas. Dette er etter dette medlems syn en viktig
del av norsk kulturhistorie, som det bør tilstrebes at hol-
des permanent åpent for publikum. Dette medlem
viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås en
økning på 0,5 mill. kroner til Nynorsk kultursentrum for
dette prosjektet.

Dette medlem viser til sitt alternative statsbud-
sjett, hvor det foreslås en økning på 2 mill. kroner til
Stiklestad Nasjonale Kultursenter.

Dette medlem viser til sitt alternative statsbud-
sjett, hvor det foreslås en økning på 4 mill. kroner til Mu-
seene i Sør-Trøndelag (MiST). Formålet er å sikre videre
fremdrift for særlig nedpakking, registrering og arkive-
ring hos Kunstindustrimuseets samlinger.

Dette medlem viser til at Henie Onstad kunst-
senter har økt behov for driftsmidler i en krevende øko-
nomisk situasjon. Det er behov for å styrke den statlige
finansieringen, slik at særlig satsing på barn, unge og
mangfold i verkstedet kan videreføres, og at senteret
kan fortsette å bevare og forvalte selve bygget. Dette
medlem viser til Venstres alternative budsjett, hvor
det foreslås å øke støtten til Henie Onstad kunstsenter
med 2 mill. kroner.

4.18.2 POST 78 ANDRE MUSEUMS- OG KULTURVERNTILTAK

Komiteens flertall, medlemmene fra Ar-
beiderpartiet, Senterpartiet og Sosialis-
tisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er
foreslått å gi støtte til Norsk Skogfinsk Museum. Fle-
rtallet foreslår derfor at kap. 328 post 78 økes med 3
mill. kroner, sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og
Venstre viser til at flere museer er i ferd med å etablere
et museumsnettverk for «vernede fartøy i aktiv formid-
ling». Det de har felles, er ulike praktiske utfordringer ved
drift og vedlikehold av disse verdifulle historiske skipene.

Disse medlemmer viser at det i museumsmel-
dingen (Meld. St. 23 (2020–2021)) står følgende:

«Bevaring gjennom bruk er særleg viktig i forvalt-
ninga av flytande fartøy, og den frivillige innsatsen som
vert lagt ned i dette arbeidet er heilt avgjerande for iva-

retaking av den materielle og immaterielle kulturarven
knytt til utvikling og bruk av båtar og skip.»

og:

«Regjeringa vil sjå til at musea har føreseielege ram-
mer for å drifta, ta vare på og formidla dei flytande far-
tøya.»

Med utgangspunkt i dette mener disse medlem-
mer at departementet i samarbeid med museums-
nettverkene bør vurdere hvordan man på en bedre måte
kan ivareta disse fartøyene og bruken av dem i formidling
av vår historie.

Komiteens medlem fra Fremskrittspar-
tiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett.

Komiteens medlem fra Venstre viser til sitt
alternative statsbudsjett, hvor det foreslås en økning på
1 mill. kroner til Norsk Skogfinsk Museum.

4.19 Kap. 329 Arkivformål

4.19.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens flertall, medlemmene fra Ar-
beiderpartiet, Senterpartiet og Sosialis-
tisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens for-
slag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og
Venstre viser til innspill fra Norsk senter for folkemu-
sikk og folkedans om at det er et påtrengende behov for
et nytt fag- og arkivsystem for sektoren. Situasjonen be-
skrives som alvorlig med fare for at mye av det verdifulle
folkemusikk materialet kan gå tapt.

Disse medlemmer mener derfor at departe-
mentet bør vurdere om det er rom for å etablere et
forprosjekt med mål om å utvikle et nytt fagsystem for
folkemusikkarkivene i Norge.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til
Høyres alternative budsjett, der det foreslås å redusere
posten med 24,1 mill. kroner for å finne rom til andre
satsinger.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittss-
partiet og Venstre viser til sine respektive alterna-
tive budsjetter.

4.19.2 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER, KAN OVERFØRES

Komiteens flertall, medlemmene fra Ar-
beiderpartiet, Senterpartiet og Sosialis-
tisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens for-
slag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.19.3 POST 45 STØRRE UTSTYRSANSKAFSELSE OG VEDLIKEHOLD, KAN OVERFØRES

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.19.4 POST 78 ARKIVILTAK

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.20 Kap. 3329 Arkivformål

4.20.1 POST 1 YMSE INNTEKTER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.20.2 POST 2 INNTEKTER VED OPPDRAG

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.21 Kap. 334 Film- og dataspillformål

4.21.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett, der Høyre foreslår å redusere posten med 7 mill. kroner for å finne rom til andre satsinger.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at organisasjonen Film & Kino i forbindelse med behandlingen av Dokument 8:4 S (2023–2024), et representantforslag om å bevare søndagen som en annerledesdag, avslørte at det er vanskelig å vise familiefilm tidlig på søndager. Det ble vist til at kun enkelte kulturtilbud utestenges fra å drive i enkelte perioder (typisk søndag formiddag), mens det meste annet av kulturtilbud står fritt til å trekke publikum samtidig. Det betyr f.eks. at det ikke er lov å vise barne-/familiefilm på søndag formiddag. Dette er konkurransevridende. Disse medlemmer er enig med Film & Kino i deres ønske om at unntaksbestemmelsene i lov om helligdager og helligdagsfred § 4 også skal gjelde filmfremvisning.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen foreslå at unntaksbestemmelsene i lov om helligdager og helligdagsfred § 4 også skal gjelde filmfremvisning.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at regjeringen i oktober la frem en strategi for kino og filmformidling, «Mer film sammen», som skal bidra til en levende filmkultur over hele landet og sikre at alle har tilgang på varierte filmer av høy kvalitet. Flertallet viser til at regjeringen her varsler at de vil utrede en mulig endring av helligdagsfredlovens forbud mot kinovisninger på helligdager mellom kl. 06.00 og 13.00.

4.21.2 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER, KAN OVERFØRES

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.21.3 POST 50 FILMFONDET

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialis-

tisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Flertallet er opptatt av å sikre gode rammebetingelser for at det kan skapes norsk film, og fremhever Filmfondets tilskuddsordninger som avgjørende for dette. Flertallet er bekymret for Høyre og Fremskrittspartiets prioriteringer, der de foreslår kraftige reduksjoner til Filmfondet, som kommer i tillegg til foreslåtte ABE-kutt. Flertallet understreker at dette vil føre til en svekkelse av norsk film.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til høringsinnspill fra Hyperion, som peker på de 5 mill. kroner som regjeringen har satt av øremerket innkjøp av dataspill. De viser videre til at den største utfordringen i dag ikke er tilgang på spill, men mangel på gode møteplasser hvor unge kan spille det de selv ønsker. Rapporten «Møteplass datakultur» peker også på dette. Hyperion peker også på at det er vanskelig å benytte seg av den generelle støtteordningen for datakultur, og at tiltakene som kan treffe dataspillfeltet, synes å kreve at aktivitetene settes i en pedagogisk, kulturell eller formidlingssammenheng. Ungdommene som møtes, ønsker å møtes for å spille, ikke for å høre på foredrag eller lignende. Disse medlemmer mener derfor at det er behov for å gjennomgå kriteriene for disse søkbare ordningene slik at de i større grad også treffer datakulturen.

Disse medlemmer mener norsk dataspillbransje har stort potensial for vekst. Den forrige regjeringens satsing på bransjen var gjennom Spillerom – Dataspillstrategi 2020–2022. Da fikk vi for første gang et nasjonalt løft for dataspill som selvstendig kulturuttrykk, kunstform, næring og fritidsaktivitet. Strategien har sørget for viktige første steg for å utvikle norsk næringsliv slik at vi får en spillbransje som kan hevde seg internasjonalt. Samtidig er det behov for ytterligere satsing. Derfor er det synd at den sittende regjeringen i den nylig lanserte strategien for dataspill ikke viser tilstrekkelige ambisjoner for feltet.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre vil også peke på at Virke produsentforening i sitt høringsinnspill etterlyser at regjeringen leverer på dataspillstrategien og tiltaket med å styrke Filmfondet med økte bevilgninger til utvikling og lansering av dataspill.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett, der det foreslås å redusere posten med 15 mill. kroner for å finne rom til andre satsinger. Bevilgningen til dataspill på 5 mill. kroner skal skjermes.

Disse medlemmer finner ikke grunnlag for ordbruken fra regjeringspartiene og Sosialistisk Venstreparti når de omtaler Høyres bevilgning på posten

som en kraftig reduksjon. Posten styrkes med 27 mill. kroner fra inneværende år.

Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett, der det foreslås å øke posten med 4,5 mill. kroner. 2 mill. kroner øremerkes til dataspill: «Tilskudd til møteplasser, utstyr m.m.». 2,5 mill. øremerkes norsk spillutvikling, som har stort næringspotensial.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett, hvor det foreslås en økning på 20 mill. kroner på denne posten. Disse midlene skal fordeles med henholdsvis 15 mill. kroner til utvikling av dataspill og 5 mill. kroner til formidling av dataspill og datakultur.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til høringsinnspill fra Dramatikerforbundet, der de beskriver at Norsk filminstitutt kun krever selvrappotering fra tilskuddsmottagerne når det kommer til de kollektive rammeavtalene som gjelder i bransjen, og at det ikke gjennomføres kontroll eller stikkprøver av dette.

Disse medlemmer legger vekt på at et ryddig arbeidsliv er viktig for alle, også for manusforfattere, og forutsetter at departementet deler denne oppfatningen og har et system for å etterprøve dette.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett.

4.21.4 POST 72 INSENTIVORDNINGEN FOR FILM- OG SERIEPRODUKSJONER, KAN OVERFØRES

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Flertallet mener insentivordningen for film- og serieproduksjoner er viktig for å bidra til å øke antallet internasjonale film- og serieproduksjoner i Norge. Ordningen bidrar til å skape aktivitet og økt kompetanse i filmbransjen, i tillegg til å gi ringvirkninger for både reiseliv, øvrig næringsliv og distriktene.

Flertallet viser til at ordningen er refusjonsbasert, og at det kan ta flere år fra tilsagn blir gitt under ordningen, til refusjonene blir utbetalt. Det gjenstår derfor forpliktelser under ordningen fra tidligere år som begrenser tilsagnsrammen for nye prosjekter.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre mener filminsentivordningen er en svært viktig ordning for å styrke filmfeltet. Ordningen har god måloppnåelse, men taper i konkurransen mot andre lands ordninger.

Disse medlemmer viser til at en evaluering av insentivordningen for film, utført av Oslo Economics i 2021, har undersøkt i hvilken grad ordningen har resultert i en økning i antall store internasjonale filmer og serier produsert i Norge, i hvilken grad ordningen bidrar til å styrke norsk filmnæring, og i hvilken grad ordningen bidrar til økonomisk aktivitet og økonomiske gevinster for Norge.

Disse medlemmer viser til at det i rapporten konkluderes med at insentivordningen har fungert etter sin hensikt på mange områder. Den har bidratt til å tiltrekke flere store internasjonale produksjoner til Norge, til å styrke næringen og til å øke erfaring og kompetanse i norsk filmbransje. Ordningen har videre stimulert til økt økonomisk aktivitet, både i filmbransjen og i regionene hvor produksjonen foregår, og det virker som om store deler av landet drar nytte av produksjonene.

Videre sies det i rapporten at dersom insentivordningen for film styrkes, ved å utvide rammen og gjøre den mer forutsigbar, er det grunn til å tro at antallet større internasjonale produksjoner i Norge vil øke. Hvis det er ønskelig å øke rammen, bør det gjøres stegvis for å sikre at kapasiteten i bransjen kan tilpasse seg den økte etterspørselen. Det er derimot ingenting som tyder på at bransjen ikke vil klare å ruste opp for et økt aktivitetsnivå på sikt. En stegvis økning i den økonomiske rammen vil også sørge for en bedre kontroll med ordningen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser videre til at det i Olsberg-rapporten (2023) også anbefales en stegvis budsjettopp-trapping over flere år, med mål om å på sikt fjerne søknadsfristene og gjøre ordningen regelstyrt.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at insentivordningen for film- og serieproduksjoner også svekkes i budsjettet for 2025. Når ordningen er slik innrettet at tidligere gitte tilsagn må trekkes fra den foreslåtte budsjettammen, betyr det for 2025 at ca. 70 mill. kroner av rammen på 130 mill. kroner allerede er forpliktet i tidligere søknadsrunder.

Disse medlemmer viser til at i løpet av denne regjeringensperiode er ordningen i praksis blitt redusert og er ennå ikke tilbake på det nivået den var da regjeringen Solberg gikk av.

Disse medlemmer viser til at filminsentivordningen har tjent Norge, norsk reiseliv og norsk industri – både i og utenfor film – godt siden den ble innført. Den kaster godt av seg både direkte og indirekte med tanke på profilering av Norge som reisemål. Den økonomiske rammen har helt siden etableringen av insentivordningen vært for liten. Det har ført til at Norge har gått glipp av en rekke innspillinger og investeringer. Disse

medlemmer mener at tiden er overmoden for å endre ordningen og gjøre den automatisk. Det er allerede mange kvalifiserte film- og TV-prosjekter som ikke får delta i ordningen fordi noen få store prosjekter tar hele potten. Man risikerer dermed at det er andre land hvor filminsentivene er garantert, som får inntektene og markedsføringseffekten. Disse medlemmer mener derfor at en regelstyrt ordning, hvor man automatisk får en andel av de godkjente kostnadene refundert ved fremlagt regnskap, bør være et naturlig neste steg for ordningen.

Disse medlemmer viser til Olsberg-rapporten og til høringsinnspillet til Den nasjonale filmkommisjonen for utfyllende informasjon om de aktuelle ringvirkningene og de potensielle prosjektene en omlagt filminsentivordning vil kunne gi Norge, norsk filmindustri og norsk reiseliv.

Disse medlemmer viser til at familie- og kulturkomiteen nylig besøkte filmparken på Jar og med all tydelighet fikk se at film- og TV-produksjon gir massive ringvirkninger for næringslivet.

Disse medlemmer viser til den store internasjonale konkurransen rundt betingelsene i ulike typer filminsentivordninger og at gode og forutsigbare ordninger nærmest er blitt en forutsetning for å bli valgt som innspillingsland.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til at andre land har regelstyrte ordninger som gjør forutsigbarheten for produsentene langt bedre enn den norske rammestyrt ordningen. Det er også en utfordring for produsentene at det er lenge mellom søknadsfristene i den norske ordningen. Dermed blir det vanskeligere å planlegge.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at filminsentivordningen får flere søknadsfrister hvert år, inntil ordningen omlegges til en regelstyrt ordning.»

«Stortinget ber regjeringen legge frem en sak om at insentivordningen for film- og serieproduksjon omlegges til en regelstyrt ordning, slik at den blir internasjonalt konkurransedyktig og trekker flere produksjoner til Norge.»

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett og foreslår å bevilge 75 mill. kroner som et første steg i en opptrapping av insentivordningen for film- og serieproduksjoner, med mål om en regelstyrt ordning. Bevilgningen skal samtidig gi rom for økte tilsagnsrammer i 2025.

4.21.5 POST 73 REGIONALE FILMVIRKSOMHETER, KAN OVERFØRES

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Flertallet er opptatt av å sikre sterke regionale filmmiljøer i hele landet og mener fjorårets store økning til regionale filmsentre og fond bidrar til at flere talenter kan løftes frem, til økt mangfold og til økt regional bransjebygging.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.21.6 POST 75 INTERNASJONALE FILM- OG MEDIEAVTALER, KAN OVERFØRES

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.21.7 POST 78 FILM- OG DATASPILLTILTAK

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett, der det foreslås å redusere posten med 2 mill. kroner for å finne rom til andre satsinger.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett.

Komiteens medlem fra Venstre mener Norsk nettverk for dataspillbedrifter (Noneda) er en viktig interesse-, kompetanse- og samarbeidsorganisasjon for dataspillbransjens kunst-, nærings- og kulturmiljø i Norge. Organisasjonen er et viktig bidrag til å samle og styrke norsk dataspillbransje. Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett, hvor det foreslås en økning på 1 mill. kroner på denne posten.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Venstre, mener Internasjonalt Samisk Filminstitutt (ISFI) arbeid har resultert i en sterk samisk filmbølge som nå anerkjen-

nes internasjonalt, og at de dermed har en viktig rolle i den positive utviklingen av samisk språk, identitet og kultur. Flertallet viser til at ISFI ble etablert i 2007 og er lokalisert i Kautokeino. I 2014 ble instituttet anerkjent som et internasjonalt samisk filminstitutt. Siden etableringen har instituttet jobbet målrettet for å støtte samiske filmskapere med utvikling og produksjon av film og TV-drama.

Flertallet viser til at en samlet kontroll- og konstitusjonskomité unntatt medlemmet fra Fremskrittspartiet uttalte følgende om ISFI i forbindelse med behandlingen av Dokument 19 (2022–2023), Innst. 30 S (2024–2025):

«Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Fremskrittspartiet, viser til at Sannhets- og forsoningskommisjonen i sin rapport punkt 19.1.1 påpeker at samiske filmer og serier har en stor betydning for styrking av samisk identitet, samtidig som de bidrar til økt kunnskap om samiske forhold hos majoritetsbefolkningen:

‘På den ene siden har filmproduksjoner skapt persongalleri med erfaringshorisonter som mange med samisk bakgrunn kan identifisere seg med, og på den andre siden har de gitt innblikk i den samiske kulturen til andre og økt kunnskap om samiske forhold hos majoritetsbefolkningen. Mens samiske filmskapere i sine produksjoner har behandlet konflikter mellom den samiske befolkningen og storsamfunnet, har filmer samtidig satt søkelys på diskriminering og fordommer mot samer. Også sentrale problemstillinger med urfolks- og minoritetsidentitet har blitt løftet i samiske filmer og TV-produksjoner.’

Flertallet vil i tillegg fremholde at kommisjonen påpeker at en internasjonal tendens til økt mangfold i filmer har gjort samiske historier attraktive for filmproduksjoner både i Norden og internasjonalt. I den forbindelse spiller Internasjonalt Samisk Filminstitutt (ISFI) en uvurderlig rolle. ISFI fremmer og styrker det samiske samfunnets mulighet til å fortelle egne historier, på egne premisser, til et internasjonalt så vel som et nordisk publikum.

Flertallet mener det er svært positivt at regjeringen har varslet at tilskuddet til ISFI fra 2025 av vil bli forvaltet av Kultur- og likestillingsdepartementet.

Flertallet anerkjenner viktigheten av at ansvaret for finansieringen av samisk film skal ligge hos ISFI. I lys av Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport mener flertallet at det bør utredes et nasjonalt mandat for ISFI, med mål om å definere hovedansvaret for forvaltning og finansiering av det samiske filmfeltet.

Flertallet mener at ISFI slik vil kunne spille en sentral rolle i å oppfylle målet i Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport om en omfattende og langsiktig nasjonal satsing på samisk kultur samt målet om å styrke de økonomiske rammene for samiske kulturnæringer og -institusjoner.»

Flertallet stiller seg bak disse uttalelsene. Videre vil flertallet understreke at Sannhets- og forsoningskommisjonens materiale viser at samiske filmer og serier har en stor betydning for styrking av samisk identitet som ikke må overses. Flertallet viser videre til at den internasjonale tendensen til økt mangfold i filmer har

gjort samiske historier attraktive for filmproduksjoner både i Norden og internasjonalt. Sammenlignet med antall spillefilmer og serier som har blitt produsert siden 1970-tallet, har de siste årene vist en positiv utvikling.

På denne bakgrunn fremmer flertallet følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i samarbeid med aktuelle aktører utrede et nasjonalt mandat for Internasjonalt Samisk Filminstitutt (ISFI), med mål om å definere hovedansvaret for forvaltning og finansiering av det samiske filmfeltet.»

Komiteens medlem fra Venstre viser til at Venstre i sitt alternative statsbudsjett foreslår å øke bevilgningene til Internasjonalt Samisk Filminstitutt (ISFI) med 15 mill. kroner. Dette tilsvarer summen instituttet selv forespeiler som en første fase i opptrappingen mot å kunne ivareta et nasjonalt mandat for det samiske filmfeltet.

4.22 Kap. 3334 Film- og dataspillformål

4.22.1 POST 1 YMSE INNTEKTER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.22.2 POST 2 INNTEKTER VED OPPDRAG

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.23 Kap. 335 Medieformål

4.23.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett, der Høyre foreslår å redusere posten med 3,4 mill. kroner for å finne rom til andre satsinger.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til at man nå går inn i det siste budsjettåret i inneværende stortingsperiode, og understreker viktigheten av å starte opp arbeidet med grunnlaget for de fireårige styringssignalene for mediestøtten som skal vedtas i budsjettet for 2027. Erfaringen fra forrige behandling var at ikke alle utredninger og høringer var gjennomført før Stortinget ble invitert til å beslutte styringssignalene.

Disse medlemmer vil imidlertid be regjeringen komme tilbake med konkrete forslag til hvordan man skal sikre et godt medietilbud til unge, allerede i statsbudsjettet for 2026. I løpet av 2025 bør regjeringen også revidere lov om økonomisk støtte til mediene med formål om å tilpasse ordningene for støtte til tegnspråklige medier.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at regjeringen Solberg innførte fritak i merverdiavgiften for elektroniske nyhetstjenester. Intensjonen med dette var å sikre plattformnøytralitet for nyheter og gi en økonomisk håndrekning til mediebransjen. Regjeringen Støre har gjort store endringer og fjernet fritaket for aktører der lyd og bilde utgjør mer enn 50 pst. av nyhetsformidlingen. Ifølge regjeringen førte det opprinnelige fritaket til en del tilpasninger og ga en økonomisk fordel til selskaper som distribuerer TV-kanaler. Disse medlemmer mener regjeringen bør vurdere om plattformnøytralitet kan sikres på andre måter enn gjennom et generelt fritak i merverdiavgiften. Det er naturlig å vurdere om et fritak kan avgrenses bedre, eller om det kan gjennomføres andre tiltak for å ivareta den opprinnelige intensjonen med fritaket. Selv om nyheter og samfunnsdebatt har verdi uavhengig av språkform eller hvilket publikum de er rettet mot, har det større betydning dersom tilbudet er rettet mot norske forhold eller et norsk publikum. Disse medlemmer mener eventuelle tiltak bør innrettes mot dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å endre merverdiavgiftsloven slik at § 6-2 gjeninnføres, og det bestemmes at momsfritak for elektroniske nyhetstjenester forutsetter at innholdet er rettet mot allmennheten i Norge. Det må være et kriterium at internasjonalt produserte nyhetstjenester som sendes med samme innhold i en rekke land, ikke anses å være rettet mot allmennheten i Norge.»

4.23.2 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.23.3 POST 70 KOMPENSASJON TIL KOMMERSIELL ALLMENNKRINGKASTING

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.23.4 POST 71 MEDIESTØTTE

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Flertallet viser til at det i regjeringens budsjettforslag foreslås en økning i mediestøtten under kap. 335 post 71 på 18,62 mill. kroner.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmet fra Fremskrittspartiet, vil fremheve mediens viktige rolle og er opptatt av at mediepolitikken skal sikre et mangfold av redaktørstyrte medier i hele landet, et bredt medietilbud av god kvalitet og et godt tilbud til barn og unge. Dette flertallet er glad for at regjeringen har gitt Medietilsynet i oppdrag å utrede status og fremtidig utvikling av de økonomiske forutsetningene for de redaktørstyrte mediene i Norge, herunder også å vurdere om endringene i merverdiavgift for elektroniske nyhetsmedier har fått konsekvenser.

Dette flertallet er opptatt av å føre en aktiv mediepolitikk som gir forutsigbarhet for mediene og ikke hemmer innovasjon. Dette flertallet er opptatt av at mediene skal gis forutsigbare og gode rammebetingelser, og vil fremheve de fireårige styringssignalene som viktige for å sikre dette. Dette flertallet mener dette er særskilt viktig gitt mediens viktige beredskapsfunksjon, som sikrer at kvalitetssikret informasjon kan komme ut til folk i hele landet.

Dette flertallet viser også til at regjeringen har varslet en strategi for en åpen og opplyst samtale samt en strategi for å styrke motstandskraften mot desinformasjon.

Dette flertallet fremhever viktigheten av troverdige, redaktørstyrte medier av høy kvalitet og at dette er viktigere enn noen gang, da dette flertallet er spe-

sielt bekymret for rammevilkårene for kvalitetsjournalistikken. Dette flertallet er derfor glad for at man gjennom bevilgning til Landslaget for lokalaviser sitt prosjekt Samarbeidsdesken, vil bidra til mer kvalitetsjournalistikk om saker som angår folk der de bor.

Dette flertallet viser til at regjeringen gjorde endringer i innovasjons- og utviklingstilskuddet i 2023 fordi man ønsket å åpne for at flere fagmedier kan kvalifisere til å kunne søke om støtte enn før. Dette flertallet støtter dette og vil fremheve fag- og dybdejournalistikk som viktige bidrag til mediemangfoldet.

Dette flertallet viser til at tross i endringene som ble gjort, har fagmediene likevel ikke kunnet søke om midler, da ordningens forskrift er utformet for snvert. Dette flertallet registrerer dermed at intensjonen i endringene ikke har fungert, og at regjeringen har varslet ytterligere justeringer for å sikre dette. Dette flertallet ber regjeringen prioritere dette arbeidet med å få på plass en revidert forskrift for innovasjonsstøtte slik at fag- og dybdejournalistikk også sikres innpass i ordningen.

Dette flertallet er opptatt av lokalradioenes rolle. Dette flertallet er klar over at mange står i en krevende økonomisk situasjon, da den pågående digitaliseringen har påvirket lokalradioenes evne til å produsere lokal journalistikk. Dette flertallet ber regjeringen vurdere om den eksisterende innretningen av tilskudd til lokalradio er hensiktsmessig, eller om det er behov for endringer i forbindelse med utformingen av de neste fireårige styringssignalene for de direkte mediestøtteordningene.

Dette flertallet viser til at Stortinget i 2026 skal vedta nye fireårige styringssignaler for NRK og de direkte mediestøtteordningene. Dette flertallet registrerer at det i dag ikke finnes noen tilskuddsordninger som ivaretar tegnspråklige medier. Dette flertallet ber regjeringen om at også de tegnspråklige mediene kan få tilskudd.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at mediene er i en situasjon hvor det blir mer og mer krevende å finansiere journalistikken. Den direkte mediestøtten er derfor svært viktig for å sikre et fortsatt rikt mediemangfold. Dette medlem erkjenner at særlig produksjonsstøtten reelt sett over år har blitt svekket, da det ikke er tilført friske midler når nye mottakere er kommet til. Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett og foreslår å bevilge 20 mill. kroner til mediestøtte. Pengene skal fordeles forholdsmessig mellom ordningene for produksjonstilskudd, innovasjon og tilskudd til samiske aviser.

4.23.5 POST 73 MEDIETILTAK

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre mener det er positivt at budsjettet styrker Senter for undersøkende journalistikk (SUJO). SUJOs tilbud er for alle medier, uavhengig av konsern, men med et spesielt ansvar for lokale og mindre medier. SUJO arbeider innovativt med nye verktøy for bransjen. En styrking av SUJO vil slik bidra til å styrke den kritiske og undersøkende journalistikken i hele den norske mediebransjen.

Disse medlemmer merker seg Demokratibasen, som er et KI-prosjekt utviklet ved SUJO ved Universitetet i Bergen (UiB). Prosjektet bidrar til å sikre nødvendig kompetanseheving i mediebransjen, spesielt innen bruk av kunstig intelligens.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre mener det er nødvendig å opprette en ordning for medietiltak som skal nå unge, herunder subsidiert medietilgang. Disse medlemmer viser til at skolen er en viktig arena for demokratibyggning. Disse medlemmer mener et godt eksempel er at Fædrelandsvennen satte i gang et prosjekt i Kristiansand i samarbeid med lokale bedrifter, stiftelser og offentlige videregående skoler høsten 2023. Formålet var å inspirere til unges ytringsmot og få dem til å engasjere seg i lokaldemokratiet. Disse medlemmer viser til at Ung-redaksjonen i Fædrelandsvennen består av tre-fem journalister som produserer målrettet redaksjonelt innhold, og som drar på klasseromsbesøk for å snakke om kildekritikk, presseetikk og forskjellen mellom redaktørstyrte medier og andre typer kilder unge bruker. Disse medlemmer viser til at erfaringene fra prosjektet i Kristiansand viser at det ikke er tilstrekkelig å bare gi elevene gratis tilgang. Selv om klasseromsbesøk er kapasitetskrevende, understreker prosjektet at det er en svært viktig faktor for å bidra til at unge blir mer bevisste egne medievaner og mer faktasøkende.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett og foreslår å bevilge 20 mill. kroner til en ordning for medietiltak som har som formål å nå ut til unge.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre mener at teknologien står for flere av utfordringene knyttet til desinformasjon som vi må håndtere, men den står også for de

fleste løsningene. Når det blir vanskelig å avgjøre om det man ser på et bilde eller i en video er ekte eller falskt, kan tilliten til medier og myndigheter vakle. Heldigvis har vi teknologi som kan gi folk nettopp et ekstra verktøy for å forstå hvor eksempelvis en video kommer fra.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til at norsk medieteknologibransje er i førerretet internasjonalt når det kommer til å få implementert denne C2PA-teknologien i både norske og internasjonale medier og på ulike plattformer.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at Medieklyngen gjennom prosjektet Reynir har ambisjoner om å gjennomføre en bevissthetskampanje overfor offentligheten samt hjelpe og veilede offentlige myndigheter som ønsker å komme i gang med C2PA-merking av sin kommunikasjon. Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett og foreslår å bevilge 5 mill. kroner til dette formålet over en toårsperiode, hvor 2,5 mill. kroner bevilges i 2025.

4.23.6 POST 74 TILSKUDD TIL LOKALE LYD- OG BILDEMEDIER, KAN OVERFØRES

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.23.7 POST 79 NORSK RIKSKRINGKASTING AS – NRK

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Flertallet reagerer på at Fremskrittspartiet ikke bare foreslår dramatiske kutt i støtten til NRK, men også å selge NRK.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmet fra Fremskrittspartiet, viser til Medietilsynets rapport om NRKs bidrag til mediemangfoldet fra 2021, som viser at NRK oppfyller allmennkringkastingsforpliktelsene. Rapporten fremhever blant annet at NRK har et bredt nyhets- og aktualitetstilbud av god kvalitet. Videre konkluderte Medietilsynet med at NRK hadde et solid innholdstilbud som kilde til innsikt, refleksjon, opplevelser og kunnskap. Tilsynet viser også til at NRK ofte tar initiativ til samarbeid og deler kompetanse og kunnskap, og at samarbeidstiltakene samlet fremmer mediemangfold. Videre viser Medietilsynet at NRK har daglige sa-

miskspråklige programmer for den samiske befolkningen og har sendt innhold på både nordsamisk, sørsamisk og lulesamisk. Dette flertallet fremhever NRKs viktige posisjon som allmennkringkaster og mener denne funksjonen ikke på samme måte kan fylles av kommersielle aktører. Dette flertallet viser til at Medietilsynet fastslår at det NRK gjør for å rekruttere, motivere og utvikle samiskspråklige journalister, har en merverdi for samisk representasjon og språkutvikling. I lys av Sannhets- og forsoningskomisjonens funn ser dette flertallet med dypt alvor på hva et eventuelt salg av NRK vil få av konsekvenser for marginaliserte grupper i samfunnet, inkludert samer.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.24 Kap. 3335 Medieformål

4.24.1 POST 2 INNTEKTER VED OPPDRAG

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.25 Kap. 337 Kompensasjon for kopiering til privat bruk

4.25.1 POST 70 KOMPENSASJON FOR KOPIERING TIL PRIVAT BRUK

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.25.2 POST 71 VEDERLAGSORDNINGER, KAN OVERFØRES

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett, der det foreslås å redusere posten med 15 mill. kroner for å finne rom til andre satsinger.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett.

Komiteens medlem fra Venstre mener det er nødvendig å styrke utstillingshonorarordningen betraktelig. Intensjonen med ordningen har vært å sikre kunstnere honorar for det arbeidet de utfører ved statlig støttede visningssteder i forbindelse med utstillinger. Dette medlem viser til at ordningen har blitt vurdert som målrettet og vellykket, og at den både synliggjør ansvaret institusjonene har for å sikre at kunstnerne får forsvarlig betalt, og bidrar til å styrke kunstnerøkonomien. Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett og foreslår å bevilge 10 mill. kroner til ordningen.

4.26 Kap. 339 Pengespill, lotterier og stiftelser

4.26.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett, der det foreslås å redusere posten med 5,4 mill. kroner for å finne rom til andre satsinger.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.26.2 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER, KAN OVERFØRES

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.27 Kap. 3339 Inntekter fra spill, lotterier og stiftelser

4.27.1 POST 2 GEBYR – LOTTERIER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.27.2 POST 4 GEBYR – STIFTELSE

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.27.3 POST 7 INNETEKTER VED OPPDRAG

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.28 Kap. 350 Sekretariatet for Diskrimineringsnemnda

4.28.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett, der det foreslås å redusere posten med 1,6 mill. kroner for å finne rom til andre satsinger.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at klagesaker som fremmes for Diskrimineringsnemnda, har en uakseptabelt lang saksbehandlingstid. Den lange saksbehandlingstiden får blant annet direkte konsekvenser for funksjonshemmede som diskrimineres, og som har saker oppe i nemnda. For å redusere saksbehandlingstiden, og for at nemnda skal være det lavterskeltilbudet det er ment å være, er det behov for en styrking av nemnda. Dette medlem viser til at Venstre i sitt alternative budsjett foreslår å øke bevilgningene til sekretariatet for Diskrimineringsnemnda med 2 mill. kroner.

4.29 Kap. 3350 Sekretariatet for Diskrimineringsnemnda

4.29.1 POST 85 TVANGSMULKT

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.30 Kap. 351 Likestilling

4.30.1 POST 21 FORSKNING, UTREDNING OG SPEIELLE DRIFTSUTGIFTER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Flertallet viser til at regjeringen nylig har varslet en stortingsmelding om gutter og menns likestillingsutfordringer, som en oppfølging av Mannsutvalgets rapport. Flertallet er glad for dette og er opptatt av at også gutter og menns likestillingsutfordringer må tas på alvor.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til Mannsutvalget og NOU 2024:8 Likestillingens neste steg – Mannsutvalgets rapport. I sin rapport gir Mannsutvalget en oversikt over likestillingsutfordringer som rammer gutter og menn på ulike områder: familieliv, utdanning, arbeidsliv, fritid, helse, vold og utenforskap. Utvalget foreslår 35 tiltak som vil bidra til et mer likestilt samfunn. Disse medlemmer registrerer at det er skuffelse over at oppfølging av Mannsutvalgets arbeid og anbefalinger ikke gis oppmerksomhet i regjeringens forslag til statsbudsjett for 2025.

Disse medlemmer viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.30.2 POST 70 TILSKUDD TIL LIKESTILLING

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett, der det foreslås å øke posten med 1 mill. kroner for å finne rom til andre satsinger. Økningen øremerkes Mannsforum for å støtte også gutter, menn og fedres stemme i likestillingsdebatten.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett.

Komiteens medlem fra Venstre mener FOKUS – Forum for kvinner og utviklingsspørsmål har en viktig rolle, blant annet som koordinator for sivilsamfunnet i forbindelse med de årlige møtene i FNs kvinnekommisjon. Dette medlem viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås en økning på 0,5 mill. kroner til FOKUS.

4.30.3 POST 72 KJØNN- OG SEKSUALITETSMANGFOLD

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er foreslått å gi støtte til FRI – rosa kompetanse barnevern. Flertallet foreslår derfor at kap. 351 post 72 økes med 0,3 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlem fra Venstre mener Oslo Pride har en viktig rolle som en nasjonal rollemo- dell for øvrige Pride-arrangement i Norge. Det er dette medlems oppfatning at vi har et stort behov for trygge, inkluderende møteplasser for skeive, slik Oslo Pride tilbyr. Dette medlem viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås en økning på 0,5 mill. kroner til Oslo Pride.

4.30.4 POST 73 LIKESTILLINGSENTRER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, støtter etableringen av et femte likestillingssenter og mener dette er viktig for å etablere en landsdekkende struktur for likestillingsarbeidet. Flertallet registrerer at Høyre i sitt alternative budsjett foreslår å legge ned satsingen.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett, der det foreslås å redusere posten med 4 mill. kroner for å finne rom til andre satsinger.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.31 Kap. 353 Likestillings- og diskrimineringsombudet

4.31.1 POST 50 BASISBEVILGNING

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.32 Kap. 1429 Riksantikvaren

4.32.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett, der det foreslås å redusere posten med 1,930 mill. kroner for å finne rom til andre satsinger.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.32.2 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.32.3 POST 22 FLERÅRIGE PROSJEKTER KULTURMINNEFORVALTNING, KAN OVERFØRES

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.32.4 POST 60 KULTURMINNEKOMPETANSE I KOMMUNENE

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre mener regjeringen må følge opp de tydelige signalene i kulturmiljømeldingen, «Nye mål i kulturmiljøpolitikken – Engasjement, bærekraft og mangfold» (Meld. St. 16 (2019–2020)). Meldingen påpeker at bygningsvernssentre har stor betydning for det praktiske vedlikeholds- og istandsettingsarbeidet, fungerer som et lett tilgjengelig tilbud for både eiere og håndverkere og spiller en viktig rolle for å sikre tilgang til kompetanse innen tradisjons-håndverk. Etablering og videreutvikling av bygningsvernssentre er derfor en prioritert oppgave i meldingen.

Disse medlemmer ber departementet vurdere om tilskudd til bygningsvernssentre bør ha sin egen post under Riksantikvarens kap. 1429 i statsbudsjettet, i likhet med post 75 Tilskudd til fartøyvernssentrene.

Komiteens medlem fra Venstre mener Murbyen Oslo fyller en avgjørende rolle som bygningsvernssenter for Norges historiske murbyer. Dette medlem er kritisk til at regjeringen i sitt forslag til statsbudsjett har fjernet bevilgningen, og videre at senteret ikke nevnes spesifikt. Dette medlem viser til sitt alternative budsjett, hvor det foreslås å øke bevilgningen på posten med 2 mill. kroner, øremerket Murbyen Oslo.

4.32.5 POST 70 TILSKUDD TIL AUTOMATISK FREDETE OG ANDRE ARKEOLOGISKE KULTURMINNER, KAN OVERFØRES

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.32.6 POST 71 TILSKUDD TIL FREDET KULTURMILJØ I PRIVAT EIE, KAN OVERFØRES

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlem fra Venstre merker seg at bare halvparten av 3 400 fredede bygninger i privat eie er i god stand. Samtidig øker etterslepet og behovet for en betydelig styrking av tilskuddet til fredede kulturminner i privat eie. Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett, hvor det foreslås en økning på 5 mill. kroner på denne posten.

4.32.7 POST 72 TILSKUDD TIL TEKNISKE OG INDUSTRIELLE KULTURMINNER, KAN OVERFØRES

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.32.8 POST 73 TILSKUDD TIL BYGNINGER OG ANLEGG FRA MIDDELALDEREN OG BRANNSIKRING, KAN OVERFØRES

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.32.9 POST 74 TILSKUDD TIL FARTØYVERN, KAN OVERFØRES

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til sine respektive alternative budsjetter.

Disse medlemmer merker seg høringsuttalelsen fra Norsk kulturvernforbund. Der påpekes det at posten for fartøyvern ikke følger pris- og kostnadsveksten. Den er derfor som en liten nedgang å regne. Disse medlemmer mener at det er viktig å ivareta norsk maritim historie. Det gjøres best ved å vedlikeholde og formidle historien knyttet til tidligere tiders fartøy.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at det fortsatt er store behov for vedlikehold på fartøy-

vernsområdet. Den manglende tilstrekkelige prisjusteringen på posten fører også til en realnedgang i midlene som er satt av til formålet. For lav andel av fartøyene i bevaringsprogrammet har et ordinært vedlikeholdsnivå, og det er et betydelig behov for tiltak og utbedring. Etterslepet øker, og det nasjonale målet om vedlikeholdsnivå blir stadig mer urealistisk. Behovet for å gi denne posten et løft er derfor stort. Dette medlem viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås en økning på 5 mill. kroner på posten.

4.32.10 POST 75 TILSKUDD TIL

FARTØYVERNSENTRENE, KAN OVERFØRES

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.32.11 POST 76 TILSKUDD TIL UTVALGTE

KULTURLANDSKAP I JORDBRUKET OG KULTURLANDSKAP I

VERDENSARVOMRÅDER, KAN OVERFØRES

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett, der det foreslås å øke tilskuddet til utvalgte kulturlandskap under post 76 med 10 mill. kroner ut over regjeringens budsjettforslag. Dette medlem viser videre til at Venstre også foreslår 10 mill. kroner til Norsk kulturminnefond og 5 mill. kroner til Norsk naturrestaureringsfond.

4.32.12 POST 77 TILSKUDD TIL

VERDISKAPINGSARBEID PÅ KULTURMILJØOMRÅDET, KAN OVERFØRES

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at Trehusbyen Levanger ble fredet som nasjonalt kulturmiljø i 2018 og nå er en nasjonal og regional kunnskapsarena for kulturmiljø og bærekraftig byutvikling. Det fredede kulturmiljøet er i dag en viktig læringsarena for framtidens håndverkere, arkitekter, kulturarvforvaltere og planleggere.

Dette medlem anerkjenner Levangers innsats for arbeidet med å utvikle ny kunnskap, og å skape engasjement om kulturmiljøet som ressurs i det grønne skiftet. Dette medlem er kjent med planer for et byhistorisk kunnskapssenter i Levanger. Arbeidet skjer i samarbeid med Fortidsminneforeningen, NTNU, Nord Universitet og andre regionale aktører. Målet er å etablere et tverrfaglig regionalt og nasjonalt møtested for kunnskaps- og kompetansebygging innen kulturarvberedskap, sirkulærøkonomi, ombruk og gjenbruk av bygninger mv.

Dette medlem mener utviklingsarbeidet er viktig for å møte framtidens utfordringer knyttet til det grønne skiftet og kulturarvberedskap, og ber regjeringen følge opp initiativet.

4.32.13 POST 79 TILSKUDD TIL VERDENSARVEN, KAN OVERFØRES

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlem fra Venstre erkjenner at det i dag er et stort misforhold mellom de høye ambisjonene som er satt for forvaltningen av verdensarven, og det faktum at støtten til arbeidet med å bevare og forvalte verdensarven har stått stille over flere år. Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett, hvor det foreslås en økning på 7,5 mill. kroner til dette formålet.

4.33 Kap. 4429 Riksantikvaren

4.33.1 POST 2 REFUSJONER OG DIVERSE INNTEKTER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.33.2 POST 9 INTERNASJONALE OPPDRAG

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.34 Kap. 1432 Norsk kulturminnefond

4.34.1 POST 50 TIL DISPOSISJON FOR TILTAK PÅ KULTURMILJØFELTET

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett, der det foreslås å redusere posten med 4,956 mill. kroner for å finne rom til andre satsinger.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet merker seg høringsuttalelsen fra Fortidsminneforeningen. Gamle bygninger som kan få støtte over posten, er ofte i lite teknisk tidsmessig stand. Det gjelder spesielt slike forhold som energisparing. Som kjent har bygg det ofte best når de brukes og/eller bebos, men en forutsetning for slik bruk er at de er energieffektive, spesielt når strømkostnadene øker. Dette medlem er

derfor enig med Fortidsminneforeningen i at det er fornuftig å bruke av posten til energisparing i eldre bygg.

Komiteens medlem fra Venstre merker seg at det er stor interesse for å søke Kulturminnefondet om midler. Fra og med 2021 har også bevegelige kulturminner adgang til å søke fondet. Det er nødvendig med en opptrapping av bevilgningen til fondet for å møte noe av søknads- og prisveksten. Ellers risikerer vi å komme i en situasjon hvor kun et fåtall gode prosjekter kan forventes støtte. Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett, hvor det foreslås en økning på 10 mill. kroner på denne posten.

Post 51 Norsk naturrestaureringsfond (ny)

Komiteens medlem fra Venstre mener at det i likhet med Kulturminnefondet bør etableres et norsk naturrestaureringsfond for støtte til private eiere som gjennomfører tiltak som skjøtsel og restaurering av natur samt bekjempelse av fremmede arter. Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett, som foreslår 5 mill. kroner til å opprette et slikt naturrestaureringsfond, som organiseres sammen med Norsk kulturminnefond på Røros.

På denne bakgrunn fremmer dette medlem følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen opprette et norsk restaureringsfond for støtte til private eiere som gjennomfører tiltak som skjøtsel og restaurering av natur, samt bekjempelse av fremmede arter, som organiseres sammen med Norsk kulturminnefond på Røros.»

4.35 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 3

Kap.	Post Formål	Prop. 1 S (2024–2025)	A, Sp og SV	H	FrP	SV	V
Utgifter rammeområde 3 (i tusen kroner)							
300	Kultur- og likestillingsdepartementet						
	1 Driftsutgifter	203 584	203 584 (0)	193 384 (-10 200)	188 584 (-15 000)	203 584 (0)	203 584 (0)
	79 Til disposisjon	14 500	14 500 (0)	14 500 (0)	14 500 (0)	14 500 (0)	15 100 (+600)
315	Frivillighetsformål						
	71 Strømsstøtteordning for frivillige organisasjoner	58 226	58 226 (0)	58 226 (0)	58 226 (0)	58 226 (0)	0 (-58 226)
	78 Frivillighetstiltak	45 580	48 580 (+3 000)	47 580 (+2 000)	95 580 (+50 000)	95 580 (+50 000)	45 580 (0)
	79 Utøverstipend	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	20 000 (+20 000)
	79 Kulturrom – tilskuddsordning for teknisk utstyr og lokaler	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	25 000 (+25 000)	0 (0)
	86 Idrettstiltak	71 770	71 770 (0)	69 770 (-2 000)	71 770 (0)	72 770 (+1 000)	81 770 (+10 000)
320	Kulturdirektoratet og Kulturrådet m.m.						
	1 Driftsutgifter	216 653	216 653 (0)	205 853 (-10 800)	191 653 (-25 000)	216 653 (0)	216 653 (0)
	51 Fond for lyd og bilde	54 200	54 200 (0)	54 200 (0)	44 200 (-10 000)	54 200 (0)	54 200 (0)
	55 Norsk kulturfond	1 009 800	1 014 800 (+5 000)	835 800 (-174 000)	509 800 (-500 000)	1 102 800 (+93 000)	1 024 800 (+15 000)
	72 Kunstnerstipend m.m.	312 600	312 600 (0)	301 170 (-11 430)	132 600 (-180 000)	312 600 (0)	312 600 (0)
	73 Garantiinntekter og langvarige stipend	187 390	187 390 (0)	187 390 (0)	167 390 (-20 000)	187 390 (0)	187 390 (0)
	74 Tilskudd til organisasjoner og kompetansesentre m.m.	414 505	415 505 (+1 000)	417 005 (+2 500)	202 505 (-212 000)	442 005 (+27 500)	428 505 (+14 000)

Kap.	Post Formål	Prop. 1 S					
		(2024–2025)	A, Sp og SV	H	FrP	SV	V
	75 Tilskudd til litteraturhus, kunstscener og kompanier m.m.	338 270	346 270 (+8 000)	338 270 (0)	169 270 (-169 000)	350 470 (+12 200)	341 270 (+3 000)
	76 Tilskudd til Norwegian Arts Abroad	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	15 000 (+15 000)
322	Bygg og offentlige rom						
	1 Driftsutgifter	26 811	26 811 (0)	25 511 (-1 300)	26 811 (0)	26 811 (0)	26 811 (0)
	21 Spesielle driftsutgifter	45 260	45 260 (0)	45 260 (0)	35 260 (-10 000)	45 260 (0)	45 260 (0)
	50 Kunst i offentlige rom	12 975	12 975 (0)	0 (-12 975)	4 975 (-8 000)	12 975 (0)	12 975 (0)
	70 Nasjonale kulturbygg	481 300	496 300 (+15 000)	481 300 (0)	357 300 (-124 000)	496 300 (+15 000)	439 000 (-42 300)
323	Musikk og scenekunst						
	1 Driftsutgifter	108 680	108 680 (0)	105 480 (-3 200)	108 680 (0)	108 680 (0)	108 680 (0)
	60 Landsdelsmusikerordningen i Nord-Norge	26 390	26 390 (0)	26 390 (0)	0 (-26 390)	26 390 (0)	26 390 (0)
	70 Musikk- og scenekunstinstitusjoner	3 045 020	3 045 020 (0)	3 040 520 (-4 500)	2 545 020 (-500 000)	3 055 020 (+10 000)	3 063 020 (+18 000)
325	Allmenne kulturformål						
	1 Driftsutgifter	74 073	74 073 (0)	72 057 (-2 016)	74 073 (0)	74 073 (0)	74 073 (0)
	70 Norges forskningsråd	21 100	21 100 (0)	21 100 (0)	18 100 (-3 000)	21 100 (0)	21 100 (0)
	71 Kultur som næring	0	0 (0)	25 000 (+25 000)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
	71 Kreativ Eksport Norge	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	5 000 (+5 000)
	72 Kultursamarbeid i nordområdene	13 995	13 995 (0)	13 995 (0)	13 995 (0)	13 995 (0)	15 995 (+2 000)
	75 EUs program for kultur og audiovisuell sektor m.m.	115 000	115 000 (0)	115 000 (0)	100 000 (-15 000)	115 000 (0)	115 000 (0)

Kap.	Post Formål	Prop. 1 S (2024–2025)	A, Sp og SV	H	FrP	SV	V
	78 Barne- og ungdomstiltak	14 750	14 750	14 750	14 750	14 750	27 750
			(0)	(0)	(0)	(0)	(+13 000)
	82 Nobels Fredssenter	38 900	38 900	38 900	19 900	38 900	38 900
			(0)	(0)	(-19 000)	(0)	(0)
326	Språk- og bibliotekformål						
	1 Driftsutgifter	902 687	902 687	897 587	902 687	902 687	902 687
			(0)	(-5 100)	(0)	(0)	(0)
	73 Språktiltak	39 930	39 930	39 930	39 930	40 930	40 930
			(0)	(0)	(0)	(+1 000)	(+1 000)
	74 Det Norske Samlaget	24 350	24 350	24 350	24 350	24 350	25 850
			(0)	(0)	(0)	(0)	(+1 500)
	75 Tilskudd til ordboksarbeid	15 200	15 200	14 650	15 200	15 200	15 200
			(0)	(-550)	(0)	(0)	(0)
327	Nidaros domkirkes restaureringsarbeider mv.						
	1 Driftsutgifter	84 737	84 737	82 732	84 737	84 737	84 737
			(0)	(-2 005)	(0)	(0)	(0)
	71 Tilskudd til regionale pilegrimssentre	9 500	9 500	0	8 550	9 500	12 000
			(0)	(-9 500)	(-950)	(0)	(+2 500)
328	Museer m.m.						
	70 Det nasjonale museumsnettverket	2 615 711	2 615 711	2 545 211	2 615 711	2 629 711	2 628 711
			(0)	(-70 500)	(0)	(+14 000)	(+13 000)
	78 Andre museums- og kulturverntiltak	85 160	88 160	85 160	85 160	90 160	86 160
			(+3 000)	(0)	(0)	(+5 000)	(+1 000)
329	Arkivformål						
	1 Driftsutgifter	482 278	482 278	458 178	482 278	482 278	482 278
			(0)	(-24 100)	(0)	(0)	(0)
	78 Arkivtiltak	10 590	10 590	10 590	10 590	12 090	10 590
			(0)	(0)	(0)	(+1 500)	(0)
334	Film- og dataspillformål						
	1 Driftsutgifter	139 717	139 717	132 717	139 717	139 717	139 717
			(0)	(-7 000)	(0)	(0)	(0)
	50 Filmfondet	682 000	682 000	671 500	562 000	722 000	702 000
			(0)	(-10 500)	(-120 000)	(+40 000)	(+20 000)

Kap.	Post Formål	Prop. 1 S (2024–2025)	A, Sp og SV	H	FrP	SV	V
	72 Insentivordningen for film- og serieproduksjoner	43 500	43 500	43 500	43 500	43 500	118 500
			(0)	(0)	(0)	(0)	(+75 000)
	73 Regionale filmvirksomheter	150 400	150 400	150 400	150 400	160 400	150 400
			(0)	(0)	(0)	(+10 000)	(0)
	78 Film- og dataspilltiltak	39 010	39 010	37 010	39 010	39 010	55 010
			(0)	(-2 000)	(0)	(0)	(+16 000)
335	Medieformål						
	1 Driftsutgifter	68 858	68 858	65 458	68 858	68 858	68 858
			(0)	(-3 400)	(0)	(0)	(0)
	71 Mediestøtte	508 650	508 650	508 650	208 650	543 650	528 650
			(0)	(0)	(-300 000)	(+35 000)	(+20 000)
	73 Medietiltak	17 660	17 660	17 660	17 660	19 660	40 160
			(0)	(0)	(0)	(+2 000)	(+22 500)
	79 Norsk rikskringkasting AS – NRK	7 490 680	7 490 680	7 490 680	4 490 680	7 490 680	7 490 680
			(0)	(0)	(-3 000 000)	(0)	(0)
337	Kompensasjons- og vederlagsordninger						
	71 Vederlagsordninger mv.	316 040	316 040	301 040	316 040	336 040	326 040
			(0)	(-15 000)	(0)	(+20 000)	(+10 000)
339	Pengespill, lotterier og stiftelser						
	1 Driftsutgifter	108 905	108 905	103 505	108 905	108 905	108 905
			(0)	(-5 400)	(0)	(0)	(0)
350	Sekretariatet for Diskrimineringsnemnda						
	1 Driftsutgifter	32 287	32 287	30 687	32 287	32 287	34 287
			(0)	(-1 600)	(0)	(0)	(+2 000)
351	Likestilling						
	21 Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter	44 790	44 790	44 790	42 790	44 790	44 790
			(0)	(0)	(-2 000)	(0)	(0)
	70 Tilskudd til likestilling	63 880	63 880	64 880	28 880	73 880	64 380
			(0)	(+1 000)	(-35 000)	(+10 000)	(+500)
	72 Kjønnns- og seksualitetsmangfold	42 570	42 870	42 570	22 570	49 370	43 070
			(+300)	(0)	(-20 000)	(+6 800)	(+500)
	73 Likestillingssentrene	28 450	28 450	24 450	23 450	28 450	28 450
			(0)	(-4 000)	(-5 000)	(0)	(0)

Kap.	Post Formål	Prop. 1 S					
		(2024–2025)	A, Sp og SV	H	FrP	SV	V
1429	Riksantikvaren						
	1 Driftsutgifter	163 173	163 173	161 243	163 173	163 173	163 173
			(0)	(-1 930)	(0)	(0)	(0)
	60 Kulturmiljøkompetanse i kommunene	14 406	14 406	14 406	14 406	14 406	16 406
			(0)	(0)	(0)	(0)	(+2 000)
	71 Tilskudd til fredet kulturmiljø i privat eie	153 459	153 459	153 459	153 459	153 459	158 459
			(0)	(0)	(0)	(0)	(+5 000)
	74 Tilskudd til fartøyvern	76 472	76 472	76 472	76 472	76 472	81 472
			(0)	(0)	(0)	(0)	(+5 000)
	75 Tilskudd til fartøyvernsentrene	18 886	18 886	18 886	18 886	28 886	18 886
			(0)	(0)	(0)	(+10 000)	(0)
	76 Tilskudd til utvalgte kulturlandskap i jordbruket og kulturlandskap i verdensarvområder	18 534	18 534	18 534	18 534	18 534	28 534
			(0)	(0)	(0)	(0)	(+10 000)
	79 Tilskudd til verdensarven	56 785	56 785	56 785	56 785	56 785	64 285
			(0)	(0)	(0)	(0)	(+7 500)
1432	Norsk kulturminnefond						
	50 Til disposisjon for tiltak på kulturmiljøfeltet	137 254	137 254	132 298	137 254	137 254	147 254
			(0)	(-4 956)	(0)	(0)	(+10 000)
	51 Norsk naturrestaureringsfond	0	0	0	0	0	5 000
			(0)	(0)	(0)	(0)	(+5 000)
	Sum utgifter rammeområde 3	26 274 856	26 310 156	25 905 394	21 005 516	26 663 856	26 519 930
			(+35 300)	(-369 462)	(-5 269 340)	(+389 000)	(+245 074)
Inntekter rammeområde 3 (i tusen kroner)							
	Sum inntekter rammeområde 3	214 337	214 337	214 337	214 337	214 337	214 337
			(0)	(0)	(0)	(0)	(0)
	Sum netto rammeområde 3	26 060 519	26 095 819	25 691 057	20 791 179	26 449 519	26 305 593
			(+35 300)	(-369 462)	(-5 269 340)	(+389 000)	(+245 074)
	Avvik fra rammevedtak	-35 300	0	-404 762	-5 304 640	353 700	209 774

5. Andre saker

5.1 En ansvarlig og aktiv pengespill-politikk

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til budsjettspørsmål 33 fra Fremskrittspartiet og svar fra Kultur- og likestillingsdepartementet 21. oktober 2024 om lisensbaserte spill og om hvor mye lisensbaserte spill vil kunne gi av overskudd til ideelle formål i Norge. I svaret henvises det til en utredning fra Rambøll i 2015 bestilt av Kultur- og likestillingsdepartementet: Utredning av økonomiske konsekvenser av en mulig lisensordning for pengespill. Rambøll konkluderte med at en lisensordning ville medføre et tap i inntektene til det norske samfunnet på over 700 mill. kroner.

Flertallet viser til at det også henvises til en utredning fra 2019 bestilt av Stiftelsen DAM (daværende Extrastiftelsen): Vurdering av virkninger ved å endre enerettsmodellen for pengespill i Norge av Oslo Economics. I rapporten konkluderte Oslo Economics med at det var betydelig risiko for et inntektsbortfall på mer enn 1 mrd. kroner ved overgang til en lisensmodell.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at det også i år har kommet flere innspill i komiteens budsjetthøring om dagens ordning for lotterier. Denne fungerer ikke optimalt. Det er bra at regjeringen har prisjustert omsetningsgrensen for lotteriene, men det er behov for å justere denne omsetningsgrensen ytterligere. Det er behov for at frivilligheten for sine lotterier kan søke om å slå sammen tillatelser til å drive lotterier, slik at lotteriene blir mer bærekraftige og bringer inntekter til organisasjonenes formål. WWF og SOS-Barnebyer har tillatelse til å drive Postkodelotteriet, og har i sitt høringsinnspill til komiteens budsjetthøring skrevet at de ønsker å dele lotteriet med over 20 andre organisasjoner, blant annet Amnesty Norge og Helsingforskomiteen. Disse medlemmer mener derfor at man bør sørge for å beholde dagens omsetningsgrense når fem lotteritillatelser reduseres til tre i 2026. Dette vil kunne gjennomføres innenfor dagens enerettsmodell og ivaretagelse av trygghet for spillerne. Da ordningen ble opprettet, måtte de fem lotteriene holde seg under 5 pst. av Norsk Tippings omsetning for ikke å utfordre den norske enerettsmodellen. Norsk Tippings omsetning har siden da økt mer enn prisjusteringen for lotteriene, og ved å beholde dagens omsetningsgrense, med prisjusteringen, vil dette likevel ikke utgjøre mer enn ca. 4 pst. av Norsk Tippings omsetning i 2023. Det er også behov for større grad av forutsigbarhet ved tildeling av lotteritillatelser, og disse medlemmer mener at det derfor vil

være ønskelig at disse tillatelsene gis på bakgrunn av klare kriterier fremfor ved loddtrekning.

Disse medlemmer vil også peke på at det fremdeles er behov for modernisering på lotterifeltet, og at dette kan gjøres ved å legge til rette for digitale løsninger for betaling og distribusjon, på lik linje med Norsk Tipping.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til høringsuttalelse fra SMB Idrett & Frivillighet. De peker på behovet for at digitale smålotteri tas inn i pengespillforskriften. Dette medlem mener en slik inkludering er på overtid, da det også for regjeringen burde være åpenbart at vi lever i en digital tidsalder.

Dette medlem viser til Representantforslag 56 S (2020–2021), der det foreslås å avvikle dagens spillmonopol og erstatte det med en lisensmodell. Dette medlem viser til at Sverige og Danmark har avviklet sine spillmonopol, og at svenske myndigheter opplevde dobbelt så store provenyinntekter på sin lisensmodell enn det de hadde budsjettert med. Dette medlem viser til at hundretusenvis av nordmenn årlig legger igjen milliarder av kroner hos utenlandske spillselskaper, og at rundt halvparten av norske onlinespillere velger utenlandske spillselskaper, og viser til Menon Economics rapport Erfaringer med lisensordning for pengespill i Sverige, hvor det vises at en lisensmodell kan gi staten 770 mill. kroner i inntekter. Dette medlem viser også til at antall problemspillere i Norge har mer enn doblet seg mellom 2013 og 2019, ifølge forskning ved Universitetet i Bergen (UiB). En omregulering av det norske markedet med innføringen av en lisensmodell vil være en bedre fremtidig løsning for det norske pengespillmarkedet. Alle aktørene som norske spillere frivillig velger å delta hos, vil være underlagt norsk lov, noe som vil sikre bedre ansvarlighet og forbrukerbeskyttelse i forbindelse med avholdelse av spill. På denne måten vil også omsetningen kunne komme norske ideelle formål til gode, i stedet for å bli sendt ut av landet. Dette medlem viser til at inntekter fra spillisens kan og bør gå til etterslep på finansiering av idrettsanlegg og -aktivitet.

5.2 Gaveforsterkningsordningen

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, er uenig i at det skal være evnen til å tiltrekke seg privat kapital som styrer fellesskapets midler. Flertallet viser til at gaveforsterkningsordningen hadde en veldig skjev geografisk fordeling, som bidro til å skape økt ulikhet i kulturtilbudet i landet. Fra ordningen ble innført og fram til 2019 fikk Oslo tre ganger så mye penger som Buskerud, justert for størrelse og innbyggertall. Oslo fikk også nesten ti ganger så mye som for eksempel Agder, Møre og Romsdal og Trøndelag.

Flertallet viser til at gjennom avvikling av gaveforsterkningsordningen har midlene blitt omdisponert innenfor kulturens andel av spillemidlene og brukt til det beste for lokalt og regionalt kulturliv i hele landet. Dette har blant annet bidratt til å kunne prioritere økt satsing på Den kulturelle skolesekken, desentralisert ordning for regionale kulturbygg, Kulturrom, fritidsklubbene og tiltak for kulturfrivilligheten.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre vil igjen vise til at gaveforsterkningsordningen siden den ble innført i 2014 og frem til den ble avviklet av dagens regjering, var en stor suksess. Den har også fungert som en demokratisering av kulturlivet ved at private donerte til kunst og kultur i sine lokalsamfunn. Ordningen utløste betydelige summer til kulturlivet hvert år, søkermassen var stor og over 300 institusjoner mottok midler fra ordningen. Rundt 2 500 små og store tiltak har mottatt over 2,6 mrd. kroner siden ordningen ble etablert. Disse medlemmer mener at det er svært uheldig at gaveforsterkningsorden er fjernet av dagens regjering, og vil peke på at det ikke er etablert noen erstatning for ordningen som kan veie opp for bortfallet av disse inntektene for kulturlivet.

5.3 Friluftslivets år

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at Friluftslivets år 2025 kan bidra til at enda flere i befolkningen deltar i friluftsliv, og at alle blir mer inspirert til å drive med friluftsliv. Dette er viktig for befolkningens helse og livskvalitet. Det er derfor positivt at friluftslivsorganisasjonene og Norsk Friluftsliv gjennomfører et nytt Friluftslivets år i 2025.

Flertallet merker seg at regjeringen har foreslått at det i 2025 settes av 13,5 mill. kroner til Norsk Friluftslivs arbeid med å gjennomføre året, og viser til at det over Klima- og miljødepartementets budsjett er bevilget midler også i 2023 og i 2024 til Norsk Friluftslivs arbeid med å planlegge året. Sammen med midlene i 2025 utgjør dette til sammen 20,5 mill. kroner.

Flertallet viser videre til at det i budsjettforliket er foreslått å øke midlene til friluftslivsaktivitet med 25 mill. kroner på kap. 1420 post 78, som behandles i energi- og miljøkomiteen.

5.4 TV BRA

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at TV BRA er en TV-kanal av og for utviklingshemmede i Norge og i sendingene deres dekker de aktuelle nyhetssaker, sport og kultur – og sørger for at mennesker med utvik-

lingshemming blir sett og hørt og får belyst sine saker gjennom media.

Disse medlemmer understreker at TV BRA har et meget viktig samfunnsoppdrag, og at dette krever økonomisk støtte. Disse medlemmer oppfordrer derfor regjeringen til å se på muligheten for å øke driftstilskuddet i revidert nasjonalbudsjett, og understreker at valgsendingene som planlegges er avhengige av støtte fra valgdirektoratet.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser også til merknader fra Fremskrittspartiet under kap. 352 post 70 Funksjonshemmedes organisasjoner i Innst. 15 S (2024–2025) fra arbeids- og sosialkomiteen.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett, hvor det er foreslått en økning på 1 mill. kroner til TV BRA under kap. 352 post 70.

5.5 Kommunale fosterhjem

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til høringsuttalelse fra Norsk Fosterhjemsforening. Fosterhjemsområdet blir styrket og fosterhjemsfamiliene blir i økende grad verdsatt. Et velfungerende støtteapparat rundt fosterfamilien er avgjørende for at fosterforeldre skal klare å stå i krevende omsorgs- og rehabiliteringsoppdrag, ønske å ta på seg nye oppdrag og anbefale andre å bli fosterforeldre. Dette medlem mener også at det er tydelig at fosterhjem vil være et riktige tiltak for mange barn og unge som barnevernet har overtatt omsorgen for, enn institusjonstilbud. Det viktigste er at barn skal få det riktige tilbudet, hvor det enkelte barn blir sett. Det er også hovedbudskapet fra proffene i Forandringsfabrikken, som selv har hatt utfordringer i sin oppvekst under barnevernets omsorg.

Dette medlem viser til innspill fra Norsk Fosterhjemsforening. Barn som flytter inn i kommunale fosterhjem, har ofte større helse- og omsorgsbehov enn det fosterhjemmet får forespeilet, da barnevernets kunnskap om barnet kan være mangelfull. Rammetilskuddet treffer ulikt i ulike kommuner. Det er videre opp til politiske prioriteringer i hver enkelt kommune hvordan man bruker rammeoverføring fra staten til barnevernstiltak. Det er stort press på kommuneøkonomien og det kan føre til at det blir avslag på stabiliserende tiltak til barn i fosterhjem og unge under ettervern på grunn av økonomi, og ikke ut ifra hensynet til barnets beste og faglige begrunnelser. Dette medlem mener at rammetilskuddet skal fullfinansiere de lovpålagte tjenestene.

5.6 Inn på tunet-gårder

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet registrerer at det finnes en rekke Inn på tunet-gårder i vårt langstrakte land. Felles for de alle er at de leverer viktige og gode tilbud til innbyggere, det være seg barn eller voksne. Tjenestetilbud som blir gitt fra de forskjellige Inn på tunet-gårdene, er allsidige, blant annet psykisk helse og demensomsorg.

Disse medlemmer merker seg at det i dag kun er de gårdene som er medlemsbedrifter i Inn på tunet Norge SA som får tilskudd, siden det er de som videreutbetaler disse tilskuddene som forvaltes av Helsedirektoratet.

Disse medlemmer mener det viktigste for å motta tilskudd fra Helsedirektoratet bør være at man er godkjent som Inn på tunet-gård, ikke om man er medlemsgård eller ikke. Disse medlemmer mener godkjente Inn på tunet-gårder bør få anledning til å kunne søke på tilsvarende tilskudd uavhengig av om de er medlemsbedrift eller ei. Dette vil medføre at flere av gårdene som i dag ikke er medlemsgårder, kan få et tilskudd for å kunne opprettholde driften, noe som igjen vil bety at flere mennesker kan motta et viktig tilbud i deres lokalsamfunn. Ofte er slike møteplasser det eneste lyspunktet menneskene som bruker tilbudet, har å se frem til gjennom uken. For å kunne hjelpe enda flere mennesker inn i et slikt lavterskeltilbud, mener disse medlemmer at dette kan gjøres ved å legge til rette for at flere godkjente gårder kan søke og motta tilskudd.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til merknader og forslag i Innst. 11 S (2024–2025.)

5.7 Gutter og helsefag

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet understreker behovet for at gutter og unge menn velger helsefaglige utdanninger og ønsker en karriere i helse- og omsorgssektoren. Det vil bidra i sektorens rekrutteringsutfordringer og til likeverdige helsetjenester, i tillegg til å kunne sikre et mindre kjønnsdelt utdannings- og arbeidsmarked. Dette medlem viser til pilotprosjektet Gutter og helsefag ved UiT Norges arktiske universitet, som særlig jobber med å motivere gutter til å velge helsefag, blant annet gjennom synliggjøring av mannlige helsefagstudenter som rollemodeller for de unge. Pilotprosjektet er finansiert av Bufdir og gjennomføres i samarbeid med NTNU. Dette medlem mener oppsummeringen av pilotprosjektet viser potensialet for en nasjonal, flerårig satsing.

5.8 Tiltak for å ivareta veteranfamilier

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at mange veteraner sliter etter fullført utenlandstjeneste. For noen av disse vil det også medføre problemer for familiemedlemmer. Forsvaret er ansvarlig for tjenestegjørende personell, mens helsevesenet er ansvarlig for eventuelle helseplager – både fysiske og psykiske – som veteraner får. Hensynet til familien til de tjenestegjørende skal ivaretas av tiltak omtalt i Langtidsplan for forsvaret, og disse medlemmer forutsetter at tiltakene gjennomføres og følges opp. Det helsemessige omtales i Fremskrittspartiets merknader under kap. 732 post 70. Disse medlemmer viser til at også tjenester til familier kan og bør ta hensyn til eventuelle plager og senskader som veteraner og deres familier sliter med. Disse medlemmer mener det er viktig at man har et familiefokus for tjenestegjørende og veteraner. Disse medlemmer viser til viktigheten av at Forsvaret og det sivile behandlings- og ivaretakelsesmiljøet vektlegger ivaretagelsen av veteranfamiliene, med et særskilt fokus på barn i veteranfamilier. Forsvaret må styrke og videreutvikle tilbudet for veteranfamiliene.

6. Forslag fra mindretall

Forslag fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen sikre at den varslede undersøkelsesordningen for dødsfall og svært alvorlige hendelser som rammer barn, som drap, vold, overgrep eller grov omsorgssvikt, blir organisert som en selvstendig undersøkelseskommissjon, gjerne som en utvidelse av mandatet til Statens undersøkelseskommissjon for helse- og omsorgstjenesten.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen legge frem en sak om å doble grensen for skattefradraget for gaver til frivillige lag og organisasjoner.

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen gjeninnføre gaveforsterkningsordningen.

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen foreslå at unntaksbestemmelsene i lov om helligdager og helligdagsfred § 4 også skal gjelde filmfremvisning.

Forslag 5

Stortinget ber regjeringen i løpet av 2025 vurdere nødvendige endringer for å inkludere gokart i ordningen for fritak for merverdiavgift for elektriske kjøretøy.

Forslag fra Fremskrittspartiet og Venstre:**Forslag 6**

Stortinget ber regjeringen sørge for at fars uttaksrett til foreldrepenger ikke påvirkes av aktivitetskrav til mor.

Forslag 7

Stortinget ber regjeringen sørge for at filminsentivordningen får flere søknadsfrister hvert år, inntil ordningen omlegges til en regelstyrt ordning.

Forslag 8

Stortinget ber regjeringen legge frem en sak om at insentivordningen for film- og serieproduksjon omlegges til en regelstyrt ordning, slik at den blir internasjonalt konkurransedyktig og trekker flere produksjoner til Norge.

Forslag 9

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å endre merverdiavgiftsloven slik at § 6-2 gjeninnføres og det bestemmes at momsfritak for elektroniske nyhetstjenester forutsetter at innholdet er rettet mot allmennheten i Norge. Det må være et kriterium at internasjonalt produserte nyhetstjenester som sendes med samme

innhold i en rekke land, ikke anses å være rettet mot allmennheten i Norge.

Forslag fra Fremskrittspartiet:**Forslag 10**

Stortinget ber regjeringen følge opp Voldtekstutvalgets utredning om å fullfinansiere voldtekts- og incestsentrene og komme tilbake til Stortinget med en opptrappingsplan for sentrene, med mål om statlig fullfinansiering.

Forslag 11

Stortinget ber regjeringen legge frem en sak om å innføre automatisk pris- og kostnadsjustering av nivået på skattefradrag for gaver til frivillige lag og organisasjoner.

Forslag fra Venstre:**Forslag 12**

Stortinget ber regjeringen igangsette et arbeid med å etablere et lesepanel etter dansk modell.

Forslag 13

Stortinget ber regjeringen opprette et norsk restaureringsfond for støtte til private eiere som gjennomfører tiltak som skjøtsel og restaurering av natur, samt bekjempelse av fremmede arter, som organiseres sammen med Norsk kulturminnefond på Røros.

7. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding A og B fremmes av medlemmene i komiteen fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti. Komiteens tilråding C fremmes av medlemmene i komiteen fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Venstre.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rå Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

A.

Rammeområde 2

(Familie, forbruker, kirke og trossamfunn)

I

På statsbudsjettet for 2025 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
800		Barne- og familiedepartementet		
	1	Driftsutgifter	172 520 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	12 626 000	
	70	Norges forskningsråd, kan overføres	52 500 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
840		Tiltak mot vold og overgrep		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70 og kap. 846, post 62</i>	27 044 000	
	60	Tilskudd til oppgradering av krisesenterbygg	20 000 000	
	61	Tilskudd til incest- og voldtektssentre, <i>overslagsbevilgning</i>	128 057 000	
	70	Tilskudd til voldsforebyggende tiltak mv., <i>kan nyttes under post 21 og post 61 og kap. 858, post 1</i>	158 219 000	
	73	Tilskudd til senter for voldsutsatte barn	40 723 000	
841		Samliv og konfliktløsning		
	21	Spesielle driftsutgifter, meklingsgodtgjørelse, <i>overslagsbevilgning</i>	17 144 000	
	22	Opplæring, forskning, utvikling mv.	6 698 000	
	23	Refusjon av utgifter til DNA-analyser, <i>overslagsbevilgning</i>	6 229 000	
842		Familievern		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i>	423 279 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	25 316 000	
	70	Tilskudd til kirkens familieverntjeneste mv., <i>kan nyttes under post 1</i>	275 477 000	
843		Adopsjonsstøtte		
	70	Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet, <i>overslagsbevilgning</i>	6 228 000	
844		Kontantstøtte		
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	719 100 000	
845		Barnetrygd		
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	28 687 000 000	
846		Familie- og oppvekstiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 62 og post 71</i>	45 857 000	
	22	Forskning	8 493 000	
	61	Tilskudd til inkludering av barn og unge, <i>kan nyttes under post 71</i>	758 299 000	
	62	Utvikling i kommunene	79 547 000	
	70	Barne- og ungdomsorganisasjoner	209 420 000	
	71	Utviklings- og opplysningsarbeid mv., <i>kan nyttes under post 21 og post 62</i>	12 364 000	
	79	Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid mv.	12 362 000	
847		EUs ungdomsprogram		
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	17 450 000	
848		Barneombudet		
	1	Driftsutgifter	25 040 000	
853		Barneverns- og helsenemndene		
	1	Driftsutgifter	264 464 000	
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet		
	21	Spesielle driftsutgifter	55 765 000	
	22	Barnesakkyndig kommisjon	13 855 000	
	23	Kompetansehevingstiltak i barnevernet, <i>kan nyttes under post 72</i>	81 617 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	30 261 000	
	61	Utvikling i kommunene, <i>kan nyttes under post 72</i>	152 882 000	
	62	Tilskudd til barnevernsfaglig videreutdanning, <i>kan nyttes under post 23</i>	30 370 000	
	71	Utvikling og opplysningsarbeid mv.	42 476 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	72	Tilskudd til forskning og kompetanseutvikling i barnevernet, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23</i>	139 525 000	
855		Statlig forvaltning av barnevernet		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 22</i>	4 887 294 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	34 916 000	
	22	Kjøp av private barnevernstjenester, <i>kan nyttes under post 1</i>	4 145 778 000	
856		Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 22</i>	175 395 000	
	22	Kjøp av plasser i private omsorgssentre, <i>kan nyttes under post 1</i>	392 169 000	
858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og fellesfunksjoner i Barne-, ungdoms- og familieetaten		
	1	Driftsutgifter	674 015 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	22 676 000	
860		Forbrukerrådet		
	50	Basisbevilgning	95 553 000	
	51	Markedsportaler	33 423 000	
862		Stiftelsen Miljømerking i Norge		
	70	Driftstilskudd	17 210 000	
865		Forbrukerpolitiske tiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i>	3 248 000	
	50	Forskning og undervisning, <i>kan nyttes under post 21</i>	8 866 000	
	70	Tilskudd, <i>kan nyttes under post 21</i>	1 910 000	
	79	EUs rammeprogram for forbrukerpolitikk, <i>kan overføres</i>	7 834 000	
868		Forbrukertilsynet		
	1	Driftsutgifter	141 212 000	
880		Den norske kirke		
	70	Rammetilskudd til Den norske kirke	2 663 556 000	
	71	Tilskudd til Sjømannskirken – Norsk kirke i utlandet	124 708 000	
881		Tilskudd til trossamfunn m.m.		
	21	Spesielle driftsutgifter	7 388 000	
	70	Tilskudd til tros- og livssynssamfunn, <i>overslagsbevilgning</i>	1 223 176 000	
	77	Nasjonaljubileet 2030	8 687 000	
	78	Ymse faste tiltak	18 436 000	
882		Kirkebygg og gravplasser		
	60	Rentekompensasjon – kirkebygg	108 600 000	
	70	Tilskudd til sentrale tiltak for kirkebygg og gravplasser	14 871 000	
883		Kirkebevaringsfondet		
	1	Driftsutgifter	16 077 000	
	60	Tilskudd til kulturhistorisk verdifulle kirkebygg, <i>kan overføres</i>	300 000 000	
	70	Driftstilskudd bevaringsstrategi	5 190 000	
2530		Foreldrepenger		
	70	Foreldrepenger ved fødsel, <i>overslagsbevilgning</i>	27 500 000 000	
	71	Engangstønad ved fødsel og adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i>	615 000 000	
	72	Feriepenger av foreldrepenger, <i>overslagsbevilgning</i>	665 000 000	
	73	Foreldrepenger ved adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i>	28 000 000	
2531		Bidragforskott		
	70	Forskott til utbetaling	710 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Totale utgifter			77 408 395 000	
Inntekter				
3841		Samliv og konfliktløsning		
	1	Gebyrinntekter for fastsettelse av bidrag	26 259 000	
3842		Familievern		
	1	Diverse inntekter	898 000	
3847		EUs ungdomsprogram		
	1	Tilskudd fra Europakommisjonen	5 964 000	
3853		Barneverns- og helsenemndene		
	1	Diverse inntekter	850 000	
3855		Statlig forvaltning av barnevernet		
	1	Diverse inntekter	3 676 000	
	2	Barnetrygd	3 959 000	
	60	Kommunale egenandeler	2 690 308 000	
3856		Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere		
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	277 278 000	
	60	Kommunale egenandeler	2 805 000	
3858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og fellesfunksjoner i Barne-, ungdoms- og familieetaten		
	1	Diverse inntekter	590 000	
3868		Forbrukertilsynet		
	1	Gebyrinntekter	3 000 000	
	2	Tilskudd	2 849 000	
3883		Kirkebevaringsfondet		
	50	Overført fra Kirkebevaringsfondet	100 000 000	
5706		Bidragsforskott		
	70	Refusjon fra bidragspliktige	182 000 000	
Totale inntekter			3 300 436 000	

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Barne- og familiedepartementet i 2025 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekt under
kap. 842 post 1	kap. 3842 post 1
kap. 847 post 1	kap. 3847 post 1
kap. 853 post 1	Kap. 3853 post 1
kap. 855 post 1	kap. 3855 postene 1, 2 og 60
kap. 856 post 1	kap. 3856 post 1
kap. 858 post 1	kap. 3858 post 1
kap. 868 post 1	kap. 3868 post 2

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen og gjelder derfor også kap. 1633 post 1, for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i utregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

III

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Barne- og familiedepartementet i 2025 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post Benevnelse	Samlet ramme
800	Barne- og familiedepartementet 70 Norges forskningsråd	157,2 mill. kroner

IV

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser til bevaringsstrategi for kulturhistoriske verdifulle kirkebygg

Stortinget samtykker i at Barne- og familiedepartementet kan pådra forpliktelser om tilskudd til bevaringsstrategi for kulturhistorisk verdifulle kirkebygg innenfor en samlet ramme på 9 963 mill. kroner (i 2025-kroner) med årlige utbetalinger på inntil 521 mill. kroner i perioden 2025 til 2054.

V

Satser for barnetrygd

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet i medhold av lov 8. mars 2002 nr. 4 om barnetrygd § 10 for 2025 kan utbetale barnetrygd til barn i al-

deren 0 år til og med måneden før fylte 18 år med 1 766 kroner i måneden fra 1. januar til og med 30. april. Dette tilsvarer 21 192 kroner per år. Fra 1. mai til og med 31. desember 2025 kan Arbeids- og velferdsdirektoratet utbetale 1 968 kroner i måneden. Dette tilsvarer 23 616 kroner per år.

Arbeids- og velferdsdirektoratet kan for 2025 utbetale utvidet barnetrygd med 30 192 kroner per år.

Enslige forsørgere som fyller vilkårene for rett til utvidet stønad etter barnetrygdloven og full overgangsstonad etter folketrygdloven, og som har barn i alderen 0 til 3 år, har rett til et småbarnstillegg på 8 352 kroner per år. Dette tillegget gjelder per enslige forsørger, uavhengig av hvor mange barn i alderen 0 til 3 år vedkommende faktisk forsørger.

VI

Satser for kontantstøtte

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2025 i henhold til lov 26. juni 1998 nr. 41 om kontantstøtte til småbarnsforeldre § 7 kan betale ut kontantstøtte med følgende beløp for barn i alderen 13–19 måneder:

Avtalt oppholdstid i barnehage per uke	Kontantstøtte i prosent av full sats	Kontantstøtte per barn per måned
Ikke bruk av barnehageplass	100	7 500
Til og med 8 timer	80	6 000
Fra 9 til og med 16 timer	60	4 500
Fra 17 til og med 24 timer	40	3 000
Fra 25 til og med 32 timer	20	1 500
33 timer eller mer	0	0

VII

Sats for engangsstonad ved fødsel og adopsjon

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2025 i henhold til lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd § 14-17 kan betale ut 92 648 kroner per barn i engangsstonad ved fødsel og adopsjon.

B.

Rammeområde 3
(Kultur og likestilling mv.)

I

På statsbudsjettet for 2025 bevilges under:

Kap.	Post Formål	Kroner	Kroner
	Utgifter		
300	Kultur- og likestillingsdepartementet		
	1 Driftsutgifter	203 584 000	
	21 Spesielle driftsutgifter	1 200 000	
	78 Tilskudd til priser og konkurranser m.m.	9 925 000	
	79 Til disposisjon	14 500 000	
315	Frivillighetsformål		
	21 Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	13 200 000	
	60 Tilskudd til frivilligsentraler	271 250 000	
	70 Merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner	2 650 000 000	
	71 Strømsstøtteordning for frivillige organisasjoner	58 226 000	
	73 Tilskudd til studieforbund m.m.	197 750 000	
	75 Aktivitetsstøtta	23 502 000	
	78 Frivillighetstiltak	48 580 000	
	82 Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg	389 800 000	
	86 Idrettstiltak	71 770 000	
320	Kulturdirektoratet og Kulturrådet m.m.		
	1 Driftsutgifter	216 653 000	
	51 Fond for lyd og bilde	54 200 000	
	55 Norsk kulturfond	1 014 800 000	
	71 Statsstipend	7 250 000	
	72 Kunstnerstipend m.m., <i>kan overføres</i>	312 600 000	
	73 Garantiinntekter og langvarige stipend, <i>overslagsbevilgning</i>	187 390 000	
	74 Tilskudd til organisasjoner og kompetansesentre m.m.	415 505 000	
	75 Tilskudd til litteraturhus, kunstscener og kompanier m.m.	346 270 000	
322	Bygg og offentlige rom		
	1 Driftsutgifter	26 811 000	
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	45 260 000	
	50 Kunst i offentlige rom	12 975 000	
	70 Nasjonale kulturbygg, <i>kan overføres</i>	496 300 000	
323	Musikk og scenekunst		
	1 Driftsutgifter	108 680 000	
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	72 000 000	
	22 Forsvarets musikk	58 300 000	
	60 Landsdelsmusikerordningen i Nord-Norge	26 390 000	
	70 Musikk- og scenekunstinstitusjoner	3 045 020 000	
325	Allmenne kulturformål		
	1 Driftsutgifter	74 073 000	
	21 Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	27 000 000	
	60 Regionale kulturfond	75 000 000	
	70 Norges forskningsråd, <i>kan overføres</i>	21 100 000	
	72 Kultursamarbeid i nordområdene	13 995 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	75	EUs program for kultur og audiovisuell sektor m.m., <i>kan overføres</i>	1 15 000 000	
	78	Barne- og ungdomstiltak	14 750 000	
	82	Nobels Fredssenter	38 900 000	
	86	Talentutvikling	57 000 000	
326		Språk- og bibliotekformål		
	1	Driftsutgifter	902 687 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	18 900 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	48 000 000	
	73	Språktiltak	39 930 000	
	74	Det Norske Samlaget	24 350 000	
	75	Tilskudd til ordboksarbeid	15 200 000	
	80	Bibliotek- og litteraturtiltak	110 165 000	
327		Nidaros domkirkes restaureringsarbeider mv.		
	1	Driftsutgifter	84 737 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	4 858 000	
	70	Utenlandske krigsgraver i Norge	4 480 000	
	71	Tilskudd til regionale pilegrimssentre	9 500 000	
328		Museer m.m.		
	70	Det nasjonale museumsnettverket	2 615 711 000	
	78	Andre museums- og kulturverntiltak	88 160 000	
329		Arkivformål		
	1	Driftsutgifter	482 278 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	5 855 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	16 900 000	
	78	Arkivtiltak	10 590 000	
334		Film- og dataspillformål		
	1	Driftsutgifter	139 717 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	7 702 000	
	50	Filmfondet	682 000 000	
	72	Insentivordningen for film- og serieproduksjoner, <i>kan overføres</i>	43 500 000	
	73	Regionale filmvirksomheter, <i>kan overføres</i>	150 400 000	
	75	Internasjonale film- og medieavtaler, <i>kan overføres</i>	22 130 000	
	78	Film- og dataspilltiltak	39 010 000	
335		Medieformål		
	1	Driftsutgifter	68 858 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	4 774 000	
	70	Kompensasjon til kommersiell allmennkringkasting	150 000 000	
	71	Mediestøtte	508 650 000	
	73	Medietiltak	17 660 000	
	74	Tilskudd til lokale lyd- og bildemedier, <i>kan overføres</i>	23 850 000	
	79	Norsk rikskringkasting AS – NRK	7 490 680 000	
337		Kompensasjons- og vederlagsordninger		
	70	Kompensasjon for kopiering til privat bruk	60 300 000	
	71	Vederlagsordninger mv, <i>kan overføres</i>	316 040 000	
339		Pengespill, lotterier og stiftelser		
	1	Driftsutgifter	108 905 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	14 545 000	
350		Sekretariatet for Diskrimineringsnemnda		
	1	Driftsutgifter	32 287 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
351		Likestilling		
	21	Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i>	44 790 000	
	70	Tilskudd til likestilling	63 880 000	
	72	Kjønns- og seksualitetsmangfold	42 870 000	
	73	Likestillingssentrene	28 450 000	
353		Likestillings- og diskrimineringsombudet		
	50	Basisbevilgning	55 400 000	
1429		Riksantikvaren		
	1	Driftsutgifter	163 173 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	32 985 000	
	22	Flerårige prosjekt kulturmiljøforvaltning <i>kan overføres</i>	33 408 000	
	60	Kulturmiljøkompetanse i kommunene	14 406 000	
	70	Tilskudd til automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner, <i>kan overføres</i>	41 952 000	
	71	Tilskudd til fredet kulturmiljø i privat eie, <i>kan overføres</i>	153 459 000	
	72	Tilskudd til tekniske og industrielle kulturminner, <i>kan overføres</i>	62 798 000	
	73	Tilskudd til bygninger og anlegg fra middelalderen og brannsikring, <i>kan overføres</i>	52 850 000	
	74	Tilskudd til fartøyvern, <i>kan overføres</i>	76 472 000	
	75	Tilskudd til fartøyvernsentrene, <i>kan overføres</i>	18 886 000	
	76	Tilskudd til utvalgte kulturlandskap i jordbruket og kulturlandskap i verdensarvområder, <i>kan overføres</i>	18 534 000	
	77	Tilskudd til verdiskapingsarbeid på kulturmiljøområdet, <i>kan overføres</i>	11 986 000	
	79	Tilskudd til verdensarven, <i>kan overføres</i>	56 785 000	
1432		Norsk kulturminnefond		
	50	Til disposisjon for tiltak på kulturmiljøfeltet	137 254 000	
Totale utgifter				26 310 156 000

Inntekter

3300		Kultur- og likestillingsdepartementet		
	1	Ymse inntekter	104 000	
3320		Kulturdirektoratet og Kulturrådet m.m.		
	1	Ymse inntekter	5 066 000	
3322		Bygg og offentlige rom		
	1	Ymse inntekter	161 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	37 215 000	
3323		Musikk og scenekunst		
	1	Ymse inntekter	403 000	
	2	Billett- og salgsinntekter m.m.	25 332 000	
3325		Allmenne kulturformål		
	1	Ymse inntekter	2 537 000	
3326		Språk- og bibliotekformål		
	1	Ymse inntekter	24 572 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	19 033 000	
3327		Nidaros domkirkes restaureringsarbeider mv.		
	1	Ymse inntekter	35 903 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	4 796 000	
3329		Arkivformål		
	1	Ymse inntekter	2 537 000	

Kap.	Post Formål	Kroner	Kroner
	2 Inntekter ved oppdrag	5 965 000	
3334	Film- og dataspillformål		
	1 Ymse inntekter	6 978 000	
	2 Inntekter ved oppdrag	8 032 000	
3335	Medieformål		
	2 Inntekter ved oppdrag	4 900 000	
3339	Inntekter fra spill, lotterier og stiftelser		
	2 Gebyr – lotterier	8 695 000	
	4 Gebyr – stiftelser	220 000	
	7 Inntekter ved oppdrag	15 765 000	
3350	Sekretariatet for Diskrimineringsnemnda		
	85 Tvangsmulkt	1 000 000	
4429	Riksantikvaren		
	2 Refusjoner og diverse inntekter	763 000	
	9 Internasjonale oppdrag	4 360 000	
Totale inntekter			214 337 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kultur- og likestillingsdepartementet i 2025 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 300 post 1	kap. 3300 post 1
kap. 320 post 1	kap. 3320 postene 1 og 3
kap. 322 post 1	kap. 3322 post 1
kap. 322 post 21	kap. 3322 post 2
kap. 323 post 1	kap. 3323 post 1
kap. 323 post 21	kap. 3323 post 2
kap. 325 post 1	kap. 3325 post 1
kap. 326 post 1	kap. 3326 post 1
kap. 326 post 21	kap. 3326 post 2
kap. 327 post 1	kap. 3327 post 1
kap. 327 post 21	kap. 3327 post 2
kap. 329 post 1	kap. 3329 post 1
kap. 329 post 21	kap. 3329 post 2
kap. 334 post 1	kap. 3334 post 1
kap. 334 post 21	kap. 3334 post 2
kap. 335 post 21	kap. 3335 post 2
kap. 339 post 1	kap. 3339 postene 2 og 4
kap. 339 post 1	kap. 5568 post 71
kap. 339 post 21	kap. 3339 post 7

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633 post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

III

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kultur- og likestillingsdepartementet i 2025 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post Betegnelse	Samlet ramme
322	Bygg og offentlige rom	
	50 Kunst i offentlige rom	5,6 mill. kroner
	70 Nasjonale kulturbygg	631,3 mill. kroner
325	Allmenne kulturformål	
	70 Norges forskningsråd	123,2 mill. kroner
334	Film- og dataspillformål	
	72 Insentivordningen for film- og serieproduksjoner	130,0 mill. kroner

IV

Fastsetting av fordelingsnøkler for visse tilskudd

Stortinget samtykker i at:

1. det ordinære offentlige driftstilskuddet til musikk- og scenekunstinstitusjoner på kap. 323 Musikk og scenekunst, post 70 Musikk- og scenekunstinstitusjoner skal fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 pst. på staten og 30 pst. på regionen.
2. fordelingsnøkkelen ikke gjelder tilskuddet til Teater Manu, Dansens hus, Den Nationale Scene, Den Norske Opera og Ballett, Det Norske Teatret, Musikkelskapet Harmonien, Nationalteatret og Oslo-filharmonien.

V

Fastsetting av gebyrer og avgifter m.m.

Stortinget samtykker i at for 2025 skal avgiften per videogram for omsetning i næring være 3,50 kroner.

C.

Rammeuavhengig vedtak

Stortinget ber regjeringen i samarbeid med aktuelle aktører utrede et nasjonalt mandat for Internasjonalt Samisk Filminstitutt (ISFI), med mål om å definere hovedansvaret for forvaltning og finansiering av det samiske filmfeltet.

Oslo, i familie- og kulturkomiteen, den 10. desember 2024

Grunde Almeland

leder og ordfører

